

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
40. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 25.04.2005.godine, sa početkom u 11,25 sati

PREDSJEDA VELIMIR JUKIĆ

Poštovani izaslanici, predstavnici sredstava javnog informiranja, sve nazočne pozdravljam, i otvaram 40.sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednici je nazočno izaslanika ukupno 10. Od toga, 4 iz reda bošnjačkog naroda, 3 iz reda hrvatskog naroda i 3 iz reda srpskog naroda. Gospoda Goran Milojević, Branko Zrno, Ilija Filipović i Hilmo Neimarlija su odsutni. Prva trojica su na službenom putu, a gospodin Neimarlija je pravdao nekim drugim obavezama svoj izostanak.

Prije prelaska na dnevni red, želim vam saopćiti da na temelju članka 4. točka 1.a) Ustava BiH, članka 70. točke 2. i 8. amandmana 60 točka 1. Ustava Republike Srpske i članka 161. i 165. stavka 2 Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske, «Službeni glasnik» Republike Srpske broj 50/01, Narodna skupština Republike Srpske, na 23. sjednici održanoj 18.03.2005. donijela odluku da se za izaslanike iz Republike Srpske u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH umjesto gospodina Nadeta Radovića, imenuje gospodu Ružu Stojanović.

Sukladno članku 3. Poslovnika Doma naroda, Parlamentarne skupštine izaslanik preuzima dužnost davanja svečane prisege. Molim gospodu Ružu Stojanović, da dadne prisegu.

Obvezujem se da će savjesno obnašati povjerene mi dužnosti

RUŽA STOJANOVIĆ

Izjavljujem, da će savjesno vršiti dužnosti koje su mi povjerene

VELIMIR JUKIĆ

Poštivati Ustav BiH

RUŽA STOJANOVIĆ

Poštovati Ustav BiH,

VELIMIR JUKIĆ

u cijelosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u BiH

RUŽA STOJANOVIĆ

u potpunosti sprovoditi Opšti okvirni sporazum za mir u BiH

VELIMIR JUKIĆ

štитiti i zauzimati se za ljudska prava i temeljne slobode, te štititi interes i ravnopravnost svih naroda i građan.

RUŽA STOJANOVIĆ

štituditi i zauzimati se za ljudska prava i osnovne slobode, te štititi interes i jednakost svih naroda i građana.

VELIMIR JUKIĆ

Ja vam čestitam. Evo nakon ovog malog svečanog čina, želim naravno uspješan rad našoj novoj kolegici.

I, evo mi ćemo nastaviti. Za 40. sjednicu predlažem sljedeći dnevni red;

1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja,
2. Zapisnik 39. sjednice Doma naroda,
3. Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti,
4. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o poštama,
5. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o konkurenciji po žurnom postupku, sukladno članku 99. Poslovnika Doma naroda,
6. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o željeznicama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 99. Poslovnika Doma naroda,
7. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, po žurnom postupku sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda,
8. Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona BiH, predlagatelj Zastupnički dom,
9. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konzularne konvencije između BiH i Republike Turske,
10. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Republike Italije o uzajamnom reguliraju međunarodnog cestovnog prijevoza i putnika i tereta,
11. Izvješće o obavljenim posjetama institucija BiH iz područja obrane i sigurnosti, s prijedlogom sublimiranih zaključaka i mјera, podnositelj Zajednička komisija za odbrambenu i sigurnosnu politiku,
12. Specijalno izvješće Ombudsmana za ljudska prava BiH u svezi sa žalbama stranaka koje se odnose na rad Vijeća ministara BiH, suradnju Vijeća ministara BiH s ombudsmenima za ljudska prava BiH,

13. Informacija o izdanim dozvolama za izvoz – uvoz naoružanja i vojne opreme,
14. Razmatranje Izvješća o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2004.godini,
15. Prijedlog kandidata za Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije i
16. Popuna mjesta iz reda srpskog naroda umejsto Nade Radovića u komisijama Doma naroda.

Kao što vidite, od ovog dnevnog reda koji ste vi dobili uz ove pozive, isključili smo točku pod brojem 8. očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća minisitara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima BiH po žurnom postupku. Ovo iz razloga, što je ova ista točka nije prošla na Zastupničkom domu, sukladno našem zaključku idemo sa ovakvim prijedlogom. Dakle, da je odgodimo za neku od naših narednih sjenica. Evo, ovo je dnevni red.

Ja otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda.
Gospodin Tomislav Limov, Limov izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo uvaženi gospodine predsjedatelju i gospodo dopredsjedatelji, cijenjene kolege izaslanici, poštovani predstavnici Vijeća minisitara, međunarodne zajednice, stručnih službi i drugih institucija BiH, dame i gospodo predstavnici sredstava javnog informiranja, ja naravno, pošto sam prvi koji govori nakon davanja svečane prisege, još jednom kolegici čestitam i izražavam nadu da više nikada nećemo biti u situaciji da imamo jednopolni Dom naroda. Dakle, neka ovo bude uvod u jednu praksu, da u Domu naroda uvijek se nađe i određen broj žena.

Ja sam sukladno članku 114. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skuštine BiH uputio našem kolegiju Prijedlog rezolucije o antifašizmu i zamolio da to bude jedna od točaka dnevnog reda. Vidim, naravno da iz predloženog dnevnog reda to nije uvršteno. S obzirom na činjenici da se Zastupnički dom opredijelio da na svojoj narednoj ili na nastavku svoje već otpočete sjednice, razmatra ovu rezoluciju u istom tekstu, ja bih sugerirao Kolegiju da se razmisli da li ćemo imati do 9. svibnja, dakle dana pobjede nad fašizmom, još jednu sjednicu, ako hoćemo onda nemam ništa protiv da to bude na toj sjenici. Ali, bih možda primjereno bilo, vidjeti sa Kolegijem drugog Doma da na jednu ovaku rezoluciju usvojimo na zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine BiH, koja će se održati koliko ja imam informaciju, upravo 9. svibnja. Pa, ukoliko možemo ovaj, jednim zaključkom, oko ovoga se izjasniti, ja bih zamolio Kolegij.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Evo čuli smo prijedlog. Ima li još neko da želi po dnevnom redu, ili komentari ovaj prijedlog?

Dakle, gospodine Limov i vi ste sami bili čini mi se u jednoj dilemi da li danas ići sa ovom točkom ili ne, a evo ja ću informirati ovde sve nazočne da je dogovoren na oba

kolegija, oba doma Parlamentarne skupštine, dakle da se plenarna zajednička sjenica održi na dan Pobjede nad fašizmom, 9. 05. I, mislim da je možda to prilika da se onda i ovo riješi. Međutim ovo bi trebalo dodatno ipak usuglasiti jer kao što znate, opet se događa da je potrebno suglasnost obadva kolegija, naravno to onda prihvata i jedan i drugi dom. Ali, mislim to bi bilo zbogdno i da taj dan, vjerovatno toj sjednici ne bi imali drugih tema osim ove teme, a onda bi možda to bila prigoda da se usvoji i ova Rezolucija o antifašizmu. Evo, ako treba i na komisiju, mislim da i ne treba jer to je zapravo sadržano inače u našem radu i jedno opredjelenje ali evo.

Gospodine Limov, vi ponovo recite jeste li vi da uvrstimo točku ili da idemo s inicijativom da usvojimo zaključak, da to bude naš prijedlog da bude točka dnevnog reda na zajedničkoj sjednici 9.05.?

TOMISLAV LIMOV

Da predložim dakle da zaključak bude tako formuliran da u slučaju da ne bude suglasnosti, na sljedećoj sjednici našega doma ovo bude točka dnevnog reda.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro.

TOMISLAV LIMOV

Dakle, mislim da je jasno.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Tajniče, proceduralno je li uredu to da usvojimo takav zaključak?
Dobro.

Ja vas pozivam da se izjasnimo o ovom prijedlogu.

Ko je za? Mislim da je sve jasno.

Možete glasovat.

Pardon, ponovit ćemo glasovanje.

Glasajte sad.

Dobro, onda vas pozivam da se ipak izjasnimo na onaj naš raniji, sigurniji način.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili zaključak, da ćemo dakle, po prijedlogu gospodina Limova kandidirati za plenarnu sjednicu Rezoluciju o antifašizmu.

Ima li još prijavljenih za raspravu? Nema. Prije prelaska na dnevni red, ja vas želim podsjetiti da smo u točki pod brojem, 5, 9,10 na dnevnom redu 39. sjednice Doma naroda, da smo ih imali i da smo ih skinuli zbog ne nazočnosti predлагаča. Na 39. sjednici Doma klubovi naroda postigli su suglasnost da se točke dnevnog reda neće razmatrati ako nije nazočan predлагаč te točke. Potsjećam vas da smona 38. sjednici Doma naroda usvojili sljedeći zaključak. Dom naroda zahtjeva od Vijeća ministara da obvezno osigura nazočnost predstavnika predлагаča sjednicama komisija i sjednicama

Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. U suprotnom, ako predstavnik Vijeća minisitara ne bude nazočan sjednicama komisija i sjednicama Doma naroda prilikom razmatranja određene točke dnevnog reda, ta točka dnevnog reda neće se razmatrati.

Imajući u vidu zaključak usvojen na 38. sjednici Doma naroda, i postignutu suglasnost klubova naroda, na 39. sjednici doma naroda, na današnjoj sjednici, nećemo razmatrati one točke dnevnog reda čiji predlagač ne bude odnosno ako nije nazočan prilikom rasprave.

Evo, ovo je bila jedna napomena, potsjećanje kratko.
Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, predstavnici Vijeća minisitara, poštovani predsjedavajući Vijeća ministara, uvaženi prisutni, ja bih predložio da ovu vašu napomenu ili stav Kolegija proširimo i sa vjerovatno identičnim pismom Predsjedništvu BiH. S obzirom da na Domu razmatramo vrlo često materijale, za koje se formalno kao predlagač pojavljuje i Predsjedništvo BiH. I, ovaj put na prošloj sjednici smo skinuli čak dvije, dva bilatelarna sporazuma, jedan sa Italijom drugi sa Turskom radi toga što samo formalno se niko nije pojavljivao ili nije pojavio prošli put, pa bih zamolio, zamolio dakle, ja sam razumio da je to Vijeće minisitara da se tu spominje. Mislim da bi trebalo ili u istom tekstu ili istovjetan tekst koji se odnosi na Predsjedništvo BiH s obzirom na to da je i ono često predlagač materijala, odnosno dokumenata koje razmatramo. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, evo pojašnjenja, imamo ovdje odgovor. Tajniče molim vas da pročitate dopis od Predsjedništva BiH.

JADRANKO TOMIĆ

Želim samo da vas informiram da je otišlo pismo i Predsjedništvu BiH u kome je naznačeno da se odvojena točka dnevnog reda neće razmatrati ukoliko ne bude neko u ime predlagatelja. I, sukladno tome, oni su nas obavijestili da će za ova dva sporazuma ovaj, biti iz, samo trenutak, predstavnici Ministarsva inostranih poslova, Ministarstva komunikacija i transporta, čije su nadležnosti ova dva sporazuma.

VELIMIR JUKIĆ
Gospodine Čengiću, izvolite predložite,

HASAN ČENGIĆ

Ja sam ovo razumio ovaj stav Kolegija kao principjelan stav Kolegija u odnosu na sva pitanja koja se tiču Vijeća ministara. Mislim da na isti takav način treba principjelno

napraviti dopis Predsjedništvu i obavijestiti ga o istim stvarima, principjelno. A, sada, kako će Predsjedništvo reagirati, to ćemo vidjeti. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro, zahvaljujem. Mislim da naše znači zaključke trebamo samo nadopuniti i sa riječju, odnosno riječima, jeste Predsjedništvo BiH. Sve se odnosi isto.

Možemo li ovo evo, uvažiti da je znači, samo kratka dopuna? Možemo, zahvaljujem.

Evo, time bi prišli na dnevni red, prva točka,

Ad.1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja

Ja pozivam izaslanike, ko želi prokomentirati odgovor na svoje izaslaničko pitanje? Odgovore su dobili gospodin Limov i nitko više od naše zadnje sjednice.

Gospodine Limov, izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo gospodine predsjedatelju, uvažene kolege, ja ću vas potpisjetiti da sam na našoj 25. sjednici održanoj 25. lipnja 2004.godine, postavio sljedeće izaslaničko pitanje Predsjedništvu i Vijeću ministara; zašto do danas nije realiziran zaključak Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH utvrđen na 12.sjedinici održanoj 30.rujna 2003.godine, a kojim se od Predsjedništva i Vijeća ministara traži da u prvom kvartalu 2004.godine, u tekstu dokumenta Sigurnosna politika BiH ugrade reformska rješenja iz područja sigurnosne politike i tako dopunjeno dokument dostave Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH na usvajanje?

Pošto punih 5 mjeseci nisam dobio odgovor na rečeno pitanje, ja sam isto opetovano postavio Predsjedništvu i Vijeću ministara na našoj 33. sjednici održanoj 23.studenoga, 2004.godine. Meni je 12.travnja 2005.godine, dakle prije 13 dana, upućen odgovor iz Kabineta predsjedavajućeg Predsjedništva BiH. Ovo očevidno nije odgovor krnjeg Predsjedništva a potpisao ga je šef Kabineta predsjedavajućeg Predsjedništva.

Naravno, treba li uopće isticati vi koji ste ovaj odgovor pročitali, sami ste mogli zaključiti da ja ne mogu biti zadovoljan odgovorom iz sljedećih razloga;

Prvo, zaključak oba doma Parlamentarne skupštine BiH niti do danas nakon više od godinu dana poslije isteka roka koji je dao Parlament od strane Predsjedništva i Vijeća ministara, nije realiziran. Ovaj dokument – Sigurnosna politika iz prosinca 2002.godine je i danas isti, a mi smo svi svjesni koliko se stvari napravilo u ovom segmentu da je dakle bila obveza i ne veli, ne preteška zadaća da se on ažurira. Tek 9. veljače ove godine, Predsjedništvo je zaključkom zadužilo Vijeće ministara da formira međuresornu radnu skupinu za dogradnju i ažuriranje sigurnosne politike BiH a o tome je li formirana

ta radna skupina, dokle se došlo, šta je urađeno, šef Kabineta u odgovoru meni naravno ništa ne kaže.

Iz odgovora je bjelodano, dato do znanja Parlamentarnoj skupštini da ona usvaja obrambenu politiku, ali i da je tobože isključena iz mjerodavnosti vezano za sigurnosnu politiku BiH. Meni iz ovoga je jasno da onaj tko je pisao ovaj odgovor, ne posjeduje elementarno znanje o problematice obrambene i sigurnosne politike odnosno o ulozi Parlamentarne skupštine BiH u tim segmentima jer je dobro poznato da je obrambena politika samo jedan dio, jedan segment sigurnosne politike. Dobro je znano da niti jedna država bez odgovarajuće sigurnosne politike, koja mora biti usuglašenja sa stanjem u toj državi, nema šansi ući u NATO program Partnerstvo za mir a mi svakako želimo u taj program. I mogu samo zamisliti reakciju NATO stručnjaka kada bi danas izvršili inspekcijski nazor što će oni nesumnjivo kad tad raditi nad ovakvim dokumentom Sigurnosna politika BiH, kako bi i oni bili iznenadeni. Jer oni sigurno prate šta mi radimo i oni znaju da mi imamo rezultate u ovom segmentu praktične rezultate koje smo postigli ne samo donošenjem legislative, nego i implementacijom onog što je zapisano u naše propise.

Ja osobno mislim, da Predsjedništvo ovako namjerno radi, odnosno ne radi. Uopće ne vjerujem u to da članovi Predsjedništva, njihovi savjetnici, da ne govorim o ministrima, jer Vijeće ministara oko ovoga i nije mi odgovorilo, ne znaju uraditi ažuriranje sigurnosne politike. A ne vjerujem ni da su toliko lijeni da za godinu i po dana ne mogu izvršiti zadaću za koju je dobrom stručnjaku potrebito ekoliko sati rada. Vjerujem dakle da je ovo namjeran nerad iz nekih taktičkih ili možda to bi bilo još gore, nekih strategijskih razloga. Nakon dosadašnjeg iskustva s Predsjedništvom BiH, gotovo sam izgubio volju više išta ih pitati, naravno ja očekujem da će Vijeće ministara odnosno ova interresorna radna skupina odraditi žurno svoj posao, da ugradi u ovaj dokument barem ono što smo do sada uradili i naravno, očekujem odgovor i od Vijeća ministara pošto evo, pozdravljam i premijera i vjerujem da će taj odgovor usljsijediti. Hvala vam lijepo na pozornosti. Bio sam nešto širi iz razloga što sam jedino ja dobio odgovr na pitanje.

VELIMIR JUKIĆ

Idemo dalje. Ima li novih pitanja?
Gospodin Boško Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, poštovane kolege, cijenjeni članovi Savjeta ministara, dame i gospodo, podravljajući vas sve ispred Kluba srpskih delegata, upućujem delegatsko pitanje Savjetu ministara i Regulatornoj agenciji za komunikacije. Ustvari više pitanja. Pod jedan,

1. Kada će CRA početi da poštuje dopis Agencije za državnu službu broj 0534247 od 8.aprila 2004.godine, kojim je dat odgovor na zahtjev CRA za pravno tumačenje statusa

zaposlenih u kojim je definisano da su zaposleni u Agenciji obavezni da poštuju Zakon o državnoj službi a samim tim i platne razrede? Do kada će viši stručni saradnik bez fakultetske diplome imati veću platu od predsjedavajućeg ovog doma?

2. Prema zaključku broj 2 sa sastanka CRA od 8.10.2004.godine, na kome je odrđivana strategija dodjele frekvencija, navedeno je da će i pored formiranja još jedne mreže prestati frekvencije, pa pitam šta je sa njima, za koga se čuvaju, jer se time direktno nanosi šteta Budžetu BiH?

3. Tražim da se ovom domu konačno dostavi nacionalna struktura zaposlenih, broj zaposlenih Srba, broj Srba na rukovodećim radnim mjestima, kvalifikacija svakog zaposlenog u Agenciji i iznos plate svih zaposlenih pojedinačno po imenu?

4. Kada će jedan domaći emiter, pošto znamo da su OBN i BH PINK strani, dakle kada će jedan domaći emiter dobiti frekvencije da pokriva čitavu teritoriju BiH, i kada će CRA prestati da svojim odlukama osirumašuje ovu zemlju, jer je poznato da medijski kolač iz BiH sada ide i u druge susjedne države?

5. Tražim da ovaj dom zajedno sa Predstavničkim domom, Savjetom ministara i nezavisnim kandidatima iz nevladinih organizacija, formira komisiju koja bi izvršila reviziju svih dodjeljenih dozvola za emitovanje programa. Naime, vi sjećate da sam ja ovo pitanje postavio još mnogo prije, naime analiza pokazuje da 20% kandidovanih tv stanica u Federaciji BiH i 40% u RS izgubilo dozvole, kada je u pitanju televizija a 9% u Federaciji BiH i 38% u RS, kada je u pitanju radio, u procesu natjecanja za dugoročnu dozvolu. Pitam vas ovdje, na osnovu ove analize da li su frekvencije državno dobro sva tri naroda ili samo jednog? Odgovorno tvrdim, pošto dolazim iz medija, da su sve ove stanice bile približno iste u procesu natjecanja kada su u pitanju program, finansije i tehnika jer su to bila tri osnovna parametra u procesu dobijanja dugoročne dozvole.

Hvala lijepa, pitanja ču dostaviti sekretaru.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, gospodin Đoko Pajić se javio.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati i poštovani predstavnici Savjeta ministara, dame i gospodo, imam jedno pitanje za Savjet ministara odnosno, za predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH.

Naime, zašto nije i kada će biti formirana komisija za istraživanje zločina počinjenih u Sarajevu u periodu 1992.-'95.godina a po Odluci Parlamentarne skupštine BiH iz januara 2004.godine?

Naime, mada nisam u to vrijeme bio delegat u Domu naroda ali prema nekim mojim saznanjima iz sredstava informisanja, imam informacije da je Parlamentarna skupština BiH na sjednici oba doma, donijela u januaru 2004.godine Odluku o formiranju Komisije za istraživanje zločina počinjenih u Sarajevu u periodu 1992.-'95.gdina. Za realizaciju ove odluke zadužen je Savjet ministara BiH a koja ni do danas nije formirana.

Prema nekim opet saznanjima, tu obavezu Savjet ministara je da li, zaključkom, ne znam čime, i preuzeo jednu takvu obavezu da će to učiniti.

U posljednje vrijeme, u medijima i u javnosti, otpočelo se sa strahovitim manipulacijama sa svim žrtvama i njihovim poreodicama, s jedne strane dolaze informacije o žrtvama negdje između 7-10 hiljada, s druge strane opet dolaze informacije da tih žrtava nije bilo, pojavljuje se jedno udruženje, istina koje je evo u jednom listu «Glas Srpski» u prošloj sedmici objavilo spisak od 2452 žrtve sa napomenom da će se u narednih nekoliko dana taj spisak biti proširen sa još negdje oko 2500 žrtava i da to nije konačan spisak, da će biti još i čuli ste i sami znate da počinju prepucavanja preko sredstava informisanja, optuživanja jedne, druge strane itd.

Smatram da je upravo iz poštovanja prema svim žrtvama i njihovim porodicama zbog izbjegavanja takvih manipulacija i prepucavanja preko sredstava informisanja, neophodno formirati jednu takvu komisiju i konačno doći do istine a sve opet kažem, u cilju izbjegavanja manipulacija sa žrtvama i njihovim porodicama.

Ja ne znam, da li mogu možda i sada dobiti određen odgovor, ali ja ću u svakom slučaju ovo pitanje.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin premijer Terzić je ovdje nazočan, ako možete, obično je pisanim putem tako da, dobro. Dobro onda, evo uobičajeno pisanim putem, tako da i ovog puta budemo dosljedni.

Gospodin Limov želi govoriti, Limov izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Naravno, šteta je propustiti dobру volju premijera da čujemo odgovor. Naš poslovnik to predviđa, međutim, evo čuli smo stav kolege. Ja ću iskoristiti prigodu, postaviti dva međusobno svezana pitanja. Naravno, odnosiće se na Vijeće ministara.

1. Zašto do danas, iako je rok utvrđen od strane Zastupničkog i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH istekao krajem veljače, 2005.godine, Vijeće ministara nije prezentiralo Parlamentarnoj skupštini BiH programe zaštite socijalno najugroženijih kategorija pučanstva, nakon budućeg početka primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost?

2. Hoće li Vijeće ministara uopće ispoštovati zaključak Parlamentarne skupštine BiH i kada će zastupnici, izaslanici dobiti programe zaštite socijalno ugroženih kategorija bh pučanstva nakon počekta buduće primjene Zakona o PDV-u?

Potsjećam vas uvažene kolege da je ovu obvezu prezentiranja programa zaštite socijalno ugroženih kategorija pučanstva, Vijeću ministara utvrdio Dom naroda kao i Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. U zaključku kojim je na našoj 34.

sjednici održanoj 14. prosinca 2004.godine utvrđena rečena obaveza, dali smo rok za sačinjavanje socijalnih programa do kraja veljače ove godine.

Naravno, brojni su primjeri koji pokazuju da Vijeće ministara ne poštuje zaključke ovoga državnog parlamenta ali bojim se ako ovo bude još jedan dodatni primjer, da ćemo imati veoma neželjene posljedice koje će, prije svega, biti usmjerene ka samom Vijeću ministara ali i svima nama. Sjećamo se kako je uvaženi premijer Terzić prošlog ljeta, najavljuvao da ćemo 6 mjeseci prije nego što nam je zadato, uvesti PDV. Svjedoci smo činjenice da i Uprava za neizravno oporezivanje i Vijeće ministara odnosno sam premijer, upozoravaju, ukazuju i vode takvu aktivnost da će srpanjski rok biti trenutak kada nećemo ispuniti ono što smo najavili a u pisali smo to u zakon, i taj zakon još uvijek je li, je na sanzi, tek će slijediti aktivnost da pomjeramo ovaj rok za kraj godine ili početak naredne godine. Ja sam siguran da nam kupovina vremena samo će privremeno odgoditi agoniju, ali vrijeme brzo prolazi i kraj godine nije moguće odgadati. Ne bih volio da budu u pravu oni koji tvrde da smo i mi izaslanici usvajajući zaključak o obvezivanju Vijeća ministara da sačine programe socijalne zaštite ugroženih kategorija pučanstva, samo prali vlastitu savjest jer kako kažu Vijeće ministara je praktično izvan, imajući na umu ovo što sam sada rekao oko njihovih izjava izvan Parlamenta i naravno ovo će također biti jedan od onih zaključaka koji neće biti ili neće biti na kvalitetan način realiziran. Bojim se dakle, te situacije i kamo sreće da odgovor Vijeća ministara bude takav da demantira zlobnik. Zhvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Hvala. Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, ova tačka dnevnog reda u principu, koliko ja znam, nazvana je pitanja, inicijative, pa ću ja umjesto pitanja predložiti ovdje jednu inicijativu u ime Kluba Bošnjaka.

Naime, ovih dana smo svjedoci vrlo intenzivne rasprave i s pravom izazvane velike pozornosti, zabrinutosti itd, različitih komentara povodom događaja u vezi sa polaganjem zakletve na Manjači i u Bileći od strane regruta Vojske RS-a. S tim u vezi, mi u Domu naroda uglavnom možemo pratiti ono što je u medijima. Kako do sada nismo dobili nikakvih službenih informacija ni od koga o ovom pitanju, iniciram da kao Dom dakle zatražimo informaciju od Vijeća ministara, cjelovitu informaciju od Vijeća ministara i to nakon što se provedu aktivnosti koje su sada u toku. Dakle, ne mislim da to treba biti za 3 ili 5 dana nego nakon što se provedu aktivnosti, nakon što se prikupe informacije ili naprave određene analize, zauzmu stavovi da dobijemo tu informaciju.

Također, bi bilo dobro da se u tu informaciju uključi i informacija oko dijela ceremonije povodom polaganja zakletve regruta Vojske Federacije u Čapljini a povodom intoniranja dviju himni, odnosno informaciju bi uz ovo dakle uz informaciju šta se dogodilo ovim povodom trebalo uključiti i odgovor na vrlo važno pitanje, a to je da li zakonom ili podzakonskim aktima jeste predviđena procedura polaganja zakletve

uključujući dakle usvojeni verbalni dio, pisani dio, uključujući kompletnu proceduru, uključujući dakle izričaj, uključujući intoniranje himne ili himni, itd. Dakle, bilo bi dobro da dobijemo tu informaciju i ako eventualno ne postoje precizno određene procedure zakonom ili podzakonskim aktima, da nam se u toj informaciji dadne informacije da li nadležno ministarstvo priprema određene aktivnosti, dakle Ministarstvo odbrane i do kada će biti ti podzakonski akti pripremljeni, odnosno kada će stupiti na snagu? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Dalje, gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovani predsjedavajući, poštovani Kolegij, uvaženi gosti, ovih dana je prisutan problem koji već dugo traje, mještana područja Janje koji su nelegalnom promjenom granice dovedeni u poziciju sa svojih nekoliko stotina porodica da nisu ustanju koristiti zeljište oko 400 duluma i da paradoks bude veći, prisiljenu su čak i da plaćaju porez za zemljište koje ne mogu koristiti zbog nelegalne promjene granice.

Ja mislim da Dom naroda ne može pasivno posmatrati tu situaciju kao što ni jedna institucija BiH ne može pasivno posmatrati tu situaciju. I, zato, u prvom koraku od Vijeća ministara tražim pismeni odgovor, šta je Vijeće ministara sas svojim ministarstvima poduzelo da se ta situacija promijeni i da se dovede u regularno stanje. Naravno, Vijeće ministara će koristiti i ostale institucije za pribavljanje odgovora kao što su Komisija za utvrđivanje granica i ja bih molio taj odgovor da se pismeno dostavi, da bi nakon toga a an osnovu relevantnih informacija Dom naroda mogao to pitanje problematizirati na odgovarajući način. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Dalje, gospodin Čengić po drugi put.

HASAN ČENGIĆ

Ja se izvinjavam što je drugi put, ja bih iskoristio priliku također da postavim pitanje, moram priznati da nisam sasvim načisto kome bi trebalo postaviti ovo pitanje. Možda Ministarstvu sigurnosti, pa onda kantonalnim vlastima u Sarajevu.

Naime, u nekim medijima ovih dana, u vrijeme kada je bilo aktuelno, dakle nakon smrti Pape Ivana Pavla II a mislim da je to možda dan sahrane ili neposredno oko toga dana, pojavila se informacija u medijima da je određena zastava ili sa simbolima katoličke crkve na nekom mirnom mjestu gdje je bila izložena i gdje dakle, mogla biti izložena, za što je postoje normalni uvjeti, da je bila uklonjena, skinuta, na neki način oskrnavljena itd. u gradu Sarajevu. Da, dakle takva informacija se je pojavila. Kako ja nisam imao priliku vidjeti nikakvu drugu informaciju osim toga, i tolikim elektronskim medijima, ja bih želio da probamo dobiti informaciju o tome a posebno pitanje. Ako se je to dogodilo, da li su organi gonjenja utvrdili počinioce i šta je preuzeto u tom smislu jer je to apsolutno nedopustivo, s obzirom da svi građani BiH a posebno građani Sarajeva su

izrazili saosjećanje povodom smrti Pape Ivana Pavla II i kako se dakle i htio bih da vidim postoje li takve informacije i da li je u tom smislu išta preduzeto? Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Ima li još pitanja? Nema. Time smo završili sa ovom točkom dnevnog reda. I, iz tehničkih razloga na zahtjev naših ljudi ih tehnike, napravićemo stanku od 5 minuta. Treba nešto uraditi, tako, ja molim da se ne udaljavamo i zbilja ćemo 5 minuta, pa ćemo nastaviti.

/PAUZA/

Druga točka dnevnog reda,

Ad.2. Usvajanje zapisnika sa 39. sjednice Doma naroda

Dobili ste zapisnik. Da li se itko javlja za riječ? Nema nitko prijavljen.

Predlažem da usvojimo izvadak iz zapisnika kao što smo ga dobili u materijalima.

Pozivam da se izjasnimo.

Možete glasovati. Ko je za ili protiv?

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zapisnik sa 39. sjednice Doma naroda.

Prelazimo na treću točku dnevnog reda.

Ad.3. Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti

Informaciju dostavilo Vijeće ministara, dobili ste izvješće mjerodavne komisije. Zastupnički dom je na svojoj 54. sjednici prihvatio informaciju sa slijedećim zaključcima.

1. Prihvata se Informacija o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna potpora za ispunjenje preostalih uvjeta, sukladno zahtjevima EU,
2. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH poziva sve razine vlasti u BiH na aktivnu suradnju na ispunjenju uvjeta i početku pregovora.

Otvaram raspravu i evo, za početak ako je predsjedatelj Vijeća ministara raspoložen iznijeti ovu informaciju, ja ga pozivam da to učini.

Gospodine Terziću, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo delegati, ja se prvo zahvaljujem Kolegiju da je ovu tačku uvrstio u današnji dnevni red vašeg zasjedanja.

U principu se radi o činjenici da kao što nam je poznato BiH implementirajući uslove koje je Fizibiliti studija postavila pred vlasti u BiH, pokušava da dođe u poziciju da dobijemo saglasnost za otpočinjanje pregovora sa Evropskom komisijom o potpisivanju Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju. Po nama, to je strateški ugovor i nešto najbitnije kada je odnos stabilizacije BiH u pitanju nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma. Taj ugovor treba jasno da kaže, da BiH je stabilna zemlja, da BiH je zemlja koja može preuzeti obaveze, međunarodne obaveze i ispoštovati ih i on treba po mom dubokom uvjerenju i da bude putokaz međunarodnoj zajednici kako da prisustvo OHR-a u BiH zamijeni sa nekim novim institucijama.

Dakle, mi smo kao što znate, dobili 16 sektora u kojima Evropska komisija je željla da vidi vidan napredak i zajedno sa Evropskom komisijom u Briselu, napravili smo jedan akcioni plan koji je podrazumjevao donošenje 46 zakona i određenih podzakonskih akata i radnji koji ustvari podrazumjevaju uvođenje evropskih standarda u te segmente drutšva koji su tretirani Fizibiliti studijom.

Mi smo se nadali da vidan napredak za Evropsku komisiju znači politički dogovor. Znači usvajanje sadržajnih zakona koji podrazumjevaju reforme po evropskim standardima u BiH i da će to biti dovoljno da Evropska komisija da signal za otpočinjanje pregovora. Međutim, Evropska komisija je insistirala i moram priznati u vrijeme implementacije Fizibiliti studije, malo promijenila retoriku i tražila potpunu implementaciju svih tih zakona.

Mi smo danas u jednoj fazi gdje možemo sa sigurnošću tvrditi da je 95% Fizibiliti studije, implementirano i ja sam vam, kao jasan pokazatelj toga dostavio i pisma koje je komesar za proširenje uputio meni kao predsjedavajućem Vijeća ministara, nakon našeg sastanka 21. marta a vezano za CTF koji je konstruktivnu radnu grupu koju je 10.11. marta ovdje u Sarajevu pravio analizu implementacije Fizibiliti studije. Mora priznati da su se u javnosti, hajde da kažem, pogrešno protumačile odredbe ovog pisma i zato mi je bilo jako bitno da podijelim i sa Predstavničkim domom i sa Domom naroda, da podijelim činjenicu da ovo pismo kako je prezentirano u javnosti, značilo je da je BiH pola Fizibiliti studije ispunila a pola nije. Dakle, ovo pismo jasno govori o tome ipak da smo mi oko 95% Fizibiliti studije proveli jer sveukupno gledano, Fizibiliti studija je kroz akcioni plan posmatrala nešto oko 110 mjera od zakonskih, podzakonskih odluka itd. i oko 100 ih je već izvršeno.

Šta je sad bitno? Bitno je da smo konačno dobili jasan signal iz Brisela i prvi put napismeno imamo jedan scenario budućih odnosa BiH i Evropske komisije. Na kraju pisma, gospodin Ren jasno kaže da ukoliko ispunimo i ukoliko Komisija na CTF-u 19. maja u Sarajevu prepozna da smo završili ključne elemente Fizibiliti studije, da krajem maja, možemo očekivati da će Komisija predložiti odpočinjanje pregovora BiH i Evropske komisije za potpisivanje Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju.

Sigurno da je to nešto što nas onda stavlja u jednu aktivnu poziciju da se pripremimo za pregovore ali ostavlja prostor i Evropskoj komisiji da usaglasi sa 25 zemalja članica i strategiju za pregovore sa BiH. I ovde je jasno rečeno da oni očekuju da

će negdje u septembru-oktobru pregovaračka pozicija biti pripremljena od strane svih 25 zemalja i da bi pregovori mogli početi negdje u novembru mjesecu.

Mislim da ono što smo uradili u 2004.godini, kada je u pitanju odnos i prema Fizibiliti studiji, a i prema evropskom putu BiH je jasno pokazao Evropi da evropski standardi za BiH više nisu problem i da bilo koji jasan i precizan standard vlasti BiH mogu za rad boljstva svojih građana usvojiti. Ono što me je također ponukalo da izidem pred vas je i činjenica da ipak samo Vijeće ministara ne može biti to koje može obezbijediti siguran i efikasan prelazak evropskog puta. Mi moramo biti praćeni od svih institucija u BiH a pogotovo u kasnijoj fazi moramo biti praćeni i od civilnog društva. Pregled preostalih obaveza iz Studije izvodljivosti koje sam vam dao, jasno pokazuje da mi u principu imamo par dosta teških političkih pitanja i ostalo su čiste tehničke stvari.

Međunarodne obaveze je prvi uslov iz Fizibiliti studije i ovde se traži da se poduzmu dalje akcije na privođenju osumnjičenih za ratne zločine. Evropska komisija je jasno rekla, pogotovo nakon v... da oni u ovom momentu smatraju da BiH u ovoj oblasti ima vidan napredak, ali da traže nastavak i da traže još više, tako da po informacijama koje mi imamo od petka ovaj uslov više ne opterećuje dobivanje saglasnosti za nastavak pregovora.

Implamacija postprijemnih obaveza Vijeća Evrope u oblasti demokratizacije i ljudskim pravima, posljednji izvještaj monitoring grupe Vijeća Evrope, 10. Izvještaj kojeg smo mi imali u petak na vanrednom zasjedanju Vijeća ministara govori o ogromnom napretku koji je BiH napravila u usvajanju postprijemnih, ispunjenju postprijemnih obaveza. Tamo je dato jedan broj primjedbi i zahtjeva koji se uglavnom svode na dvije grupe. Jedna je da još uvijek nismo kako je to Vijeće Evrope od nas tražilo da nismo izvršili izmjene i dopune Izbornog zakona. I vi kao što znate, mi smo njima to prezentirali da je na kraju formirana jedna radna grupa sastavljena od predstavnika Vijeća ministara, vodi je zamjenik ministra pravde, poslanika u Predstavničkom domu i delegata u Domu naroda čiji je zadatak da u perspektivi pripremi izmjene i dopune Izbornog zakona.

Druga grupa pitanja su, kad su u pitanju demokratizacija i ljudska prava ustvari predstavljaju jasn provođenje svih onih i primjenu svih onih rezolucija koje smo usvojili. Znači BiH je imala u posprijemnim uslovima oko 15-tak rezolucija koje se bave ljudskim pravima da i demokratizacijom da ratificuje, mi smo to uradili i sad se od nas očekuje, što je prirodno, da te rezolucije i primjenjujemo i što je još bitnije, da izvještavamo da uspostavimo mehanizam godišnjeg izvještavanja po tim pitanjima. I to je nešto što operativno radimo i što će vjerovatno nakon Izvještaj koji je 10. Izvještaj koji je podnijela ova Monitoring grupa Vijeća Evrope dobiti i pozitivno svjetlo u Briselu.

Kada je u pitanju javna uprava, implementirati Akcioni plan jačanja vijeća ministara i pogotovo Komisiju koja je zadužena za upravljanje imovinom i javnim vlasništvom. Upravo smo dogovorili sa predstavnicima Vlade Republike Srpske, da konačno daju dva člana te komisije i ja očekujem do kraja ove sedmice da ćemo dobiti

taj, da ćemo imati operativnu komisiju koja će onda na osnovu projektnog zadatka koji joj je dat, početi raditi.

Akcioni plan reforme javne uprave, radimo zajedno sa Evropskom komisijom, imamo nacionalnog koordinatora i njegov ured koji je uspostavljen, Evropska komisija je zajedno sa bh ekspertima napravila funkcionalni pregled javne uprave u BiH, dala jasna opredjeljenja šta bi se trebalo raditi u tom pravcu i ja očekujem da ćemo do sredine godine imati političku saglasnost na nivou cijele BiH da u ovom slučaju mi formiramo radnu grupu dakle, ne više Martins i ne ovaj, radna grupa koja je bila za reformu odbrane, nego da mi formiramo radnu grupu, da iskoristimo eventualno i učešće evropskih eksperata u njoj i da mi sami ponudimo plan reforme javne uprave u BiH.

Unapređenje koordinacije između države i entiteta, vi znate da mi imamo koordinaciono tijelo za ekonomski razvoj i evropske integracije, koga čine tri premijera, tri ministra finansija i potreban broj ministara u zavisnosti od toga šta to tijelo raspravlja.

Kad su ljudska prava u pitanju, imali smo obavezu da uplatimo sredstva u Fond za povratak i evo kao što vidite ovi koji su pripremali ovaj pregled, dakle Direkcija za evropske integracije je ponegdje stavila šta se radi, vrlo nespretno je ispalio da se po ovim ostalim aktivnostima ništa ne radi, što apsolutno nije tačno, ali evo, kad nabrinu se radi posao onda obično i ispadne šlampavo. Znači, sredstva su upćena kada je u pitanju Fonda za povratak. Od strane Vlade Federacije harmoniziran je Zakon o izbjeglicama i raseljenim licima na nivou RS sa državnim zakonom i jedno od onih krupnih političkih pitanja koji opterećuju realizaciju Fizibiliti studije je ovo pitanje Zakona o jedinstvenom Ombdusmenu u BiH.

Ovo je hajde da kažem klasičan primjer kako ipak moramo shvatiti da sve ono što radimo, kada je u pitanju donošenje zakona u BiH jednostavno mora biti usaglašeno sa nekim standardima. Da li te standarde nudi Evropska komisija ili Vijeće Evrope, samo je razlika u tome koja institucija nudi standarde, ali mi jednostavno moramo imati usaglašene zakone i Vijeće ministara ovdje što se vrlo malo shvata, ima ogroman problem usaglasiti sve prvo sa entitetskim vladama, pa usaglasiti sa evropskim standardima, sa međunarodnim institucijama koje zahtjevaju pojedine mjere i onda poslati u parlamentarnu proceduru taj zakon. Taj zakon kad se nađe u parlamentarnoj proceduri, jednostavno Vijeće ministara više ne može uticati na bilo kakav ovaj, bilo kakve promjene. Na poslanicima i delegatima je da amandmanima popravljaju, što je apsolutno puno pravo i poboljšavaju taj tekst. Ali onda dolazimo do ključnog problema. Poslanik ili delegat, kad postavlja, kad daje amandman, on ga daje na osnovu svojih viđenja, na osnovu toga što smatra da je dobro, da je potrebno građanima BiH itd. ali ga ne usaglašava ni sa kim. I mi, po pitanju Ombdusmena kao i kasnije RTV Servisa, mi jednostavno imamo problem što poslanici daju amandmane koje oni usaglašavaju sa onima s kojima smo mi usaglašavali. Ključna stvar, za ovaj paket reformskih zakona koji su proistekli iz Fizibiliti studije je slijedeći.

Nije dovoljno donijeti zakon, potrebno je dobiti saglasnost od Evropske komisije ili Vijeća Evrope da on jeste usaglašen sa evropskim standardima jer samo takav zakon

znači da smo ispunili mjeru. I mi smo jednostavno mogli donijeti svih 46 zakona ali da nam iz Brisela kažu, jeste, vi ste donijeli 46 zakona ali niste ni jednu mjeru ispunili jer ih niste usaglasili sa evropskim standardima i tu se vrtimo u začaranom krugu i tu se vrtimo u krugu koji dovodi u pitanje da li Vijeće ministara radi svoj posao kako treba, da li ima respeksa prema poslanicima, prema delegatima itd. Mi da u Poslovniku imamo obavezu Vijeća ministara da se očituje o svakom amandmanu koji poslanici i delegati postavljaju, onda bi imali obavezu da odemo provjeriti da li taj amandman jeste po evropskim standardima, ovako pošto se ne izjašnjavamo, onda je to stvar poslanika i delegata da obezbijede da i njihov amandman bude usaglašen sa evropskim standardom kako bi dobili plus u obavezi koja nam je data. Evo ovdje je klasičan primjer sa Zakonom o ombudsmentima. Ja lično nemam nikakvih iluzija i nemam određen stav treba li nam jedan ombudsman ili tri ombudsmana. Usaglašavali smo to sa Vijećem Europe. Vijeće Europe kaže treba vam jedan ombudsman, ne trebaju vam tri ombudsmana. Poštajemo to u Parlament, poslanici misle drugčije. Daju amandmane koje ne usaglase sa Vijećem Europe i zakon pada. I ovo je drugi ili treći put da se ovaj zakon nalazi u ovaj, u parlamentarnoj proceduri upravo zbog toga što se elementarno pravilo ne ispoštuje i nije to stvar jesmo li mi poslušnici međunarodne zajednice, nego je stvar međunarodna zajednica cijeni jesmo li napravili napredak donošenjem tog zakona ili smo ostavili opet stvari koje ustvari ne predstavljaju evropske standarde nego bh standarde.

Reforma policije, evo svjedoci ste da upravo danas, ja odmah nakon ovog zasjedanja idem u na Vlašić da us sljedećih par dana, tu treba da se desi nešto, da se usaglasi jedan akcioni plan, pa ćemo ovaj, vidjeti koliko možemo do CTF-a 19. maja tu napraviti iskorak.

Trgovina, uglavnom se radi o provođenju Ugovora o slobodnoj trgovini. Mi smo poduzeli neke aktivnosti koje su već natjerali vlasti Srbije i Crne Gore da ukinu vancarinske barijere koje su imale da ukinu, poticaj, izvozne poticaje koji su apsolutno protiv standarta WTO-a i EU kada je u pitanju slobodna trgovina, osigurati pravilno upravljanje i kontrolu slobodnih zona i provesti dodatne odluke o zatvranju određenih zona. Znači, iako ovdje nemate fokus na to da se nešto radi u tom pitanju, ovdje je već urađen ogroman posao. Mi smo prije godinu dana ugasili 5 slobodnih zona, za koje smo utvrdili da ne rade po zakonu, da ustvari ne da ne rade po zakonu nego da ne ispunjavaju zakonske obaveze koje se odnose na proizvodnju i trgovinu u procentima. Međutim, to gašenje se ne može desiti preko noći i zone imaju rok po zakonu od godinu dana da se ugase. Znači taj rok ističe negdje krajem maja mjeseca i 5 slobodnih zona će se ugasiti.

Također smo na Vijeću ministara formirali jednu komisiju koja ubuduće treba da prati i ona je već počela da prati, svakodnevno da prati aktivnosti slobodnih zona i da zajedno sa ekspertima Evropske komisije i tu jednu hajde da kažem dovoljno nepoznatu i ne istraženu oblast, u ekonomskom poretku u BiH dovedemo do jedne funkcionalnosti koja će zadovoljiti Evropsku komisiju.

Osigurati pravilno izdavanje i kontrolu certifikata o porijeklu, to su stvari koje je sad preuzela Uprava za indirektno oporezivanje i mislim da tu imamo dosta aktivnu poziciju. Uspostaviti upravu za zaštitu biljaka, imenovanje zamjenika direktora koji će do

imenovanja direktora početi sa operativnim pripremama za puno funkcionisanje uprave, unaprijediti koordinaciju izmeđuostalih, centralnih i regionalnih veterinarskih službi, to aktivno radi Ured za veterinarstvo kao i na uspostavi nacionalne referentne laboratorije.

Energija, ovdje imamo obavezu Parlamentarne skupštine Federacije, Parlamenta Federacije BiH u toku je usaglašavanje Akcioneog plana za restrukturiranje energetskog sektora u Federaciji. Imali smo tu dosta hajde da kažem, političkih natezanja. Međutim, kako mi je maloprije rekao premijer Hadžipašić, jedan revidirani sporazum će Vlada Federacije završiti do kraja ove sedmice i poslati po hitnom postupku u parlamentarnu proceduru.

Upravni odbor, nadzorni odbor nezavisnog operativnog sistema, operatora sistema i prenosne kompanije, je prije 10-tak dana imenovan na Vijeću ministara i ono što je zadatak koji se ipak ne može tako brzo završiti je da napravimo nacionalnu, nacrt energetske strategije BiH. Radna grupa je nekoliko mjeseci pripremala projektni zadatak i taj projektni zadatak će sada ići na objavljivanje. Ovde je potrebno i ne mala količina sredstava. Procjenjuje se da oko milion km-ova će trebati za jednu ozbiljnu pripremu, ozbiljne strategije i tu ćemo sa Evropskom komisijom pokušati doći i do dodatnih sredstava za finansiranje.

Jedinstven ekonomski sprostor, evo ovdje vidite da su skoro svi elementi iz ovog dijela završeni i ostaje nam Zakon o Javnom televizijskom servisu.

Predstavnički dom je svojim odlukama obezbijedio da u sljedećih dvadesetak dana, možda nešto manje, ponovo sjednemo i kroz komisiju pokušamo doći do konsenzusa zajedno sa Evropskom komisijom i OHR-a oko ovog zakona. Ja očekujem da ćemo imati dovoljno političke mudrosti da shvatimo da se mi danas ne opredjeljujemo u principu, da nismo u poziciji da se opredjeljujemo o sadržaju zakona i da tražimo nešto više nego što u ovom momentu Evropska komisija smatra da je dovoljno za BiH, nego se na kraju krajeva opredjeljujemo hoćemo li uhvatiti ovaj ritam, hoćemo li prihvati ovaj scenario koji je naveo komesar za proširenje, gospodin Ren ili ćemo odgoditi i dalje mogućnost da BiH započne pregovore oko potpisivanja Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju.

Ja sam tražio i od Predstavničkog doma koji nije bio sklon tome, da jednom rezolucijom osnaži i danas ću vas zamoliti da pokušate da rezolucijom osnažite naša nastojanja, da obavežete sve one koji učestvuju u realizaciji Fizibiliti studije, uključujući eventualno i svoje komisije, da urade sve, kako bi smo CTF 19. maja dočekali spremni i kako bi smo krajem maja dobili saglasnost za otpočinjanje pregovora za pridruživanje Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju.

Misljam da ukoliko krajem maja dobijemo tu saglasnost, da objektivno po svemu onome što je već pripremljeno možemo do kraja svojih mandata i potpisati Ugovor o stabilizaciji i pridruživanju i time zaokružiti jedan reformski ciklus od 4 godine, koji je BiH dao sasvim novi kvalitet u odnosu na ono kad smo preuzeli svoje dužnosti. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem premijeru. Gospodin Limov, pa gospodin Čengić, izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Hvala gospodine predsjedatelju, naravno da je iza govornice lakše govoriti ovaj, ovo je jedna vrlo važna tema i kad se ona nađe pred nama, ja osobno mislim da je daleko primjereno da je razmatramo na plenarnoj sjednici dakle na zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine BiH i naravno, neću šire elaborirati argumentaciju zbog čega ovo govorim, ali će reći da je izgrađena praksa po kojoj mi u Domu naroda razmatramo isključivo ono što prethodno prođe na Zastupničkom domu. I, praktično mi danas možemo sve obećati ali ukoliko u proceduri, bilo na Vijeću ministrara, bilo na Zastupničkom domu nešto od onog što je neophodno kao uvjet, ne prođe ili ne prođe sukladno određenim rokovima ili na kvalitetan način, svoj dio posla ni mi ne možemo odraditi. Zato sam za zagovornik da kad su u pitanju ove stvari koje su bitne za sve nas, bitne za sve vlade u BiH, za sve parlamente u BiH, dakle da mi kao Parlamentarna skupština BiH održavamo i raspravljamo o ovome na zajedničkim sjednicama.

Naravno, kad se čuje ovako uvodno izlaganje, onda u svakom slučaju, ovaj, svi mi zastupnici dobivamo određenu sliku i ja želim ova, iznjeti svoje viđenje ove problematike i naravno, da će se rukovoditi kako pismom uvaženog gospodina Olija Rena, tako i Izvješćem glavnog tajnika Vijeća Evrope jer kao što premijer dobro reče, prva od stvari koje predstavljaju naše uvjete, jeste ispunjavanje tzv. poslijeprijemnih uvjeta ili obveza koje smo preuzeли kada smo primljeni u Vijeće Evrope.

Naravno, kda se uzme u obzir, sve ono što je u ovom pismu gospodina Rena koje smo mi dobili, i u ovom izvješću, koje je sačinjeno negdje u siječnju 2005.godine, a koje se odnosilo inače na razdoblje negdje od 9. mjeseca prošle godine do siječnja ove godine, da je zaista nešto što možemo prihviti na različite načine i oni koji su skloni šminkeraju i širenju ponekad nedovoljno utemeljenog optimizma, mogu biti zavarani našim starim lošim običajem koji se može definirati pod krilaticom, lako ćemo. Ja mislim da je situacija vrlo, vrlo ozbiljna i da su pred nama odlučni mjeseci našeg stvarnog koračanja evropskim putem.

Ovo je idealna godina inače, da uradimo posao koji je pred nama. Već naredna godina na stranu to šta će misliti ljudi u Evropi ukoliko mi ne ispunimo ono što smo, za što se deklarativno izjašnjavamo da jesmo, ali nama je naredna godina izborna i ja osobno se bojam da to može značajno nepovoljno utjecati ukoliko ne daj Bože ne ispunimo sve ono što je zacrtano a što je premijer definirao kao mogućnost da se u studenom ove godine ili krajem ove godine, otpočne zaista na kvalitetan način da se uradi, dakle novi korak a na bazi prethodnih koraka o kojima je sam premijer govorio.

Ja inače mislim da dalje deklarativno zaklinjanje u spremnost za provedbu reformi, nama ne može pomoći. Dakle, rezolucije itd. veoma malo nam mogu pomoći. Nama može pomoći provedba reformi. Provedba reformi je interes i potreba prije svega nas u BiH a onda je to naravno posebice u pojedinim segmentima i uvjet da bi smo brže

bili primljeni u demokratsku evropsku zajednicu zemalja i naroda kojih je dakle u EU 25 za sada. I u tom smislu, dakle, ne treba nam priča o reformama, treba nam angažman na provedbi reformi i trebaju nam oni kadrovi pa i ovdje u Parlamentarnoj skupštini BiH i u jednom i u drugom domu, oni kadrovi koji neće prilaziti rješavanju pitanja sa aspekta kako nešto ne može, kako je nešto limitirano, ne znam odredbama Ustava, nekog zakona koji nije usugašen sa našim potrebama ili sa evrpskim standardima itd. nego nam trebaju oni kadrovi prije svega u izvršnoj valsti, oni koji dakle rade na implementiranju određenih projekata, koji će pristupati problemima na način svog angažiranja u pravcu odgovaranja na pitanje kako nešto može.

Naravno da je papirnati dio reformi nezaobilazna faza, to je li jednostavno mora je li. Ali ako samo na tome ostane, onda to postaje vremenom kontraproduktivno i u konačnici se doživjava kao šarena laža. Premijer je sada rekao da jednostavno ovaj, nas se procjenjuje možda je to novina, ustvari nije, morali smo kad tad doći u tu poziciju i dobro je da smo došli već sada u tu poziciju, da nam se kaže, da čemo mi biti vrednovani i kroz provedbu reformi i propisa i zakona koje donosimo.

U dakle, optimističkoj varijanti, 19.05. 2005.godine ako dobijemo zeleno svjetlo, u rujnu i listopadu Evropska komisija će upoznati naravno svaku pojedinačnu od 25 država članica EU zatim će nam biti dostavljene kako se to kaže pregovaračke upute i pregovori o stabilizaciji i pridruživanju, mogli bi krenuti znači krajem ove godine, ali želim ovde jasno naglasiti a što je vidljivo iz ovog pisma, ako nema napretka u reformama i ako taj napredak ne budu vidjele ove zemlje članice EU, nema ništa od ovih želja. Zato mi moramo biti potpuno svjesni da samo odgovornim odnosom možemo biti vjerodostojni u svojim nastojanjima. To zahtjeva od svih institucija da sinhronizirano djeluju, i da nam se ne može dogoditi npr. da u jednoj bitnoj stvari koja je evo, neki kažu prvi uvjet, a to je suradnja sa Hagom, premijer Terzić na bazi podataka koje je dobio od jedne od naših specijaliziranih državnih agencija, kaže jednu stvar, a onda premijer, odnosno ministar u nekoj od vlada na nižoj razini kaže suprotnu stvar o istom pitanju. Naravno, da znate na šta konkretno mislim, na nešto što je aktuelno ovih dana, moguće je da su obojica u pravu ali, moramo voditi računa o tome da samo vjerodostojnjim prisutpom snagom argumenata, možemo uvjeriti one koji nas gledaju i sve to prate, da zaista zaslužujemo odgovarajući tretman. Ili je vrlo moguće da ta agencija jedne podatke daje državnom premijeru a druge podatke vladama i ministrima na nižim razinama, što bi bio dokaz da ipak postoji određena zabluda oko reformi u tom segmentu.

Naravno, ima nekoliko stvari koje su sasvim jasne i o kojima je šire premijer sam govorio a o tražeći uporište u spomenutom pismu gospodina Rena, i ... ovom spomenutom izvješću glavnog tajnika Vijeća Evrope. Hoću dakle samo malo obrnuti, takšativno nabrojati dakle, šta to mi moramo uraditi.

Prva stvar je jačanje državnih isntitucija poglavito vlade i vijeća ministara. Ja sam davno govorio svoj stav da mi zaista kao država BiH moramo imati vladu, Vladu BiH koja će na kompetentan način pokrivati sve ono što rade vlade u drugim zemljama, u ovom društvu ka kome težimo. Dakle, da ne izmišljamo nešto novo, neku toplu vodu, neki specifikum BiH nego da vidimo kako su to postavile druge države.

Drugo, napokon ozbiljno otpočinjanje provedbe reforme javne uprave, premijer je govorio oko tog pitanja, zaista trenutak je da se s ovim teškim problemom uhvatimo koštac.

Treće, učinkovitija borba protiv kriminala. Namjerno ja govorim ne terminologijom kako je naznačena u samom pismu, nego govorim o svom pristupu i ustvari tako definiram ove naše potrebe i naše zadatke. Dakle, učinkovitija borba protiv kriminala i tu je prije svega ovaj segment koji je u uvodnom izlaganju također potenciran.

Četvrto, vjerodostojnije ispunjavanje obveza iz segmenta trgovine. E, šta to sada znači, ja naravno neću elaborirati ali i tu postoje odgovarajući standardi i čak će ovo biti ključno pitanje samog Sporazuma, dakle ove stvari gdje se mi testiramo a gdje vrlo često pa i mi sami doprinosimo određenim, usložnjavanju određenih problema iz ovog segmenta i naravno ne kažem da je uvijek i samo Vijeće ministara i da smo uvijek mi kao država po ovom pitanju bili dovoljno vjerodostojni, dovoljno uporni u objašnjavanju, presjecanju određenih negativnih stvari koje negativnosti u svakom slučaju iskrivljuju ili čine sliku nedovoljno jasnom, sliku o nama samim u ovom dakle segmentu.

Dalje, je donošenje energetske strategije BiH. Sam premijer je rekao da je to važan segment i naravno, da to neće biti lagano. Pa na koncu je li, gotovo da ništa ovdje nije lagano.

I sljedeća stvar je izgradnja u stvarnosti jedinstvenog ekonomskog prostora. Zaista, bez obzira na sav optimizam koji posebice tri premijera s vremenem na vrijeme ispoljavaju, što ja naravno u načelu pozdravljam, ali vjerovat ću zaista tek na temelju vrlo konkretnih pokazatelja. Neću sad spominjati recimo ovaj, da bi za ovu stvar bilo vrlo interesantan podatak o tome koliko je litara nafte na području Federacije prodato a koja je proizvedena u jedinoj rafineriji ovaj, u BiH je li u Bosanskom Brodu. Naravno, puno je takvih stvari koje bi mogle biti ovako iritantne je li, ovaj, i kojim bi mogli isprovocirati širu raspravu.

I naravno, sad sam ostavio zadnje da u ovom taksativnom nabranjanju kažem ono što je prvo, a to je ispunjavanje posprijemnih obveza i u tom pogledu ja osobno imam rekao bih najviše primjedbi u pogledu prije svega dinamike ispunjavanja tih obveza. Mi smo preuzeli kad smo ušli u Vijeće Evrope, da ćemo odgovarajuće standarde ugraditi u Izborni zakon BiH u prvoj godini poslije prijema. E, sad, vrlo je lako izračunati koliko smo godina promašili a nismo tu stvar odradili. Sam premijer je rekao da su neke stvari tehničke i da se one u međuvremenu ovaj, odradene. Ja osobno mislim da ne bi bilo potrebe i nije bilo dovoljno jakog razloga da mi to nismo blagovremeno odradili, misleći prije svega na omogućavanje operativnosti ovog državnog Fonda za povratnike, zatim usuglašavanje sa državnim zakonom Zakon o izbjeglim i raseljenim u RS itd. Naravno, mi izaslanici, zastupnici, vrlo često smo u situaciji, posebice mi u Domu naroda, kad nam nešto dođe pred nas, onda nam kolege iz RS kažu, e mi nemamo stav Narodne skupštine RS. Upravo tu je zadaća, osigurati da ljudi imaju stav blagovremeno, da mi ne skidamo točke dnevnog reda ili da nam projekti ne padaju iz razloga što ljudi nemaju o određeno pitanju, jer oni ipak ne mogu suprotno tom stavu objektivno ne mogu i nije normalno da

insistiramo da oni postupaju suprotno tom stavu jer znamo koje bi posljedice bile svega toga.

Sljedeća stvar, usuglašavanje Ustava, reći će Usava, da, to znamo koji je to pristup ali ljudi moji, ako mijenjamo Izborni zakon, a ako u taj Izborni zakon i Ustav koji imamo, moramo ugraditi odgovarajuće odredbe, primjerice Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, onda mi moramo intervenirati isto kao i kad je u pitanju odgovarajuće izmjene ustavne vezane za Ombudsmana za ljudska prava, što je također evo jedna obveza ali evidentno, imamo tu dakle problem.

Stvari koje se kod nas događaju, ponekad posebice u posljednje vrijeme, nažalost imaju upravo suprotan tok od naših tvrdnji da smo spremni ugraditi u legislativu i u praksu, u život, standarde koje ima Evropa i za koje tvrdimo da jesmo i spremni. Potsjetit će, samo ilustracije radi, ne možemo mi biti vjerodostojni u tome ukoliko nam Dom naroda Parlamenta Federacije radi bez odgovarajućeg broja pripadnika srpskog naroda. Ne može dakle Gradsko vijeće Sarajeva bez pripadnika evo, nažalost tog istog naroda i tobožnjom multinacionalnosti o kojoj načelnik Općine ...predsjednik, Vijeća musliman. Naravno da to ima automatski izravan odjek i ovi u Čapljinama odmah su odreagirali, sad je tamo predsjednik Općinskog vijeća katolika a ovaj, načelnik općine Hrvat, sasvim razumljivo, ako može u glavnem gradu, u državi koja hoće u Evropu, onda zašto ne bi moglo u nekom, neću sad ... spominjati, ali evo recimo, u Čapljinama, pošto sam ja iz Čapljine ili sutra ne znam u Visokom i diljem BiH. To je vrlo ozbiljan problem.

Maločas sam rekao i podvući će, u prvoj godini smo bili preuzeli obvezu da ćemo Izborni zakon, izvršiti reviziju Izbornog zakona i usuglasiti ga sa standardima i ti standardi jasno govore da svaki građanin BiH ima pravo je li, biti bitan i birati u određenim je li, uvjetima. Mi sada u pola države imaš u pola države nemaš itd. Najbolji, najkvalitetniji Srbin iz Federacije ne može nikad biti ovdje u Domu naroda primjerice, da ne kažem ne može biti član Predsjedništva i naravno, odnosi se to na Hrvate i Bošnjake iz ovog drugog skoro pola dijela, dakle 49% BiH.

Nisam primjetio da je premijer, da je spomenuo u Zakonu o lokalnoj samoupravi. I tu ima određenih problema i to je obveza, i to je posprijemna obaveza u odnosu na Vijeće Evrope a znamo da imamo problema, doduše sad su problemi nešto izraženiji, bar kako sam ja shvatio ovde u Federaciji, mi vrlo često imamo način razmišljanja kako tamo negdje drugo tražimo razloge zašto nije dobro.

Spomenut će još jedan zakon za koji je jučer istekao rok. Doduše u Izvješću glavnog tajnika Vijeća Evrope kaže da je to krajnji, ja bih rekao najkrajniji rok je prošao, ali Bože moj. Spomenut će dakle to je Zakon o prigovoru savjesti, odnosno savjesnom protivljenju o ratnoj Vojnoj službi sukladno pravilima Vijeća Evrope, ponavljam dakle i to je posprijemni uvjet. Ima stvari koje, zaista, možemo nazvati tehničkim, s obzirom na karakter našeg ustava, jer su međunarodni akti, konvencije, ugovori itd. dokumenti, sastavni sa ovih 15, ali ima još nekih koji su nam, u stvri uvjet. Npr. ratificiranje Konvencije Vijeća Evrope o naknadama za žrtve nasilja je obveza, za mene neopravdano to nismo na odgovarajući način i u proceduri realizirali, a lani su naše vlasti negdje u

šestom mjesecu obećale, kako će to i onda opet treba ko zna koliko, dakle, koliko proći. To nema razloga za kašnjenje. To je moj ključni stav.

Moram i hoću uvaženim kolegama izravno ovom prigodom reći određene stvari, za koje ja mislim, da je bitno da ih prihvatimo i, ukoliko to tako bude, onda sigurno da ćemo odraditio no što se od nas očekuje.

Prvo, bez potpune surdnje sa Hagom, nema Partnerstva za mir i reći ću svoj stav, dokle god osumlječenici, kako je valjda njihova kategorija pravna, niko nije kriv, je li itd., dok iz naše države ljudi u Hag putuju iz Beograda i Zagreba, ja mislim da tu nema sreće. Neću sad govoriti da bi se opredijeli za to šta im se sve nudi i daje, obećava itd. To nije bitno.

Drugo, bez istinske reforme obrane, jednog ministra u državi, jednog načelnika glavnog stožera, jednog operativnog vojnog zapovjednika, jednog ministarstva obrane u dražvi i jedinstvenih oružanih snaga BiH, naša država, ja sam u to ubijeden, neće ući u NATO. Mi Evropi trebamo, ne trebamo tri jednonacionalne vojske, to je sasvim jasno. Vidite, ... sa zadržvanjem stanja kako jeste. Govoriti kako smo spremni i govoriti o reformama, ja mislim da to više ne prolazi, da onaj ko to radi je, običan blesan. I, to sigurno neće proći.

Treće, bez reforme policije, nemamo nikakvih šansi primaknuti se Evropskoj uniji. Sa 14 ministara unutrašnjih poslova, 15 direktora, odnosno 15 ili više zakona, koji tretiraju problematiku policije, 15 komesara policije, sigurno da mi, prije svega, još uvijek jesmo, nažalost, Eldo Rado za kriminalce. Ako do 18. svibnja 2005. godine, ne usvojimo plan reforme policije, ode nam još jedna vlak i to bez nas za Evropu.

Naravno, da vidimo Hrvatska, Srbija i Crna Gora neće nas čekati i, ukoliko propustimo ovu šansu, bit ćemo jedina crna rupa u ovom dijelu Europe. Sve reforme, a posebice reforma policije je interes i to tako treba ljudima objašnjavati je, interes i potreba građana i svih naroda u BiH. Reforme i učinkovitost policije, boje se, dakle, učinkovitosti policije boje se jedino kriminalci i oni koji za njih rade. Ključna načela reforme policije, po mom dubokom ubjedjenju, prihvatljiva su za sve, posebice kad bude ova problematika, postoji deset evropskih standarda, deset standarda u organizaciji Evropske policije, kod nas je minimum ove tri i one su, po mom dubokom ubjedjenju, prihvatljive za sve, dakle, donošenje zakona i finansiranje na državnoj razini, eliminiranje utjecaja političara na operativno funkcioniranje policije i regionalno organiziranje jedinstvene policijske strukture BiH. Šta konkretno Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine mora učiniti da bi ispunili ovo što se od nas očekuje? Dakle, bar kako sam ja pročitao.

Prvo, donijeti akcioni plan za provedbu reforme policije na načelima koje je dala komisija.

Drugo, donijeti akcioni plan restrukturiranja elektroenergetskog sektora ili kako se ono reklo strategija.

Treća stvar, donijeti zakon o RTV sustavu i RTV servisu BiH. Zato bih ja volio, uvaženi gospodine premijeru da, kada mi razgovaramo o ovim stvarima bude cijela vaša vlada, jer mi imamo situaciju da ministri iz vaše vlade, određene stvari puste i onda od nas zastupnika, od kolega zastupnika i od nas izaslanika se traži da povlačimo ne znam ni ja koje sve interese, koje sve stvari, pa su kao vaši ministri reformisti. Oni su na liniji onoga što se od njih očekuje, a kao mi zastupnici, izaslanici koji potežemo ono što u Ustavu piše, mi kao kočimo reforme.

Što se mene osobno tiče, ovo je trenutak da vrlo jasno razgraničavamo ljudе na platformi, upravo pripreme i provedbi reformi ili je neko reformist ili je, opstrukcioni, naravno, vi koji ste na vlasti, tražite ljudе koji jesu istinski reformisti, a ne destruktivci i to vam niko ne brani. Imate čak odgovornost ukoliko to ne radite, jer se nikome ne možete opravdati, a prije svega sebi samima, ukoliko ne uspijemo u ovome.

Što se mene osobno tiče, dakle, nema nikakve dileme, a ključna stvar ovdje, evidentno bit će ovi zakoni u Javnom RTV servisu i RTV sustavu, koliko se na kvalitetan način odradi i ugrde oni standardi o kojima ste govorili uvaženi gospodine premijeru i ja sigurno dižem ruku za takva rješenja bez ikakvih problema i, u tom smislu, ukoliko svi zajedno budemo radili, jer dobro reče premijer, ovu stvar ne može iznijeti samo Vijeće ministara, ovu stvar mogu iznijeti sve institucije i to u jednom koordiniranom maksimalno ozbiljnog i velikom radu i angažmanu. Ukoliko ovu godinu ne iskoristimo šansu, bojam se da će posljedice biti dugotrajnije. Hvala vam lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Hvala gospodine Limov. Gospodin Čengić, ali, nećete biti dugački, bar se nadamo.

HASAN ČENGIĆ

S obzirom da je kolega Limov često imao običaj da mi prepusti riječ, ja ću ovaj put tretirao da je on potrošio tri četvrte moga vremena i ja ću ostati samo na jednoj četvrtini. Ne šalim se, bit ću vrlo kratak.

Ja bih bio jednako zadovoljan kao kolega Limov i kao svi mi ovdje u ovom domu da danas imamo ovdje jednu, da smo imali danas jednu jedinu rečenicu našeg predsjedavajućeg Vijeća ministara, koji bi nas obavijestio i kaže, sutra počinju pregovori sa Evropskom komisijom. Nema nikakve dileme da bih bio zadovoljan i ja i svi mi ovdje. Međutim, to nije tako.

Što se tiče ovog doma, jedan sam od svjedoka, a svi smo zajedno oko toga radili, da je ovaj dom nastojao učiniti sve što je bilo u njegovojoj kompetenciji, da se ubrza izvršavanje obaveza BiH. U tom smislu smo napravili jedan program aktivnosti s ciljem da to završimo do 1.10. prošle godine. Podržali smo taj program aktivnosti, dali, opet tako jedan jasan stav oko toga.

Međutim, mi smo trenutno u situaciji u kojoj još uvijek nismo završili sve svoje obaveze, vjerovatno dijelom zbog činjenice da je u samoj Evropskoj komisiji došlo do značajnih promjena, istekao je mandat prošlom sazivu, došao je novi saziv i, jednostavno novom sazivu je trebalo vremena da se upozna sa stanjem i da tako kažem, da malo ubrza te aktivnosti.

S druge strane, ja se, vjerovatno mogu složiti sa određenim primjedbama pa i kritikama upućenim na konkretnе organe, na Vijeće ministara, na određena ministarstva, institucije koje su trebale primjenjivati itd. ovo o čemu govorimo, ali isto tako je činjenica da je i sama Parlamentarna skupština, tj. oba njena doma, imaju još uvijek obaveze koje nisu izvršene. Od 40 zakona koje smo imali obavezu, mi imamo još uvijek pet zakona koje nismo usvojili i, umjesto da vodimo dalje raspravu u tom smislu, mislim da se slažemo oko toga, da je bilo propusta, da je bilo kašnjenja, da je bilo objektivnih problema itd., ali istovremeno je i druga činjenica. Ako pogledamo čitavu ovu priču sada iz perspektive od prije dvije godine, mi smo u jednoj poziciji koja prije dvije godine nije bila, dopustite čak da kažem, ja za mene, nije bila skoro zamisliva.

Dakle, mi imamo danas jednu situaciju u kojoj raspravljamo više o operativi, a manje o principijelnim pitanjima, dok je prije toga bila rasprava oko toga hoće li političke stranke dati generalnu podrku tom evropskom putu.

Da ne bih ovdje uzimao puno vremena, mislim da se radi o tome, da je važno uraditi sada, u ovom času dva posla. Jedan je, poslati jasnу poruku iz Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Evropskoj komisiji i svima u Evropi, u Evropskoj uniji, koji prate ovaj proces u BiH, da je naš dom i da su institucije BiH spremne u razumnom i kratkom roku izvršiti preostale obveze. To je broj jedan.

I, broj dva. Još jednako važno kao to je, da se dogovorimo oko toga, ko će u ovom relativno kratkom roku do 19. maja, preuzeti koji dio obaveza, odnosno kako da svi zajedno izvršimo sve obaveze koje su preostale.

U tom smislu, na Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku ovog doma, mi smona 32. sjednici razmatrali ovo pitanje i ovaj materijal koji nam je dostavilo Vijeće ministara, uključujući pismo komesara Olija Rena, uključujući analizu koju je dostavila direkcija sa određenim dopunama koje smo dobili usmeno i, nakon svega, ja mogu reći sljedeće.

Ja sam potpisao rezoluciju koju nisam pripremio, nema nikakve tu tajne, nema razloga da to ne damo, mislim da je Direkcija za evropske integracije najviše radila na rezoluciji sa ostalim institucijama unutar Vijeća ministara, dobili smo jedan tekst rezolucije, koju sam ja čisto proforme potpisao da bi išlo u parlamentarnu proceduru i ja predlažem da ovaj tekst rezolucije podržimo, s obzirom na činjenicu da je to jedna vrsta javnog izjašnjavanja i potvrđivanja spremnosti ovog doma da radi svoj dio posla, odnosno da potakne i druge da rade svoj dio posla. Prepostavljam da nije potrebno da čitam tekst rezolucije, ali ono što ja mislim da je važno, jeste, da kažemo iz te rezolucije da pročitam samo. Izražava se spremnost da pruži doprinos ispunjavanju preostalih uvjeta definiranih iz Studije izvodljivosti, daje punu podršku Vijeću ministara, ispunjavanju

uslova definiranim Studijom izvodljivosti, poziva sve institucije Bosne i Hercegovine i sve njihove vlasti na punu saradnju na provođenju peostalih uslova iz Studije izvodljivosti i ukazuje na neophodnosti u uspostavljanju institucija definiranih Studijom izvodljivosti.

Što se tiče same Komisije, ona je, razmatrajući druge obaveze prihvatile zaključke, koje, dopustite mi da rađe pročitam nego da ih prepričavam.

Dakle, prvi je zaključak da se predlaže Domu naroda da doneše rezoluciju ovu či sam dio pročitao.

Pod dva, predlaže se Kolegiju doma da u roku od pet dana izradi akcioni plan realizacije obaveza Doma naroda iz Studije izvodljivosti, to je, prije svega ovih pet zakona.

Pod tri, predlaže se Vijeću ministara BiH da zatraži izradu akcionog plana entitetskih parlamentara i vlada za realiziranje obaveza iz Studije izvodljivosti u roku od sedam dana.

Četiri, predlaže se Vijeću ministara BiH, da izradi Vijeće ministara svoj akcioni plan za realizaciju obaveza izvodljivosti, koje su, uglavnom pri kraju i, konačno da se sve obaveze BiH spomenute u pismu Olija Rena, realiziraju do 18. maja 2005. godine.

Na kraju, bit će vrlo jasan. Ima posla prema pismu Olija Rena. Ako poredimo ono što je on spomenuo i ono što je danas, već je značajan dio toga urađen. Ono što je ostalo, budimo sada objektivni je, više na Parlamentarnoj skupštini nego na Vijeću ministara. Ja znam dobro kako radimo. Ako bude postojalo dovoljno raspoloženja i volje da nađemo rješenja, mislim da vremena imamo i da imamo tehničkih mogućnosti da to realiziramo.

U tom smislu, predlažem domu da da podršku ovoj rezoluciji, kao jednom izrazu općeg rasploženja i spremnosti Doma naroda da podrži ovaj proces i da kroz ove zaključke zatražimo da svako od institucija u BiH izvrši svoj dio obaveza do roka, koji bi nam omogućio pozitivno mišljenje i ulazak u proces pregovora u toku ove godine.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Nemamo kvorum, gospodin Đoko Pajić.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati, pokušaću da budem što kraći.

Pred nama je ova informacija vrlo važna i vrlo značajna za BiH u cjelini, njene entitete i sve njene građane. Apsolutno je nesporno kod svih nas da postoji volja svih u BiH, svih relevantnih političkih faktora i njenih građana za ulazak u Evropsku uniju, Partnerstvo za mir i sve ono što bi trebalo da učine svi niovi vlasti u BiH da se ovaj cilj ostvari.

Imamo ovu informaciju, imamo pismo gospodina Rena, sa jasno postavljenim ciljevima i zadacima, koji moraju biti ispunjeni, da bismo došli u situaciju da se otpočnu pregovori o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Ne bih o svemu ovome što je ovdje napisano diskutovao, ja imam svoje mišljenje i svoj stav, jasno je da se svi ovi principi u cjelini, s moje strane, hoću to lično da kažem mogu podržati, aposlutno sam za da se sve ovo implementira, ali u okviru Ustava i onoga što naši zvanični predstavnici vlasti zahtijevaju od ovog doma. Ja bih samo kratko da se osvrnem na reformu policije. To je jedno, u ovom trenutku, bolno i goruiće pitanje. Jasno je da nam treba reforma policije. Ovo što gospodin Limov maloprije reče, samo se kriminalci plaše reforme policije, da ne ispadne da se i ja plašim reforme, da sam protiv reforme policije jesam i postoje zvanični stavovi svih zvaničnika institucija RS, da je potrebno izvršiti reformu policije, ali u ovom trenutku, gospodin Limov je već nešto o tome govorio. Ja kao delegat u Domu naroda, koji sam delegiran ispred Narodne skupštine RS, nemam pravo da idem obrnutim redom i da ovo što je gospodin predsjedavajući Savjeta ministara rekao rezolucijom, ja obavezujem moj parlament da nešto učini. Mislim da treba, ja to tako shvatam i ja će ostati na tom principu. Da sam ja obavezan da provodim odluke i rezolucije i sve ono NS Republike Srpske i ja ne mogu ići obrnutim redom.

Ovdje kad smo polagali zakletvu svakako zakleo sam se da će poštovati Ustav BiH, a samim tim to podrazumijeva i poštovanje Ustava RS.

Vi znate gospodo da je 21. porošli četvrtak zasjedala NS RS, koja je donijela određene zaključke i određene stavove po ovom pitanju da, evo, jučer su počeli dogovori i pregovori svih relevantnih političkih faktora u BiH, po ovom, vrlo važnom i osjetljivom pitanju i ja u ovom momentu ne znam, kako će se ti dogovori završiti, sa kakvim zaključcima, preporukama itd., ali bez obzira, šta god se dogovori danas, sutra ili prekosutra na Vlašiću, mislim da to ponovo mora ići, bar što se tiče NS RS, da to mora ponovo ići na Narodnu Skupštinu RS i da se opet konačno o svemu tome izjasni i precizne stavove zauzme NS RS i u tom momentu ja sam obavezan da poštujem te odluke i zaključke, bez obzira kako ja sada imam mišljenje da li sam za ovo ili ono rješenje itd.

Prema tome, ja u ovom trenutku mogu samo da primim k znanju ovu informaciju, ali ne mogu da prihvatom da glasam za rezoluciju i da obavezujem nekoga da nešto učini, znači, ne mogu da idem obrnutim redom od onoga što je moj zadatak i ono što je moje da radim u ovom domu. Naravno, ja opet moram da podsjetim, vjerovatno će se morati ići na izmjene i Ustava RS i Ustava BiH, ako se budu morali ispuniti svi ovi uslovi koje je postavila Evropska unija, odnosno što je zacrtano u ovom pismu gospodina Rena. Podsjetiće samo na strani 2. ove tabele, pregled preostalih obaveza iz Studije izvodljivosti, program 16.

U toj tabeli na strani 2. borba protiv organizovanog kriminala, pa stav 1. kaže dogovori, dogovoriti i usvojiti akcioni plan za provođenje reforme policije, a na osnovu principa Komisije za reformu policije da. Aposlutno treba dogovoriti i usvojiti taj akcioni

plan, ali odmah iza toga stoji, jedan podstav, crtica, sve zakonodavne i budžetske kompetencije prenijeti na dražvni nivo. Ja opet podsjećam, da postoji zaključak Narodne skupštine RS, da u ovom trenutku ne postoji konsenzus politički i svih značajnih političkih faktora u RS da se sve mora prenijeti na nivo države, ali postoji jedan zaključak da se mora ići dalje u dogovore u okviru Ustava BiH i Ustava RS.

Pa, prema tome, da ne dužim, ja u ovom trenutku kažem ne mogu glasati i dati glas za ovaj posljednji stav u ovom pismu od strane predsjedavajućeg Savjeta ministara gospodina Terzića, da mi rezolucijom obavežemo sve institucije vlasti da prihvate sve ove zadatke i sve ovo što je napisano u ovom pismu.

Dakle, primit ću k znanju ovu informaciju, ali se ne mogu decidno opredjeljivati za sve ovo što je ovdje napisano. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Pajiću. Ja bih samo podsjetio na naš članak 114. našeg poslovnika koji kaže. Točka 1. Dom može rezolucijom izraziti svoje stajalite o relevantnim političkim pitanjima, socijalnim problemima itd. Dakle, rezolucija neobvezno sama po sebi iskazuje naš stav, opredjeljenje itd. ali, evo, nemamo uvjeta za glasovanje, ali trebamo pristupiti glasovanju. Ja ću zato iskoristiti priliku vrlo kratko ovdje u jednom pitanju reći nekoliko riječi svega. Iskoristit ću priliku pozdraviti premijera Terzića.

Dakle, uvjet ESI 16, Studija izvodljivosti broj 16. Zakon o Javnom RTV servisu. Ja mislim da je na Zastupničkom domu ispravno se postupilo kad su date smjernice nadležnoj komisiji da ponovo razmotri zakonski projekat i da, sukladno tim smjernicama uradi ono sve što je potrebno uraditi i taj zakon doradi na način da bude prihvatljiv svima, kako bi komisija mogla predložiti Parlamentu izvještaj da bude pozitivan da prihvata ovaj zakon. I, mislim da bi trebalo stvarno učiniti dodatni napor ovih 15-tak – 20 dana i učiniti još jedan korak naprijed, a već je urađeno puno, jer je sada zakon koji je u proceduri značajno kvalitetniji od onoga što je bio prije pola godinje ili godinu dana u proceduri i mislim da se može naći načina i da se naže rješenja i, upravo ovdje kao što piše u ovoj točki, dakle, sukladno evropskim standardima i naći prava rješenja, koja će biti prihvatljiva svima i da dobijemo stvarno kvalitetan zakon, odnosno to su dva zakona o Javnom RTV servisu i sustavu.

Evo, to je moja sugestija i poziv svima da stvarno budu odgovorni i da ovo vrijeme iskoristimo, da, zbilja dobijemo zakon koji će biti prihvatljiv svima, takvih rješenja, naravno da ima. Ona su i ponuđena u vidu amandmana ili dopuna tih amandmana ili rješenja koja su data u tekstu zakona.

Evo, ja, zbilja ne bih duljio, mislim da bi ovo pitanje, uz pitanje reforme policije, ali i sva druga pitanja i da stvarno je na svim institucijama BiH i ne samo BiH i nižih razina vlasti, zbilja odgovorna zadaća uraditi ovih narednih tjedana i mjeseci, da što je

moguće više, ako je moguće ispunimo sve ove zadane uvjete i da dobijemo pozitivan odgovor izvještaj komisije o početku pregovora o stabilizaciji i pridruživanju.

Evo, ja pozivam da utvrdim imamo li kvorum za odlučivanje i predlažem da se dogovorimo o načinu rada. Mislim da bi bilo dobro da, nakon što ovu točku završimo, to će biti samo izjašnjavanje o prhvaćanju ovog izvješća, odnosno rezolucije, da li da utvrđimo jednu stanku od nekih sat vremena i to da iskoristimo ručak, naravno, malo se odmorimo. Dobro, premijer Terzić izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Dok se ekipirate da možete glasati, ja bih napravio još jedan mali napor da pokušam, pojasnim zašto nam treba rezolucija. Rezolucija ne prejudicira ništa. Pazite, u Zakonu o Vijeću ministara jasno se kaže da predsjedavajući Vijeća ministara koordinira aktivnosti svih institucija Bosne i Hercegovine na evropskom putu. Mi polako dolazimo u poziciju da evropski put, evropski projekat je, u stvari, projekat Adnana Terzića i da Vijeće ministara i da mi podržimo to i, u stvari, pravimo veličine od ljudi koji sjede u Vijeću ministara, ne shvatajući da je to krucijalni zadatak, da obezbijedimo građanima našoj djeci. Otišli smo predaleko i preširoko u političkim raspravama oko tri ključna projekta i ombudsmen i RTV servis, čak i prestrukturiranje energetskog sektora u Federaciji i da ne govorim još paket vezano za reformu policije. Moramo shvatiti da, jednostavno naša alternativa za zaustavljanje evropskog puta jasno prihvatanje da sve zemlje u regionu idu brže od nas. Evo, Srbija i Crna Gora je dobila saglasnost za pregovore. Niko nije vjerovato, ja moram priznati da oni ni iz bliza nisu posloženi po evropskim standardima koliko smo mi u ovom momentu. Ali znači nešto što nije samo standardizacija, nego politika ima ogromnu ulogu. Svaka institucija se posmatra u Briselu i njima je jasno ovo što možda nije jasno gospodinu Limovu, Vijeće ministara je reformsko vijeće ministara. Svaki ministar u Vijeću ministara je reformski ministar, zato što smo pokrenuli i usaglasili sve ovo što je do sada urađeno na pitanju reforme, ali isto tako znaju da to nije dovoljno. Očekuju od svakog delegata u Domu naroda da ima takav pristup.

Jedna rezolucija, koja bi jasno poslala signal i u Brisel, da smo mi svjesni kakvu šansu imamo. Hoćemo li je iskoristiti neće biti rezultat rezolucije ili izglasavanje rezolucije ili ne, nego će biti rezultat ima li dovoljno političkog sluha u BiH da idemo dalje svojim evropskim putem.

Ako primate informaciju k znanju, to je isto kao da smo vas izvjestili o nekom projektu, da sad ne banaliziram, kao ključni krucijalni projekat. Nama treba jasno opredjeljenje oba doma, od Predstavničkog doma ga nismo dobili. Od Predstavničkog doma nismo dobili rezoluciju, a od Predstavničkog doma inače vrlo slabo dobijamo podršku za naše projekte, jer se upravo tako postavlja, da ne bi neko slučajno pomislio da neko u ovoj državi gura proces brže od ostalih, ali ne vidim razloga zašto bi danas, ako niste spremni na rezoluciju dajte nešto jače, ali da primite samo informaciju k znanju, mislim da to, apsolutno devalvira bitnost opitanja.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Terziću. Replika.

ĐOKO PAJIĆ

Pa da ne budem pogrešno shvaćen, postoji ovdje prijedlog rezolucije, koju je pripremio gospodin Čengić. Ja kad sam govorio da ne mogu da prihvatom, ja, absolutno nisam protiv. Ja sam rekao ja će podržati ovu rezoluciju, koju je pripremio gospodin Čengić. Nema preciznih i jasnih ... opredjeljenja koja su za mene prihvatljiva i za sve nas absolutno. Ali, ja sam, kad ste vi gospodine predsjedavajući rekli u vašem uvodnom izlaganju da rezolucijom obavežemo sve ostale da provedu sve zaključke, odnosno preporuke iz pisma gospodina Rena. A, ova rezolucija, aposlutno je prihvatljiva. Znači, treba učiniti sve napore na svim nivoima vlasti da se dođe do rješenja, aposlutno.

VELIMIR JUKIĆ

Tomislav Limov replika pa gospodin Vinko Radovanović.

TOMISL V LIMOV

Ja sam došao, ispričavam se, zbog nekih ranije preuzetih obveza sam bio izvan sale, pa ne znam šta je premijer govorio, ali u odnosu na ovo što meni nije jasno. Meni je savršeno jasno. Ja sam, kad sam rekao da vaši ministri i da svi vaši ministri nisu opredijeljeni, onda sam imao na umu vrlo konkretnе stvari, jer smo mi ovdje dobijali zakon koji je visoki predstavnik nama dostavio, jer kod vas nisu mogli proći i usvojili smo taj zakon i ide nam reforma u tom pogledu. Evo, primjer jedan, pa jedan zakon koji je omogućio reformu u tom segmentu. Imate zakon o Javnom RTV servisu, imate zakon o visokom obrazovanju, gdje su vaši ministri, ja sam o tome govorio, gdje su vaši ministri radili tako kako su radili, a onda od izaslanika i zastupnika tražili da povuku vitalni interes, pa su određeni projektipadali, mislim na zakon o visokom obrazovanju. U tom pogledu ne možete reći da ste imali jednosmjerno i istinsko zalaganje vaših ministara, ja bih čak rekao da je to dvolično ponašanje.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Radovanović.

VINKO RADOVANOVIC

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, gospodin Đoko je rekao upravo to što sam ja htio da predložim, odnosno da kažem da informacija kao informacija da je primljena kao znanju, a rezolucijom da mi iskažemo svoje opredjeljenje ka Evropi i nema potrebe da ovu inforamciju usvajamo, a rezoluciju da usvojimo kao rezoluciju naše opredjeljenje.

VELIMIR JUKIĆ

Odlično. Upravo sam ja ovo htio predložiti. Znači, gospodin Radovanović je, evo, predložio. Dakle, informaciju primamo k znanju, a kao posljedica ove informacije iskazujemo deklaracijom, odnosno rezolucijom, koju smo dobili. Ne treba je čitati i ja bih odmah otvorio glasovanje o tekstu rezolucije.

Možete glasovati.

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno usvojili rezoluciju, tekst da ne čitamo, imamo pred sobom, zahvaljujem svima.

Imamo prijedlog da li da sad napravimo stanku ili još četvrtu točku gdje je samo izjašnjenje, formalno prihvatanje izvještaja Komisije. Gospodine Čengiću, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Ja se izvinjavam, vidite da je iz nekih tehničkih razloga, izgleda nisu kolege, ili nisu sve kolege do bilo zaključke, koje je Komisija naša usvojila, a koji su vezani za ovo. Ja sam ih maloprije pročitao. Da se zaduže nadležni nivoi da izrade akcione planove kako bi se postigao ovaj datum. Dakle, to je nešto što je Komisija usvojila na 32. sjednici od 19. aprila i ja ne znam sada je li to dostavljeno na klupe kolegama, maloprije sam ja pročitao te zaključke baš sve od prvog do zadnjeg, pa mislim da bi bilo dobro da se o njima, ako treba ja ču još jedanput pročitati, u suštini se traži, naime zaključci su poenta faktički u jednom, da svaki nivo vlasti izradi akcioni plan u vezi sa svojim obavezama, eto, to je sva priča ovog. Dakle, Vijeće ministara svoj akcioni plan, Parlamentarna skupština svoj akcioni plan, entiteti svoj akcioni plan. Kako su entiteti faktički uradili najveći dio onoga što je tamo spomenuto, jedino Parlamentarna skupština, mogu slobodno reći pojedinačno gledano u ovom času, mi imamo najviše obaveza i to je bio prijedlog. Dakle, da svako uradi svoj akcioni plan i da onda idemo u realizaciju tog akcionog plana. Nije ni na koji način, ovo nije nikakav, ovo je čista dinamika. Mi smo i do sada usvajali dinamičke planove, neke smo realizirali, neke smo kasnili itd., ali naprosto mislim da bi bilo dobro da izrazimo jedno raspoloženje da radimo u tom pravcu.

ĐOKO PAJIĆ

Ja nemam taj papir ispred sebe. Zaista ne mogu u ovom trenutku da kažem da li je to to ili nije, možda se pojavi nekakav drugi papir, ali opet se ja vraćam na ono što sam govorio maloprije. Da li ste vi rekli da obavežemo? Ja opet se vraćam. Mi možemo da damo preporuku, a ne, ja ne mogu da obavezujem moju narodnu skupštinu, jer oni mene obavezuju, a ja nešto radim ili ne radim ovdje, a ne ja njih.

Ja mogu da preporučim, znam, možemo mi prporuku, a ne da ih ja obavezujem.

VINKO RADOVANOVIC

Da sad napravimo pauzu, pošto ste već, u toj pauzi da dobijemo pisani zaključak i onda da nastavak ide.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Utvrđujem pauzu od sat vremena, dakle, početak nastavka rada u 15 do 3.

/PAUZA/

... početi sa nastavkom rada. Pozivam da sjednemo na svoja mesta i krenemo i da bidimo jesmo li završili sa točkom 3. Gospodin Čengić želi govoriti.

HASAN ČENGIĆ

... da tako kažem, s obzirom da smo se dogovorili da ćemo ići sa drugim dijelom. Dakle, usvojili smo rezoluciju, ali je Komisija ponudila jedan prijedlog zaključaka.

Međutim, imaju ovdje dvije varijante. Jedna je sa, da kažem, pet prijedloga zaključaka, od čega jedan realiziran kroz usvajanje rezolucije i u prvoj i drugoj varijanti, a drugi je sa tri, pa bi ostalo u jednoj varijanti četiri zaključka u drugoj dva.

Što se mene osobno tiče, ja ću kao predsjednik Komisije ostati pri ovome da Komisija predlaže sve ove zaključke, koji su proslijedjeni i predsjedavajućem Vijeću ministara gospodinu Terziću od a. do e.

Međutim, ako kolege dr Vinko Radovanović je imao ... jednu drugu, ako on misli da bi možda jednostavnije bilo da se ide sa prijedlogom zaključaka, koje imaju svega tri zaključka, odnosno sada samo dva, jer je rezolucija usvojena. Ja mislim da možemo i na taj način razgovarati o ovom pitanju. Prirodno je da kao predsjedavajući Komisije ostanem pri ovom, ali ako dr Vinko predloži ovo drugo rješenje, mislim da se može i o njemu razgovarati. Ne vidim da ima potrebe puno voditi rasprave, nego naprsto da vidimo koju ćemo od ovih opcija podržati. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Evo, ja, gospodin Spajić.

ANTO SPAJIĆ

Poštovane kolegice i kolege,

Ja bih ovdje prokomentirao ovaj prijedlog zaključaka od Komisije, či sam i ja član. Međutim, mi moramo voditi računa i vrijednosti ovog doma šta mi usvajamo ovdje, ako ćemo usvajati dokumenta i poddokumenta neka, onda koja se neće provoditi i na neki način realizirati, čini se da ne bi uputno bilo da usvajamo zaključke. Ako smo rezoluciju usvojili u kojoj je sadržano u principu ovi, mislim na zaključke koje je predložila Komisija, da bi bili suvišni i da nisu potrebni, ako pogledamo ovu rezoluciju

koju smo usvojili. Ponavljam opet, i, ako sam ja član Komisije koja je donijela ove zaključke. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spajiću, znači, smatrate da je sve rečeno kroz rezoluciju i prihvaćanjem izvješća o realizaciji obveza iz Studije izvodljivosti. Gospodin Čengić želi ponovo govoriti.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ja moram priznati da smo se na Komisiji, ja mislim da se oko toga slažemo, da smo dali podršku i ovim zaključcima. Ne držim da ovi zaključci ni na koji način vrše veći pritisak na bilo koga u smislu obaveza, nego sama rezolucija. Naprosto, malo samo raspoređuju, da tako kažem, obavezu.

Prepostavljam da ćemo se svi složiti oko prve činjenice, a to je da postoji pet ne usvojenih zakona na nivou Parlamentarne skupštine BiH, koje treba usvojiti, koji su propisani Studijom izvodljivosti. Ako ćemo ih već usvajati, onda trebamo napraviti neki akcioni plan, da ih u nekom roku usvojimo. Dakle, to je vrlo jednostavna stvar. Isto tako je pitanje i ovih drugih obaveza Vijeća ministara, koga smo, evo, ovdje na neki način s pravom, možda i kritizirali u ovim današnjim raspravama, zašto ne kažemo Vijeću ministara da uradi svoj akcioni plan. Zašto da ne zatražimo od drugih nadležnih organa entitetskih da oni urade svoj akcioni polan, ne ualzeći u detalje, ne ulazeći na koji način to oni trebaju uraditi. Ali, je isključivo ovo, ako želimo da uđemo u fazu pregovora, ako želimo da iskoristimo ovu kalendarsku godinu, da makar, pod navodnicima, zadnji dan godine počnemo pregovore, onda moramo odrediti neke datume, neke termine i definirati ove ostale obveze. Njih nema puno. Ali bi bilo dobro da ih uradimo. S druge strane, naša sugestija Vijeću ministara, Parlamentarnoj skupštini i drugim nadležnim institucijama ne znači još uvijek nikakvo naređivanje, nikakvo ultimativno obavezivanje, ali još jedan posticaj da stavimo sat predase, da stavimo kalendar predase i da kažemo do tog datuma hoćemo nešto urditi. U protivnom, doći ćemo u situaciju da ćemo to možda uraditi ove, možda iduće godine, možda za tri godine, a pismo gospodina Rena je u tom dijelu jasno. S druge strane i sama rezolucija i, ako ne definira precizne rokove, prihvata da izvršimo te obaveze.

Eh, sad, što se mene osobno tiče, imaju dvije opcije. Na komisiji je prihvaćena ova opcija sa pet zaključaka, od kojih je prvi realiziran kroz rezoluciju i ima ova druga varijanta, gdje je Kolegiju Doma naroda upućena su dva, naime još dva ne izvršena. Koja god varijanta od te dvije prođe, mislim da je u redu. Ako mi hoćemo da se ne izjasnimo o tome, to je, također naše, ali, ja bih volio da razumijem na koji način će ovaj dom funkcionirati u vezi sa obavezama. Mislim ako ima neki drugi put, vrlo rado. Ja sam potpuno otvoren za bolja rješenja, ali, naprosto, ovaj dom i Parlamentarna skupština imaju svoje obaveze u vezi sa Studijom izvodljivosti. Na koji način ćemo definirati te naše obaveze, osim što nam je tačno poznato da je to pet zakona i znamo kako se svaki od tih zakona zove i znamo tačno u kojoj fazi procedure Parlamentarne skupštine svaki od tih

zakona. Sad je samo pitanje da kažemo da Kolegij prouči to pitanje i da predloži neki okvirni rok, ništa više od toga. Mi čak ne insistiramo, nego predlažemo da one institucije, koje su nosilac tih obveza, da sagledaju malo te obveze, da sagledaju malo rok i da predlože neko rješenje. Eto, to je sve, ništa više.

VELIMIR JUKIĆ
Gospodin Đoko Pajić.

ĐOKO PAJIĆ

Ja se slažem sa gospodinom Spajićem, rekli smo prihvatili smo rezoluciju. Isto tako smatram da je u rezoluciji sve rečeno i sve institucije na nivou Bosne i Hercegovine znaju svoje obveze. Pretpostavljam da zanju šta im je činiti dalje. Ja ne vidim potrebu da ih mi sad, da ih nekakvim zaključcima podsjećamo, upućujemo, preporučujemo, znači, s te strane mislim da je to tako i da treba ostaviti da svaka institucija sa svog nivoa poznaje svoje obveze i, naravno, da trebaju oni da donesu svoje akcione planove u vezi sa tim.

Isto tako ovo pod b) treba da se Kolegiju Doma naroda da u roku od pet dana izrade akcioni plan realizacije, obveze itd. pet zakona itd. Možemo mi, može ovaj kolegij donijeti svoj akcioni plan, pa kaže, u roku pet, deset, petnaest dana mi ćemo to završiti i to je to. Ne možemo mi dok mi ne dobijemo te prijedloge zakona. Da li će oni biti, ma pominje se pet zakona, nije bitno. Ne možemo mi sebi stvarati obvezu da nešto usvajamo prije nego što prođe procedure skupštine entiteta, Savjet ministara, Predstavnički dom itd. smatram bez potrebe treba da namećemo nekakve obveze, koje je, pitanje da li ih možemo kao takve izvršiti.

I, prema tome, smatram da je ovo sve suvišno i da ona rezolucija koju smo usvojili dovoljan okvir za buduće djelovanje svih institucija na nivou BiH i entiteta.

VELIMIR JUKIĆ
Zahvaljujem gospodinu Pajiću. Gospodin Čengić ponovo želi.

HASAN ČENGIĆ

Ja se, zaista, izvinjavam to nije moj običaj, ali ovaj put ću biti vrlo jasan, možda malo i previše otvoren.

Kolega Pajiću, vi vjerovatno znate da pet zakona koji su sada u proceduri ni jedan nema veze ni sa ... Svi ti zakoni su u proceduri. Mi nećemo propisivati ništa više nego ono što mi treba da uradimo. Prijedlog da Kolegij napravi akcioni plan, podrazumijeva da Kolegij izvrši konsultacije sa Kolegijem Predstavničkog doma, da proba usaglasiti termine, a ja jednako dobro kao i vi znam da ni jedan zakon ne može biti zakonom ako ga ne usvoje oba doma u određenoj proceduri.

Dakle, u tom smislu, ništa mi ne propisujemo drugo nego ono što nam je obveza. To je broj jedan.

Broj dva. Ne postoji niko na svijetu gospodine Pajiću, niko na svijetu koji ovom domu može propisivati obaveze, osim ovog doma i obaveza koje su predviđene Ustavom i zakonom. Kad je u pitanju operacionalizacija, upravo ovaj dom sam sebi daje obveze i predlaže obaveze i rokove i termine.

Prema tome, u tom smislu, ja ne predlažem ništa pojedinačno, nego tražim od Kolegija da oni još jedanput prouče ovu obavezu i da vide na koji način bi se mogao napravi jedan akcioni plan. U protivnom, očekivati da neko drugi organizira nas, očekivati da neko drugi nama dadne rok, to bi bila tek katastrofa. Vi bi tek tada reagirali pa rekli, ko je taj ko može nama davati zadatke. Zato pozivam u ovom, u ovom zaključku se poziva Dom, odnosno Kolegij Doma da razmotri mogućnosti da prouči obaveze i da predloži jedan akcioni plan. To isto će da radi prema Vijeću ministara da oni sami za sebe urade tu obavezu i drugi, ništa više od toga.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Evo, ipak, pristupiti odlučivanju. Dakle, imamo prijedlog gospodina Čengića, da se zaključci Komisije za vanjsko trgovinsku politiku, usvojeni na 32. sjednici itd. koje imamo pred sobom, pod točkom b) i c) da se usvoje.

Dakle, to je prijedlog. Čuli smo obrazloženje itd. Mi planiramo, jutros smo na Kolegiju odlučili da ćemo imati sjednicu, najvjerovaljnije 16. to je onaj tamo, u onom tjednu kada pada 18. svibnja, nekoliko dana ranije.

Ali, evo, čuli smo prijedlog zaključaka. Ja pozivam na izjašnjenje o zaključcima.

Ko je za, možete glasovati.

Dakle, rezultati glasanja su 3 za, 2 protiv, ostali uzdržani. Nema entitetske većine. Nema ukupne većine.

Dakle, zaključak nije prošao. Idemo na 4. točku dnevnog reda.

Ad.4. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o poštama

Dobili ste izvještaj. U ime komisije zadužen je da našem domu, ako ima potrebe, izvještaj podnese gospodin Čengić. Gospodine Čengiću, ako ima potrebe izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Vrlo kratko. Dakle, Zajednička komisija je radila 19.4. o.g. i dogovorila se o svim otvorenim pitanjima, odnosno prihvatile je ukupno 13 amandmana. Donijela je, također prijedlog i tražila da se određena rješenja tehnički urede u samom zakonu i zatražila je od Vijeća ministara, s obzirom da je razlika između Doma naroda i Predstavničkog doma bila i u tome da je u Predstavničkom domu usvojen stav da se sjedište Agencije za pošte biti u Doboju, a u Domu naroda nije bilo toga, tog zaključka, odnosno tog amandmana,

napravljen je dogovor da se prihvati tekst koji je porihvaćen u Domu naroda, dakle, umjesto da u zakonu ovog časa piše gdje će biti sjedište, da se traži od Vijeća ministara, da ono donese odluku, ali se traži da ta odluka bude donijeta u roku od 30 dana, tako d bi mi, zaista, iskoristili priliku, da apeliramo na Vijeće ministara da da prijedlog sjedišta ove agencije u roku do 30 dana i mislim da je jako važno, ja bih zamolio sve kolege da daju podršku ovako usvojenom jedinstvenom tekstu zakona, što se tiče komisije, jer je ovo zakon, koji je izuzetno dugo, možda zakon, pod navodnicima, da je ... po dužini koliko je u parlamentarnoj proceduri, odnosno u pripremi čak od 2002. godine.

Rješenja su standardi evropski i svjetski, tako da mislim da nema nikakvih razloga da svi ne damo podršku ovom zakonu. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Niko se ne javlja za raspravu. Ja pozivam na izjašnjenje da priхватimo izvještaj Komisije za susaglašavanje tekstova Zakona o poštama.

Možete glasovati.

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno usvojili izvješće komisije o usuglašenom tekstu i time Zakon o poštama Bosne i Hercegovine je, i formalno usvojen.

Prelazimo na 5. točku dnevnog reda.

Ad.5. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o konkurenciji po žurnom postupku, sukladno članku 99. Poslovniku Doma naroda

Vodi se rasprava hoće li se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Zastupnički dom je na 53. sjednici usvojio zahtjev Vijeća ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona, a na 54. sjednici usvojio je zakon u oba čitanja.

Dakle, ima li prijavljenih za raspravu. Ovo je bila samo informacija dodatna šta je urađeno u Zastupničkom domu. Nema. Dakle, za pozivam da se izjasnimo o zahtjevu Vijeća ministara da se zakon razmatra po skraćenoj proceduri, po članku 99. Poslovnika Doma naroda.

Možete glasovati sad.

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno usvojili zahtjev da se zakon razmatra po skraćenoj proceduri.

Time smo završili sa 5. točkom. Idemo na 6. točku dnevnog reda.

Ad.6. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o željeznicama BiH, po žurnom postupku, sukladno članku 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava hoće li se zakon razmatarati po skraćenom postupku. Zastupnički dom je na 50. sjednici usvojio zahtjev Vijeća ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona. Dobili smo zakon i zahtjev. Ko se javlja za riječ? Ima potrebe da obrazložite zahtjev.

HARIS BAŠIĆ

Pa, evo, izaći ći zbog čega tražmo skraćeni postupak. U stvari donošenje zakona o željeznicama ... uslova Evropske unije, kao što znate kao i Zakon o poštama, to je set zakona koje mi radimo u okviru naših nadležnosti da donešemo, uokvirimo nadležnosti Ministarstva komunikacija i prometa u punom njegovom smislu. Inače je zakon, ovaj zakon je bitan, obzirom da se radi o uslovu za dobijanje kredita Evropske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 180 miliona eura, koja bi se iskoristila za rekonstrukciju željezničke infrastrukture u Bosni i Hercegovini. Inače, ugovor, predugovor o tom kreditu je potpisani, ali uslov je da imamo donesen zakon o željeznicama Bosne i Hercegovine. Iz tih razloga mi molimo skraćeni postupak, a jednostavno zakon konačno definiše pitanje regulacije željzničkog saobraćaja i infrastrukture u BiH. Hvala vam.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Bašiću. Čuli smo obrazloženje. Nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu i pozivam da se izjasnimo o zahtjevu Vijeća ministara.

Možete glasovati sad.

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno usvojili zahtjev Vijeća ministara da se ovaj zakon razmatra po skraćenoj proceduri, odnosno po članku 99. Poslovnika Doma naroda. Time smo završili sa 6. točkom, prelazimona 7. točku dnevnog reda.

Ad.7. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, po žurnom postupku, sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda

Sukladno članku 100. točka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se zakon razmatra po ovom članku nakon rasprave. Zastupnički dom je na 55. sjednici usvojio Zakon po žurnom postupku. Amandmani se ne podnose članak 100. točka 3. našeg poslovnika. Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelje i kolege izaslanici,

Mene zanima zbog čega nije ispoštovan ovaj rok od šest mjeseci, koji je predviđen u zakonu? Koji su razlozi i, naravno, da u tom smislu nemam ništa protiv da

mi donesemo ovaj zakon, ali, zaista treba zašto nije imenovan direktor ove agencije, odnosno ove institucije države BiH, skraćeno nazvana SIP-a, u roku koji je zakonom bio predviđen od šest mjeseci.

VELIMIR JUKIĆ

Evo, čuli smo rasporavu, odnosno pitanje. Ima li neko iz Vijeća ministara da može odgovoriti na ovo pitanje? Nema.

MUSTAFA PAMUK

Nemojte Hasane stalno mijenjati, ovo hoću ovo neću. Mi imamo odluku za sve ono što nemamo izvještaja skidamo s Doma. Nema govora.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine Čengiću, izvolite, pa ćemo odlučiti.

HASAN ČENGIĆ

Znate, lahko je skinuti s dnevnog reda, ali je teško dočekati da nešto dođe na dnevni red, to je prvo.

Drugo, ja potpuno podržavam pitanje, odnosno stav koji iza pitanja stoji. Zašto i zbog čega se nije ispunila obaveza i rok. Međutim, istovremeno, ovo pitanje nije bilo vezano gospodine dopredsjedatelju. Dakle, istovremeno nije ovo pitanje vezano neposredno za ovaj prijedlog, za prijedlog o postupku, za prijedlog koju ćemo proceduru slijediti. I, ako ovdje ne postoji kompetentna osoba koja može odgovoriti na ovo pitanje, ne treba to vezivati sa samim prijedlogom Vijeća ministara i sugestijom Vijeća ministara da ide ova vrsta procedure. I, ja smatram, da je pitanje apsolutno legitimno i ja vih vrlo rado razgovarao sa osobama koje su kompetentne da o tome razgovaraju u ime Vijeća ministara, nažalost da nemamo priliku da o tome razgovaramo, ali mislim da bi bilo dobro da, iptak, to ne vežemo sa pitanjem o odlučivanju o proceduri u vezi sa ovim zakonom.

Ako se složite da se dogovorimo da zatražimo od Vijeća ministara prisustvo da sutra nastavimo sjednicu, da ne znam, eto, izvolite šta ćemo raditi, ali mislim, ja ne bih vezao jedno za drugo, jer procedura oko ovog zakona je jedno, a ova pitanja koja su ozbiljna, koja su legitimna su, svakako važna, ali nisu neposredno vezana za odlučivanje o proceduri o zakonu možda da, ali o proceduri ne. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Evo, ja razumijem, gospodo, mi smo na jednoj od posljednjih sjednica kazali ako nema izvjestioca da se zakon skida sa dnevnog reda. Ja i ovog puta i prošli put sam govorio o tome, da je red da se ovaj dom informira od Vijeća ministara, odnosno od predlagачa, koji su to razlozi da se nešto donosi po hitnom, odnosno skraćenom

postupku. Posebno, evo, ako imamo nekih objašnjenja, pitanja, kao što je sad postavio gospodin Limov, nekih nejasnoća, onda bi to neko trebao da objasni. Moj prijedlog je da se ovo skine s dnevnog reda. Ja razumijem dobro namjernost gospodina Čengića, ali i razumijem zahtjeve Doma da se o zakonima koji su na dnenvom redu uvodničari izjasne, da bi poslanici mogli kvalitetnije raspravljati. Moj prijedlog je ovom domu da se ovo, u duhu onog što smo odlučili skine s dnevnog reda i da se vrati na narednu sjednicu. Kad dođe neko ko može objasniti zašto ovaj skraćeni postupak.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Pamuku. Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Ja, uvažena gospodo, zaista nisam imao namjeru dovesti u pitanje proceduru i raspravu o ovom zakonu. Ali, s obzirom da se radi o skraćenoj proceduri, sukladno članku 100. što znači da ćemo odmah sad odlučiti. Što se mene osobno tiče, prihvataljivo mi je razmišljanje da se ovo stavi kao posebna tačka dnevnog reda, da stručne službe osiguraju da neko dođe ovdje da nam objasni i, ukoliko ne dođe, da onda postupimo sukladno ovom o čemu je govorio gospodin Pamuk. Ja želim da mi ovo završimo, ukoliko ima razumijevanja od strane Vijeća ministara.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro, evo, vidim dok je gospodin Limov iznosio svoje razmišljanje da smo klinanjem glava i na drugi način, način pantomime odlučili tako, ali možemo se izjasniti.

Dakle, izjašnjavamo se o tome da ovu točku stavimo kao posebnu točku današnje sjednice.

Ko je za?

Zahvaljujem se, konstatiram da smo sa 8 glasova za, usvojili zaključak kojim smo ovu točku stavili na posljednje mjesto današnjeg dnevnog reda. Idemo na sljedeću točku, to je broj 8., po našim papirima pod 9. ali broj 8.

Ad.8. Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona BiH, predlagatelj Zastupnički dom

Dobili ste zakon, kao izvješće mjerodavne komisije. Ovo je prvo čitanje zakona, članak 90. Prvo se vodi rasprava o nužnosti i načelima na kojima je zakon utemeljen. Ko se javlja za riječ?

Dakle, nema prijavljenih. Ja zaključujem rapsravu. Pozivam na izjašnjenje o zakonu u prvom čitanju.

Možete glasovati.

U ime predlagača gospodin Zjajić, ako ima potrebe.

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno u prvom čitanju usvojili ovaj zakon. Ja predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju. Pozivam da se izjasnimo o tome da li ćemo obaviti i drugo čitanje.

Možete glasovati.

Zahvaljujem i konstatiram da smo sa 10 glasova za, usvojili odluku da zakon razmatramo u drugom čitanju.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje o zakonu. Amandmana kao što znate nije bilo. Ukoliko smatrate da treba predstvnik predлагаča se obratiti, on je tu. Nema zahtjeva. Nema potrebe. Amandmana nije bilo. Ko želi govoriti o zakonu. Zaključujem raspravu. Gospodine Pajiću, izvolite.

ĐOKO PAJIĆ

Samo jednu rečenicu. Normalno da ovo je prošlo proceduru i glasat ću, apsolutno za Prijedlog izmjene i dopune zakona, ali malo mi ostaje nejasno, kaže, ko zna mjesto gdje se nalazi masovna grobnica pa to ne prijavi kaznit će se zakonom. Kako će neko taj, ko je taj koji će znati da li ja znam pa će me kazniti. Mislim nema logike, ali neka prođe, nelogično je apsolutno. Možda, ja znam, ili vi znate, ali ko će znati da ja znam ili da li neko zna. Zna neko, ali ko će znati da li ja znam pa da me kazni ili neko? Ali, dobro, u redu. To mi ostaje nejasno jedno pitanje. Ja glasaću apsolutno.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro gospodine Pajiću, zahvaljujem. Evo, pozivam vas da se izjasnimo o zakonu u drugom čitanju.

Možete glasovati sad.

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zakon u drugom čitanju. Budući da je usvojen u istom tekstu kao i u Zastupničkom domu, time je i konačno usvojen ovaj zakon. Prelazimo na 9. točku dnevnog reda.

Ad.9. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konzularne konvencije između BiH i Republike Turske

Izvješće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao saglasnost za ratificiranje ove konvencije. Otvaram raspravu. Ko želi da govari? Gospodin Čengić, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku razmatrala je bilateralne sporazume na svojoj 31.sjednici i, s obzirom da se radi o uobičajenom bilateralnom sporazumu, koji definira po uobičajenim međunarodnim standardima obaveze jedne, odnosno druge zemlje u konzularnim poslovima i vrlo precizno rješava niz pitanjam, postupanja i

ponašanja konzularnih predstavnika u vezi sa građanima naše zemlje u Turskoj i obratno. Komisija je predložila Domu da da saglasnost na ratifikaciju ovog sporazuma.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Čuli smo, nema više prijavljenih. Pozivam da glasujemo o tome da damo suglasnost za ratificiranje ove konvencije.

Možete glasovati sad.

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno usvojili odluku kojom smo dali suglasnost za ratificiranje Konzularne konvencije između BiH i Republike Turske. Idemo na 10. točku dnevnog reda.

Ad.10. Davanje saglasnosti za ratificiranje sporazuma između Vijeća ministara BiH i Republike Italije o uzajamnom reguliranju međunarodnog cestovnog prijevoza putnika i tereta

Izvješće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom dao je sugalsnost za ratificiranje ove konvencije. Otvaram raspravu. Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku kao nadležna komisija na svojoj 31. sjednici razmatrala je i ovaj bilateralni sporazum. I, s obzirom da se radi o zemlji koja je, izuzetno važna za BiH, jedna od najvažnijih u drumskom saobraćaju i, imajući na umu činjenicu da ovaj bilateralni sporazum rješava pitanja transporta putnika i roba na uobičajen način, kako se to u Evropi rješava, Komisija daje prijedloge i sugerira Domu da da saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Ima li potrebe da neko u ime predлагаča obrazloži? Nema. Nema zahtjeva. Nema prijavljenih za raspravu. Ja pozivam da se izjasnimo i damo suglasnost za ratificiranje ovog sporazuma.

Možete glasovati.

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno donijeli odluku i dali suglasnost za ratificirane sporazuma između Vijeća ministara BiH i Republike Italije o uzajamnom reguliranju međunarodnog cestovnog prijevoza putnika i tereta.

Ad.11. Izvješće o obavljenim posjetama institucija BiH iz područja obrane i sigurnosti, s prijedlogom sublimiranih zaključaka i mjera, podnositelj Zajednička komisija za odbrambenu i sigurnosnu politiku

Izvješće je podnijela Zajednička komisija za odbrambenu i sigurnosnu politiku. Zastupnički dom je na svojoj 55. sjednici usvojio izvješće. Otvaram raspravu. Gospodin Boško Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala predsjedniče. Vrlo kratko, radi se, naime o sledećoj aktivnosti. Zajednička parlamentarna komisija za odbranu i sigurnost, prilikom posjeta institucija BiH, dolazi u situaciju da imamo određenih problema u Državnoj graničnoj službi, Interpolu, BH MAK-u, SIP-i itd.

Na jednoj od prethodnih sjednica mi smo donijeli zaključak da te posjete, osim što su radnog karaktera i parlamentarnog nadzora da se neće svoditi samo na posjetu i da ćemo po završetku tih posjeta donositi određene zaključke i mjere. Ja ću vrlo kratko preletiti, recimo u Državnoj graničnoj službi problem je još uvek otvoren zapošljavanjem oko 180 novih radnih mjestva. U Interpolu riješiti pitanje smještaja prostora Interpola, usvajanje i predlaganje određenih zakonskih i podzakonskih akata. U BH MAK-u, radi jačanja BH MAK-a i poboljšanje opšte bezbjednosti građana u BiH, treba, također raditi na prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama zakona o deminiranju.

U posjeti Agenciji za istrage i zaštitu potrebno je Savjet ministara BiH, treba u što kraćem roku donijeti odluku o sjedištu regionalne kancelarije SIP-a, koje obuhvata područje Brčko Distrikta, Tuzlanskog kantona i Podrinja, s obzirom da su ova područja potpuno izvan sjedišta SIP-e.

Savjet ministara BiH, treba u što kraćem roku donijeti odluku o trajnom smještaju SIP-e, dakle, to su problemi sa kojima smo mi djelimično i upoznati. Mi njih stavljamo sad u formu zaključaka i mjera i smatram da po uzoru na Predstavnički dom da bi i naš dom trebao usvojiti ovaj izvještaj Zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjednosnu politiku. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Šiljegoviću. Ima li prijavljenih za raspravu po ovoj temi? Ne vidim, gospodin Limov želi govoriti. Izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Ma, moram u ovom trenutku, nema prevelikog razloga trošiti puno vremena na ovu točku dnevnog reda. Ja sam želio, prije svega dati podršku mjerodavnoj komisiji, koja je predložila i određene mjere i snimila stanje i mislim da je to dobar metod, s tim da

bi želio ovom prigodom posebno podržati i niz mjera, koje je Ministarstvo obrane,a naravno da možemo taj dio dovesti u vezu sa ovim pitanjima, posebno, imajući na umu ono što se posljednjih dana događalo.

Iz ovog što je kolega Šiljegović naznačio, zaista se vidi koliko ima sporosti, koliko ima sporosti, koliko ima nerazumijevanja, potrebe da se čim prije zadaci na ovom planu, u smislu prije svega odgovarajuće popunjenošti i praćenja na odgovarajući način materijalnim sredstvima tog što će omogućiti projekt, koji se zove ne znam SIP-a, BH MAK i ostali projekti, jer ako se sjećamo i izvješća koje je potpisao ministar Radovanović, također se konsatira da imamo Ministarstvo odbrane na državnoj razini, koje nema odgovarajuću kadrovsku popunjenošć i nema odgovarajuću funkcionalnu izgrađenost. To je vrlo indikativno, da u cijelom nizu ovih institucija na državnoj razini imamo gotovo iste probleme i, podržavajući izvješće naše komisije, smatram da je neophodno osigurati kontinuiranu aktivnost i angažman samo povjerenstvo u smislu nadzora nad ovim institucijama i pozdravio bih konkretne prijedloge, posebno kad razgovaramo o proračunu za koje će se mjerodavna komisija u ovom smislu založiti. Hvala lijepa.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Više nema prijavljenih. Ja pozivam da se izjasnimo i da glasujemo, odnosno prihvativmo ovo izvješće.

Možete glasovati.

Zahvaljujem. Konstatiram da smo sa 9 glasova za, usvojili Izvješće Zajedničke komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku. Prelazimo na 12. točku dnevnog reda.

Ad.12. Specijalno izvješće Ombudsmena za ljudska prava BiH, u svezi sa žalbama stranaka, koje se odnose na rad Vijeća ministara BiH, suradnju Vijeća ministara BiH sa Ombudsmanima za ljudska prava BiH

Dobili ste Specijalno izvješće Ombudsmena za ljudska prava BiH. Zastupnički dom je na svojoj 54. sjednici usvojio izvješće sa sljedećim zaključcima.

Evo, ja ću kratko pročitati ova tri zaključka.

1. S ciljem osiguranja normalnog rada Ombudsmana za ljudska prava BiH, zahtijeva se od Vijeća ministara BiH, kao i drugih institucija BiH, da omoguće Ombudsmenu BiH istraživanje navoda žalbi na zakonom propisan način, odnosno da Vijeće ministara BiH i druge institucije u BiH postupe po podnesenim preporukama Ombudsmena BiH.

2. S ciljem osiguranja normalnih uvjeta rada, zahtijeva se od Vijeća ministara BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH i drugih institucija BiH, da osiguraju optimalne uvjete Ombudsmenu BiH adekvatan prostor, adekvatnu opremljenost i dovoljno finansiranje neophodno za optimalan rad Ombudsmana, kao i druga finansiranja,

uključujući i plaće, koje je zasnovano na Zakonu o Ombudsmenu za ljudska prava BiH, Službeni glasnik BiH broj 19/02. Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Ombudsmenima za ljudska prava BiH, Službeni glasnik BiH, broj 35/04. koji se primjenjuje retroaktivno od 1.1.2004. godine, te internih akata Ombudsmana BiH o plaćama zaposlenih donesenih na temelju zakona o Ombudsmenu za ljudska prava BiH.

3. Vijeće ministara BiH i druge institucije u BiH, dužni su osigurati i druge uvjete za normalno funkcioniranje Ombudsmena za ljudska prava, s ciljem ostvarivanja najviših standarda u zaštiti ljudskih prava.

Ovo je upoznvanje. Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Pozivam ombudsmena gospodina Marija Ljubić, da kratko kaže o čemu se radi ovdje da možemo konkretnije usvajati.

MARIOFIL LJUDIĆ

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi zastupnici, ja ću samo kratko. To je jedno zvješće, koje obuhvaća i rad popredmetima i statusna pitanja institucije. Možda je tajming izlaska iz ovog Specijalnog izvještaja nije dobar. Ono je rađeno negdje u 9. i 10. mjesecu prošle godine. Obzirom na sve što se dešavalo i oko Vijeća ministara i na sve ostalo, ono je malo kasno došlo i raspravlja se o njemu i govori kad već ovih dana imamo gotov i godišnji izvještaj o radu institucije BiH. Cilj ovog izvještaja nije bio kritiziranje, radi samog kritiziranja, cilj je bio poboljšanje komunikacije sa Vijećem ministara i da ministarstva, da kažem službe ministerstava pokažu puno više senzibiliteta prema rješavanju predmeta građana.

Znači, vi vidite možda izvješće detaljno. U nekim dijelovima može se reći da je oštro, ali su zaključci dosta blagi i ja mislim da i ovi zaključci već daju određene rezultate, jer se u nekim, a kažem, pitanjima ta komunikacija poboljšala, pogotovo na radu predmeta. Mislim da, znači, cilj nije ove, da kažem rasprave i uopšte Specijalnog izvješća je, da se stvarno, da Vijeće ministara, znači da ministri u okviru svojih resora obvezu svoje suradnike na jedan drugačiji da kažem, drugačiji odnos prema ovoj instituciji, koja, znači, nema nekih čvrstih mehanizama i nema mogućnost da kažem smjenjivanja, mi ne donosimo presude, ali su vrlo bitna izvješća institucije Ombudsmena u pogledu zaštite ljudskih prava na teritoriji Bosne i Hercegovine. Zašto kažem, možda je u nekim dijelovima i detaljan, možda za nekoga su zaključci preblagi, ali ja smatram da i ovi zaključci mogu dati rezultata, ako Vijeće ministara, znači, ako ministri u okviru svojih resora istaknu neophodnost suradnje sa institucijom Ombudsmena za ljudska prava, eto toliko i hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ljubiću. Gospodin Halid Genjac želi govoriti.

HALID GENJAC

Mislim da je prije rasprave, mislim da je vrlo važno razjasniti da li su Ombudsmeni dobili izjašnjenje ministarstava o Specijalnom izvješću Ombudsmena za ljudska prava BiH, koji je bio predmetom rasprave na Ustavno-pravnoj komisiji, koji je današnji predmet rasprave? Da li su Ombudsmeni dobili izjašnjenje ministarstava, jer je to isključivo pitanje prije rasprave?

VELIMIR JUKIĆ

Izvolite. Radi stenograma se predstavite.

VITOMIR POPOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, ja sam prof. dr. Vitomir Popović, jedan od trojice ombudsmena BiH i ono što je maloprije rekao moj uvaženi kolega prethodnik. Ja mogu na ovo pitanje koje je postavio gospodin Genjac, da odgovorim a mi ni do današnjeg dana, praktično nemamo nikakve saradnje sa Vijećem ministara BiH, da je radi te nesaranđne, a ona će se posebno vidjeti u našem godišnjem izvještaju koji će uskoro biti dostavljen Domu naroda i Predstavničkom domu, kao i drugim institucijama, praktično izuzev zaključka Predstavnicičkog doma i Predsjedništva BiH, dakle, nemamo nikakve saradnje. Negdjeoko 70% pravnika iz institucije, koji su usko osposobljeni za oblast primjene Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama i onih drugih instrumenata zaštite ljudskih prava, dakle, iz Ustava BiH i Aneksa VI, je napustilo instituciju, dakle, oni su se u međuvremenu zaposlili u Visoki sudski i tužilaški savjet ili na neka druga mjesta, tako da mi u Sarajevu, praktično imamo još jendog pravnika, naravno u Banja Luci još tri, dvojica su najavila odlazak i ne desi li se nešto u najskorije vrijeme, dakle, podsjećanja radi kazat će, da od juna mjeseca kada je usvojen novi zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Ombudsmenu pa do kraja godine, zaposleno osoblje nije primilo nikakve naknade, a ombudsmeni od jula mjeseca prošle godine do danas nisu primili niti jedne marke na ime plate. Dakle, radili smo to radi entuzijazma. Ponašali smo se u okviru važećeg Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava.

Dakle, smatrali smo da su nadležne institucije, koje su, prije svega donjijele Zakon o Ombudsmenu za ljudska prava BiH, te koje se prvenstveno moraju upoznati sa stanjem u oblasti ove institucije i sa potpunom nesaranđnjom, dakle, sa Vijećem ministara, nismo ni poslije, sada će godina dana uspjeli da održimo i, ako smonekoliko puta insistirali ni jedan sastanak, dakle, ni sa jednim od ministara iz Vijeća ministara, uključujući i predsjedavajućeg, jednostavno je to što je samo djelimično rezultiralo u ovom izvještaju. U onom godišnjem izvještaju vidjet ćete da je stanje mnogo drugačije. Imamo, nažalost, mnogo kršenja ljudskih prava i od Vijeća ministara i od drugih institucija. Mi smo se, dakle, ponašali u okviru važećeg zakona, u okviru pravila struke, dakle, vodili su računa što u ovom momentu predstavlja intrese BiH, dakle, određenu obavezu prema i Sudu u Strazburu i drugim institucijama, koje se bave zaštitom ljudskih prava.

Prema tome, vi niste dobili nikakav izvještaj i bilo bi najblaže korektno da, kad se raspravlja o našem izvještaju da su nas pozvali da damo i dodatna tumačenja o ovom izvješaju. Dakle, osjećamo za obavezu da kažemo da je institucija ne pred kolapsom, nego praktično pred raspadom. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem profesoru Vitomiru Popoviću. Evo, čuli smo, ne baš lijepe konstatacije. Ko želi dalje govoriti? Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Naravno, mi smo na Ustvno-pravnoj komisiji razgovrali o ovom izvješću i, od prilike, bili smo vrlo iznenadeni činjeničnim stanjem, na koje je ukazivalo Specijalno izvješće Ombudsmana i u odnosu na današnju raspravu, današnju sjednicu, sasvim je jasno da je ovo jedna od potvrda kako se Vijeće ministara odnosi sprem jedne institucije, koja je u Ustavu BiH.

Dakle, ovo nije makar kakva institucija, ovo jeste institucija, koja nas legitimira kao državu, koja ima ambicije prići Evropskoj uniji i biti suvremena država, koja vodi brigu o ljudskim pravima, kao jednom od ključnih elemenata u ocjenjivanju onih kojima želimo ići o tome da li smo zreli ili ne. Ako ovo izvješće, koje se odnosi, prije svega na odnos našeg vijeća ministara, dođe ikome od relevantnih subjekata, koji će odlučivati o našoj sudbini, onda je sasvim logično da mi nećemo imati ono što želimo i da naše rezolucije, koje smo, koje donosimo, naše priče, koje pričamo, papire koje donosimo, od njih neće biti koristi, to će biti kontra produktivno.

Za mene je ovo skandalozno ponašanje Vijeća ministara u odnosu na instituciju Ombudsmana.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Ko dalje želi govoriti? Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Ma stanje, kako izaći iz ovoga. Mi smo, dakle, 14. aprila dobili izjašnjenje ministarstava o Specijalnom izvještaju, sa sjednice Vijeća ministara koja je održana 12. aprila. I, ovdje stoji, zaista da je na toj sjednici zaključeno da se izjašnjenje dostavi Parlamentarnoj skupštini, što je pomalo čudno, jer treba Ombudsmanima dostatiti o svakom predmetu izjašnjenje i sad smo tu gdje jesmo i to je, vjerovatno, dio predmeta, samo dio predmeta i na dio predmeta Ombudsmena izjašnjenje ministarstava. Ovdje se, naravno, pokazuju više tabele o plaćama ombudsmana i koeficijentima, koji su, navodno veći od koeficijenata u ostalim institucijama. Danas čujemo da su im plate upitne. Ja mislim da mi danas, da bi ovo značajno pitanje riješili na kvalitetan način, značano i zbog same institucije, ali zbog toga što pitanje jedinstvenog Ombudsmena na nivou BiH, jedno

je od uslova iz Studije izvodljivosti. Mi smo danas rezoluciju donijeli i ovo će pitanje biti i te kako u fokusu i pod mikroskopom posmatrano što se dešava.

Dakle, u ovom trenutku ja sam očekivao danas ovu raspravu na drugačiji način, dakle, da, imamo izjašnjenje, imamo stav ombudsmena da se to riješi. Međutim, mi smo bili u prilici, možda bi bilo dobro u ovom trenutku, da Dom naroda doneše zaključak, da se traži od Vijeća ministra posebna sjednica, na koju bi pozvali ombudsmene i da se nakon te rasprave dostavi informacija Domu naroda, zajednička informacija o čemu se radi i da nakon te informacije da vidimo što je dalje činiti. Ja, zaista, u ovom trenutku, osim ovih zaključaka, koje smo mi na Ustavno-pravnoj komisiji donijeli i usvojili, ne vidim što možemo bez Vijeća ministara u punom kapacitetu ovdje, jer ovdje su zahvaćena sva ministarstva i u pitanju su sva ministarstva i svi ministri. Mi ne možemo, jednosavno, danas voditi kvalitetnu raspravu, bez prisustva, osim načelnih i općih formulacija da podržavamo ombudsmene, da kažemo, ali o onome što je predmet izvještaja Ombudsmena i ono što je očigledno, postaje problem, mislim da bi bilo dobro da tražimo od Vijeća ministara posebnu sjednicu da se pozovu ombudsmeni i da se na toj sjednici ova pitanja riješe i da se Parlamentarna skupština informiše o tome. Možemo u nekom roku to zatražiti da bude 15 dana, 20 dana, ne znam ni ja, jer zaista je hitno. To je što u ovom trenutku, čini mi se, možemo uraditi.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi govoriti? Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Ja mislim da se mi svi slažemo oko toga, da u ovom času da postoje uvjeti za ozbiljnu raspravu o ovom pitanju, barem iz dva razloga.

Prvi je, što ovdje prisutnio mbudsmeni, odnosno njihov ured ili kancelarija, nisu dobili izjašnjavanje Vijeća ministara o njihovom izvještaju, pa sada ne možemo čuti njihov komentar, a bez njihovog komentara, mi ne možemo znati je li došlo do promjena, je li došlo do poboljšanja, da li ti odgovori na neki način zadovoljavaju standarde i kriterije, kojima se ombudsmeni vode u svom radu.

S druge strane, mi imamo situaciju da ovdje trenutno ne postoji niko ko predstavlja Vijeće ministara. Ja moram priznati da je za mene blago kazano skandalozno da Ombudsmeni BiH, ne primaju plaću od polovine prošle godine, a koliko se ja razumijem iz medija, nešto o tome je bilo prije govora. Entitetski primaju i to značajne plaće. Šta to znači? Znam i to da se vodi ozbiljna rasprava, kako riješiti pitanje Ombudsmena u BiH, da postoji ideja da se nađe neka solucija da se to integrira u jednu instituciju. Je li ovo sada pokušaj nekoga da, zapravo, ovakvim ponašanjem, dođemo u situaciju da izgubimo instituciju, koju imamo i koja je propisana Ustavom i da dođemo u situaciju da pred razgovore idući mjesec sa Evropskom komisijom imamo pitanje na koje ne možemo odgovoriti. Ako nemamo jasnu sliku o ovom, o pitanjima koja su post ..., ako nemamo jasnu sliku o tome, kako ćemo riješiti taj problem, ne treba nam više ni jedan problem sa Evropskom komisijom. Taj je sasvim dovoljan da ne idemo dalje. Ništa se ne

trebamo brinuti za druge probleme da ih izmišljamo, ne trebaju nam više ni akcioni planovi, ne trebaju nam više ni implementacije drugih pitanja, to će biti sasvim dovoljno. Ja mislim da je ovo zaista alarmantno, da je ovo ozbiljno i da ja se bojam da svako odgađanje ovoga, upravo svako odgađanje jedan dan je opasno i štetno. Na jednoj strani prvo je štetno za prava onih koji su povrijedeni u svojim pravima, a drugo štetno je uopće za državu BiH i za to poimanje pozicije Ombudsmana, pozicije Vijeća ministra, odnosno Vlade itd.

I, zadnje. Ja mislim da ne bi smjela Parlamentarna skupština i ovaj dom, dopustiti sebi da neko igra ping-pong preko glava ovog doma, ko god da je. Ne možemo mi raspravljati o ovome, zaključivati, ostavljati za narednu sjednicu Doma, pa opet za narednu sjednicu Doma i ne rješavati ta pitanja. Ja mislim da mi ovdje imamo, od prilike dvije opocije. Jedna je, ova koju je predložio dr Genjac, koja je, vjerovatno realistična, ali bojam se da je kasno. Bojam se, naprosto da je kasno, da idemo još 15 dana.

Druga varijanta je, da pokušamo, možda napraviti sada pauzu i zatražiti da se nakon pola sata, nakon sat vremena ovdje na ovom sadašnjem zasjedanju Doma naroda, pojavi predstavnik Vijeća ministara ili predstavnici Vijeća ministara, koji su ovlašteni da prezentiraju stavove i poziciju Vijeća ministara o ovom pitanju.

Za mene je, dakle, prethodno pitanje uopće pozicija Ombudsmana. Kako to Vijeće ministara misli riješiti probleme, je li to stvarno da, zato što, izvinjavam se, gospoda se kao ne znaju organizirati, pa im neko ne može prebaciti iz trezora ima li taj neko toliko znanja i volje da organizira gospodu koja kao ne zna se organizirati pa da konačno počne davati plaću ili je to, naprsto način da se ljudi koji su respektabilni i za kojih postoji jedna čitava ljudska karijera respeksa u njihovom poslu, da se, dakle, oni omalovaže i da dođemo u situaciju da se, eventualno nekim novim izborom, kad se oni umore, izaberemo neke ljude koji će biti nekome više po volji. Ja se izvinjavam na ovakvu diskusiju, ali kad vidim probleme, koji jesu tu, onda više ne mogu uopće smatrati daje to pitanje inercije, da je to pitanje nemam vremena, da je to pitanje sutra ćemo i da je to pitanje nismo se mi dogovorili oko tog pitanja, a pogotovo da je to pitanje da neko nije dobro organiziran da mu trezor može prebaciti sredstva za plaću. To su, ja mislim, nedopustive stvari. I, zato vas molim, ja, zaista smatram zaista važnim pitanjem. Smatram da jedini put da ovog časa prekinemo sjednicu, da zatražimo predstavnike Vijeća ministara, koji mogu o ovome razgovarati i da nastavimo razgovor o ovim pitanjima, prije konačnog odlučivanja o tome šta ćemo dalje raditi. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu. Gospodin Pamuk, pa gospodin Brka.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Vidite da je jako dobro kad imamo izvjestioce po važnim tačkama dnevног reda, i ovo da nam gospodin ombudsmen nije izložio svoj problem i problem te institucije, mi bismo najvjерovatnije po inerciji usvojili nešto što ni slučajno ne bi trebali usvojiti.

Ovdje možemo diskutovati, po mom mišljenju, koliko god hoćemo i, ostat će nam puno stvari nejasno. Moj prijedlog je sledeći.

Ustavno-pravna komisija našeg doma, predstavnici Vlade i ombudsmeni, treba vrlo ozbiljno da sjednu, da detaljnije rasprave problem i da sa prijedlogom rješenja problema izađu na ovaj dom i ja mislim da to treba da se desi iduće sedmice i negdje potkraj iduće sedmice. Naš Domće biti, od prilike, danas smo mi nešto razgovarali 12. maja i da naša komisija, zajedno sa ombudsmenima i sa Vijećem ministara izađe sa prijedlogom rješenja problema. Sve ostalo je, priča koja neće imati kraja do tog čina. Hvala lijepa.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Gospodin Mustafa mi je oduzeo sve što sam htio da kažem.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro, evo imamo razmišljanja, znači, razmišljanja gospodina Pamuka, gospodina Čengića, gospodin Genjac je isto razmišljao. Gospodin Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

...pazite ko je pratilo, gospodin Tomislav Limov je rekao – ovo je bilo na Ustavno-pravnoj komisiji. Ustavno-pravna komisija Doma naroda gospodine Mustafe je uradila dio posla koji je u nadležnosti ove komisije, dali potpunu podršku, podržali njihove zaključke. Vi sada nama opet dajete nešto, mi smo rekli podržavamo rad Ombusmena sa zaključcima, da ih ne ponavljam i gospodin Genjac je rekao i na Domu naroda sa predstavnicima Vijeća ministara, odnosno Savjeta ministara. Vi sada ponovo vraćate u Komisiju. Ja ne prihvatom taj dio zadatka. Ustavno-pravna komisija je dala potpunu podršku, da ne ponavljam gospodina Čengića, ali ovdje situacija mi nemamo relevantno predstavnika Savjeta ministara i njihov dio izvještaja. Ovo što je gospodin Čengić govorio. Nemojte vraćati opet na Ustavno-pravnu. Vjerujte da smo radili.

MUSTAFA PAMUK

Ako mogu samo, mala replika.

VELIMIR JUKIĆ

Izvoli.

MUSTAFA PAMUK

Ja moram reći da se sječam jako dobro i tih rasprava i toga svega. Međutim, odnos Vijeća ministara prema zaključcima ovog doma, ja ne znam kako stoji sa Predstavničkim domom je takav da ja mogu sigurno, ja mogu utvrditi da je on jako loš i

ja mislim da na tim razgovorima sa relevantnim ljudima iz tog vijeća ministara koji su morali do sada dati odgovore na postavljena pitanja institucija Ombusmena moraju, mora se kazati zašto to nisu učinili do sada, imaju li stavove po tim pitanjima i šta je to šta treba dalje da se uradi da institucija profunkcionira.

Ja moram reći da je neologično da kažemo mi prihvatom izvještaj, ali i mirimo se sa stanjem, dakle mi prelazimo preko ovog, što profesor malopre reče za govoricom da ljudi i dalje ostaju da rade bez plaće, da ljudi stoje u jednom potpuno nerješenom statusu, a da od njih tražimo zaštitu građana, odnosno zaštitu ljudskih prava. Kako je to moguće?

Ja predlažem da se i naš dom, naša komisija još jedanput, ja molim, naime uključi i da probamo riješiti ovaj problem tim više što se može desiti u skoroj budućnosti da ćemo trpiti značajne posljedice zbog nerješenog problema u ovom dijelu u ovoj oblasti. Hvala lijepo. Boško ja te molim za razumjevanje. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Mustafi. Gospodin Brka, pa gospodin Limov.

OSMAN BRKA

Vrlo kratko. Poslije Boška koji je rekao ono što je rekao, principijelno ja se slažem stim. Međutim, šta je rješenje. Za mene to nije rješenje. Zbog toga ja sam na ovom tragu o kojem je govorio Mustafa jer, pazite, mi hoćemo svi da budemo fini i blagi i korektni. Ali meni je kao čovjeku neprihvatljivo da smo mi danas ovdje imali gospodina Terzića, koji je govorio onako kako je govorio i što smo mi razumjeli. Gospodin Terzić je znao da mi imamo danas ovu tačku dnevnog reda ovdje i vjerovatno je trebao, trebao je da zna jesu li gospoda Ombusmeni dobili ono što su trebali dobiti ili nisu i trebao je ovdje da dođe danas sa gospodom koja vodi Ministarstvo finansija i rezorda i da ovdje, ako nećemo produživati stvar riješimo.

Međutim, mi to danas ovdje sami ne možemo riješiti. Ja sam zato da se to riješi, a ne da ide u nedogled. Evo prije minut došapnu mi gospodin za 15 dana mi smo gotovi. Ja neću da oni budu gotovi. Ali ja ne vjerujem da hoće iko od vas ovdje da oni budu gotovi i zbog toga je ovo rješenje. Ili hajmo sada napraviti pauzu i pozvati gospodina Terzića s ministrom, ako imaju rješenje neka ga nam odmah kažu. Neka nam ga odmah kažu, ili ćemo prihvati ovo što je rekao gospodin Pamuk sčime se ja slažem. Hvala vam.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Ma evidentno je da smo mi po ovom pitanju taoci neodgovornog odnosa, prije svega Vijeća ministara. Ne radi se samo o statusu, radi se o nizu stvari na koje su Ombusmeni u svom specijalnom izvješću upozorili. Ovo vraćanje na komisiju pomalo mi je slično onom Čerčilovom, ja smatram da rješenje treba tražiti upravo kod Vijeća

ministara i ukoliko treba organizirati idući tjedan tematsku raspravu sa samom jednom točkom dnevnog reda gdje će doći kompletno Vijeće ministara i mi ovdje zajedno sa Ombusmenima da vidimo šta ćemo.

Ja kao parlamentarac, pa i kao član Ustavno-pravne komisije pozivam Ombusmene da iskoriste sve svoje zakonske mogućnosti i ovlasti po pitanju, ima ovdje rješenja i oni mogu na određen način zaštiti. Što će to svima nama škoditi. To nisu oni odgovorni nego prije svega Vijeće ministara.

Dakle, ja predlažem da se idući tjedan organizira sjednica sa tematskom raspravom sa jednom točkom i da ovo razrješimo, jer će posljedice biti katastrofalne.

VELIMIR JUKIĆ

Evo, nakon duže rasprave u kojoj su većina, sada imamo još prijavljenih. Gospodin Đoko Pajić i gospodin Boško Šiljegović.

ĐOKO PAJIĆ

Pa evo dame i gospodi želio bih samo nekoliko rečenica. Evo čuli smo od gospodina Popovića to što smo čuli da je institucija Ombusmena pred raspadom. Zaista većina kolega je na tom putu da zaštitimo instituciju da nedođe do raspada da nam institucije funkcionišu u svakom slučaju. Ali ima nešto ovdje sporno o čemu ja u ovom trenutku ne mogu da kažem da li su Ombusmeni u pravu ili je u pravu Vijeće ministara ili ministar finansija i trezora itd.

U prilogu ima li izjašnjenje određenih ministarstava o određenim pitanjima, pa imamo izjašnjavanje izvještaj Ministarstva finansija i trezora gdje kod njih ostaje nešto sporno. Ja ne znam sada da li su oni u pravu ili nisu gdje se dovode u pitanje koeficijenti za isplatu plata. Pa na ovoj strani 5. izvještaj Ministarstva finansija stoji da su Ombusmeni dali zabranu isplata plata dok im se ne obezbjede garancije da će biti retroaktivno nešto isplaćeno. Ja sada ne znam ko je u pravu? Da li ste vi u pravu ili oni i na putu sam ono što gospodin Limov kaže, sad bi nam trebali da budu predstavnici i jednih i drugih i trećih i da to razjasnimo šta je u pitanju. Ste strane imamo to. S druge strane opet imamo zaključke Predsjedništva gdje pod tačkom 3. kaže podupiru se korekcije zahtjeva institucije Ombusmena, a ovamo kod Ministarstva finasnija i trezora spore to itd. itd. Prema tome određene kontradiktornosti postoje i vrlo je teško sada u ovom momentu da ja kažem da li su u pravu jedni, drugi ili treći.

Prema tome možda je i po meni logičnije ipak da kada se bude, kada se vodi rasprava po ovom pitanju da budu prisutni svi ti relevantni faktori koji su davali određene preporuke, inicijative, mišljenja, zaključke itd. da se to usaglasi i da se nađe određeno rješenje. Teško mi je bilo šta sada u ovom momentu po ovom pitanju reći. Eto, to je to, ne znam šta bih dalje rekao.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Šiljegović, ako nije odustao, a iza toga gospodin Popović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Nije, nije. Evo da, ja predlažem nešto što bi možda objedinilo više aktivnosti. Naime, ja predlažem jedan zaključak koji bi išao ovako u pravcu. Nisam uopšte osjetljiv i ako ne prihvate.

Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je usvojio, odnosno predlažem da usvoji Specijalni izvještaj Ombusmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine kao i izvještaj Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil Predstavničkog doma sa zaključcima, jer je ta nadležna komisija u Predstavničkom domu je usvojila Specijalni izvještaj Ombusmena sa određenim zaključcima, ja ih ne znam, izvještaj Ustavno-pravne komisije Doma naroda sa zaključcima. Ako ove tri stvari neće dati ozbiljnost ovoj situaciji da je ne ponavljam i uozbiljiti Savjet ministara na potrebu da se ovo razrješava, ja ne znam šta bi bilo.

Znači sveobuhvatno, evo sve ove zaključke, ali da usvojimo Specijalni izvještaj Ombusmena sa izvještajem komisije za zaključcima za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil Predstavničkog doma i izvještaj Ustavno-pravne komisije Doma naroda sa zaključcima. Mi smo to uradili, ali nije uopšte i ako to sve objedinimo, ja smatram da bi došli do, ako bi to zadovoljilo i naše ombusmene.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Vitomir Popović.

VITOMIR POPOVIĆ

Hvala. Upravo ovaj odnos koji imamo danas, imali smo i na Predstavničkom domu, a imali smo i na svim komisijama. Nikada se predstavnici Vijeća ministara nisu odazvali ni na jedan od tih sastanaka o kojima smo raspravljali o ovim stvarima. A mi ovo nismo radili dakle u naše nekakvo lično ime, nego u ime institucije, jer smo smatrali da bi doista bilo nezgodno da se sve ovo nade npr. pred Savjetom Evrope ili bilo kojim drugim tijelom dakle koji prati implementaciju i dostignuti nivo razvoja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini.

To je ono jedno od glavnih pitanja i ujedno smo cijenili, pazite, nema tu kontradikcije. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Ombusmenima za ljudska prava je usvojen na prijedlog Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a prethodno je Venecijanska komisija tražila da se Ombusmeni Bosne i Hercegovine izjednače sa rangom sudija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i to piše u izmjenama i dopunama tog zakona koji je usvojen dakle i ovdje pred ovim domom u junu mjesecu prošle godine. I nisu u pitanju plaće Ombusmena, dakle da ne bi izveli pogrešan zaključak, nego odnos prema instituciji. Ombusmeni su praktično u tom smislu samostalni. Mi, podrazumjeva se da oni ne mogu da izadu izvan okvira budžeta koji je planiran za njih. Za prošlu godinu, negdje

preko 200 hiljada maraka je povučeno dakle od institucija Ombusmena, a za ovu godinu nam je smanjen budžet za još 300 hiljada maraka.

Prema tome, plata čistačice u Ombusmenu Republike Srpske i Federacije je veća nego plata Ombusmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, ali da zanemarimo Ombusmene za ljudska prava. Šta ćemo sa osobljem dakle. Sedamnaest pravnika koji su usko specijalizovani i ospozobljeni da se bave evropskim konvencijama, dakle bez kojih mi ne možemo da radimo, jednostavno ne možemo da opstanemo je otislo u druge institucije. Prema tome mi po Zakonu o Ombusmenu za ljudska prava imamo finansijsku samostalnost u okviru tog budžeta i to jasno piše u tom zakonu. Ne može dakle ni Vijeće ministara ni bilo ko drugi da postavlja pitanje primjene tog zakona. Dakle može samo onaj ko je donjeo taj zakon, eventualno kod davanja nekakvih tumačenja itd. Ne možete, mislim mi smo radili cijelu prošlu godinu, do kraja godine mi nismo imali osiguranja. Zamislite da neko nastrada na putu, a često putujemo itd. Kako mislite da mi bez penzionog, bez zdravstvenog ili bilo kakvog drugog osiguranja itd.

Evo, zato je i institucija i došla u tu poziciju. Dakle mi smo to napisali prošle godine, dakle sada je situacija još drastičnija jer se taj izvještaj odnosi na period na koji se odnosio, dakle pokušavali smo na sve moguće načine dakle da razgovaramo izuzev onog Šakote koji je apriori odbijao bilo kakve razgovore i držao predavanja kako zaposleni u institucijama Ombusmena ne mogu da budu po platama većim u odnosu na radnike u organima uprave. Pa nema veze nigdje u Svetu, to je posebna institucija koja ima poseban status dakle. Država se mora opredjeliti hoće li imati ili neće, a njeni standardi su utvrđeni svugda dakle u cijelom Svetu.

Prema tome, ovo ja sam ovo sad maloprije pogledao. Ma nema tu ništa novo praktično, ništa oni nisu napisali u tom smislu da. Ja mislim eventualno ove zaključke koji su usvojeni na Predstavničkom domu da bi se oni mogli prihvati, ali neka bude i dodatni zaključak da mi razgovaramo snjima jer šta nama preostaje da pišemo sada Vijeću Evrope i da mi sada stvarno raspravljamo u Strazburu. I to će sigurno biti blamaža i ne samo nas kao institucije. Nije važno koliko ćemo se mi zadržati u toj instituciji, ali dozvolite ne možemo ni mi naš ugled dakle da ga držimo nako instančana i da radi ko što hoće itd. Ali ono što je najopasnije dakle, institucija se raspada i to moramo da kažemo i na Predstavničkom domu i na Domu naroda i naravno da će onda biti otpora kod objedinjavanja tih institucija, jer što bi se neko objedinjavao sa bolje pozicije na lošiju poziciju. Jel tako? Ako mi mislimo da nismo u mogućnosti da obezbjedimo ljudska prava ni za sebe, dakle kako onda možemo govoriti o zaštiti ljudskih prava za sve vas ostale uopšte za građane Bosne i Hercegovine. Nikako.

Dakle, svuda su Ombusmeni dakle u rangu najviših institucija i Zakon je mjenjan na prijedlog dakle Venecijanske komisije i Predsjedništva. Ja tada nisam ni bio u Ombusmenu. Dakle, to se desilo mnogo pre toga i piše da se Zakon primjenjuje od 1. dakle 1. To je odredba zakonska dakle. Ne može sada neko da kaže da mu je to nesporno itd. Ne može neko da kaže da neće da primjeni Zakon. Kako onda mi možemo da primjenimo Zakon o Ombusmenu ako neko želi da primjeni bilo koji od zakona na koji se mi pozivamo. Dakle to je jedna situacija koja je po mom mišljenju nedopustiva bez

obzira ko će biti Ombusmen u budućnosti. I mi smo sada dobili, molim vas gospodo, samo da dodam praktično prijedlog novog zakona na koji smo mi u nekoliko navrata dakle ukazivali da ne može da ide takav zakon. Najblaže rečeno nema smisla. Ponovo osoblje trpaju u nivo i ranga dakle radnika u organima uprave. Ponovo su dakle, vjerovatno to sada vraćaju nekakve loptice, iako smo mi birani prošle godine ovdje pred dvotrećinskom većinom i pred jednim i pred drugim domom. Dakle stavili te ombusmene u prelazni status. Ma kažem nismo bitni mi, ali se neozbiljno ponašamo prema Sviljetu. Ko će nas ozbiljno shvatiti dakle ako govorimo o primjeni evropskih konvencija i najviših standarda, dakle ako imamo takav odnos prema instituciji. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Popoviću.

Evo mislim da možemo ipak pokušati ovo privesti kraju na sljedeći način.

Dakle, ovdje se evidentno radi o sukobu dvije institucije Bosne i Hercegovine. To je možda malo teška konstatacija, ali to je možda. Međutim, ja mislim da bi bilo dobro tražiti rješenje na tragu ovoga što je ovdje već rečeno, dakle na tragu zaključaka naše komisije, Ustavno-pravne, a ti zaključci su vrlo slični ovim zaključcima koji su usvojeni u Zastupničkom domu i ja bih da nam to bude okosnica i da eventualno ove zaključke, ako treba nadopunimo s možda još jednim zaključkom na kraju da se u ne znam ni ja kojem roku predstavnici Vijeća ministara, ali nećemo reče, nego predstavnici, da li je to Ministarstvo financija, da li je to sam premijer, njegovi zamjenici itd. sastanu sa opet predstavnicima Ombusmena i da dogovore način rješavanja ovoga problema, a prema ovim zaključcima koji slijede, dakle ova tri zaključka koji će biti prije ovog zadnjeg kojeg ja predviđam, odnosno predlažem da bude znači u smislu da se obavezno sastanu i dogovore kako to rješavati.

Inače, ako ne bude u tom pravcu, ja se bojim da će se ova nerazumjevanje ili kriза produbljivati, da će funkcije Ombusmena doći u upitnost da li uopće može postojati i naročito raditi itd., a mislim da je ipak mi se ovdje javljamo, ali zapravo i uloga je Parlamenta i to da i o ovim pitanjima raspravlja i traži rješenja.

Evo neko čini mi se, gospodin Čengić se javio.

HASAN ČENGIĆ

Ja mislim da smo mi jako blizu nekom rješenju koje će zadovoljiti dva aspekta. Dakle jedan formalni i jedan stvari. Ovo što je gospodin Šiljegović predložio kao prijedlog zaključka našeg doma definitino u cijelosti zadovoljava papire pod navodnicima.

Da li to znači da će te naše zaključke neko pročitati, a pogotovo na njih reagirati i efikasno izvršiti svoje obaveze, to je sada drugo pitanje? Ja ću ovdje izraziti suzdržanost da ne bih kazao sumnju u to da će ih neko primjeniti. Pa da se ne bi to dogodilo, ja predlažem da uz prijedlog zaključka koji je predložio gospodin Šiljegović dodamo još samo jedan zaključak.

- Sobzirom na činjenicu da se očekuje u vrlo skorom vremenu kako sam razumio godišnji izvještaj Ombusmena, to bi bilo možda u narednih dvije sedmice, da dobijemo i taj godišnji izvještaj i da onda u drugoj polovini maja zakažemo posebnu sjednicu ovoga doma na kojoj bi, ja ču ovako reći, Vijeće ministara dakle bilo prisutno Vijeće ministara i Ombusmeni. Hoće li to biti Vijeće ministara u punom sazivu, ili u sazivu koji je adekvatan da razgovara o ovim pitanjima to nije naše da odlučimo. Neka Vijeće ministara pripremajući se za tu sjednicu odluči ko će biti prisutan. Ali, očito da više vrste pregovora bilateralnih itd. ne mogu funkcionirati na ovaj način. Ja ču možda kazati da u nekom času možda naša prisutnost može biti od koristi i da malo oko ovih nekih zahtjeva i sa jedne i sa druge strane bude fleksibilnosti, pa da se nađu konačno rješenja o tome kako da se izade iz ove situacije, ali definitivno ovaj dom misli da ne može ostati samo na samom zaključku koji ne može dalje pratiti.

Zato predlažem da u zaključak gospodina Šiljegovića predložim i sljedeći zaključak

- da u roku od mjesec, da će u roku od mjesec dana Dom naroda održati posebnu sjednicu na kojoj će raspravljati izvještaj dakle raspraviti izvještaj Ombusmena godišnji i poziciju rješavanje pitanja, aktuelnih pitanja rada Ombusmena Bosne i Hercegovine, uz prisustvo, ne, ne, ja sam mislio, ali nakon svega mislim da može. Dakle uz obavezno prisustvo Vijeća ministara.

Pa evo ja ovo ne govorim napamet, ja sam već malo razgovarao sa ovdje prisutnim ombusmenima, gospodine Mustafa i dobio sam uvjeravanje da bi ovo moglo biti jedno rješenje koje bi u istom času imalo pred sobom i godišnji izvještaj i sva druga pitanja, imalo pregled eventualnih promjena, možda nabolje, nedo Bog i nagore, pa da onda na jednom mjestu raspravimo sva ta pitanja. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Ovo je jedan sublimat zaključaka, samo ne znam ovo zadnje baš da li nam je to dobro rješenje.

Ja mislim da bi bilo bolje da se ipak da neki rok Vijeću ministara da u dogovoru sa Ombusmenima rješe ovo pitanje, nego da mi zakazujemo svoju sjednicu, jer sjednica naša neće riješiti ništa dok se ovo ne riješi dakle. Mi ćemo samo za mjesec dana ponovo se možda upoznati sa činjenicom da to nije rješeno, ali to nam ne znači puno, bar ja tako mislim.

VELIMIR JUKIĆ

Mario izvoli.

MARIOFIL LJUBIĆ

Pa evo možda malo previše pričam, ali ja mislim da nema tu potrebe, godišnji izvještaj će svakako doći, o njemu će trebati raspravljati, tu će valjda biti onda i predsjedavajući sigurno, ministri koji će dati svoj stav.

Što se mene osobno tiče, ja ne bih volio nikakve specijalne sjednice po tom pitanju, jer je već i u ovom izvještaju ispalо da se mi više bavimo da kažem statusnim pitanjima Ombusmena i ja mogu reći, pogledao sam malo, jer mi je samo bio jedan, bio mi je jedan vrlo interesantan dopis ministricе Marić, koja jednostavno na jedan način meni vrlo neprimjerен ispada onako znate, oni hoće ovo, oni hoće ono. Oni hoće ako treba, ja sam spremан raditi i bez plaće, dokle ћu raditi, ali isto da kažem, ali trebala bi da zna i ona i neki drugi da vide koliki je proračun jedne institucije, koliki je druge, koliki treće, da vidi je li se ova naša institucija racionalno ponašala. Ova institucija ima tri Ombusmena i jednog zamjenika je imala, sada nema više ni tog zamjenika, za razliku od federalne koja ima tri Ombusmena, 13 zamjenika, 14 pomoćnika i ja da vam otvoreno kažem meni je i ova plaća koja je bila veća nego ikada bila, ali mi je neprimjereno da od mene federalni ombusmeni i ombusmeni Republike Srpske imaju 2,5 puta veću plaću.

Prema tome znači ne treba tu, ja mislim da je sasvim dovoljno, ja kao predstavnik institucije smatram velikim da vi usvojite ovaj izvještaj i da podržite izvještaj o radu znači, ovaj specijalni izvještaj, a mi ćemo se za ostala naša prava znati izboriti. U krajnjem slučaju imaju instance koje te rješavaju. Ja samo Vijeće ministara, ja sam mislio da će oni korektno postupiti, ako ne priznaju naše odluke koje institucije donose u skladu sa zakonom. Mogli su fino kao sukob nadležnosti dvije institucije pred Ustavnim sudom pokrenuti ocjenu ustavnosti imamo li mi pravo donositi akte o plaći i ostale, što imamo pravo.

Prema tome to je osnovno pitanje, zato ja mislim da ne treba tu sada da mi previše jer će ispasti da se bavimo znači samo statusnim pitanjima Ombusmena. To će se riješiti kako će se riješiti. Evo ja ne znam mogu li govoriti u ime svojih kolega, ali stvarno što se mene tiče, meni ne treba po tom pitanju nikakva specijalna sjednica, meni je sasvim dovoljan ovaj vaš današnji stav i ovi zaključci i ja mislim da kod donošenja ovog zakona o izmjenama zakona to može biti putokaz kako postaviti i kako pozicionirati ovu instituciju Ombusmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine da bude i efikasna i da puno manje košta građane Bosne i Hercegovine.

Hvala i oprostite što sam možda ovako bio malo direktn, ali osjećam da sam trebao.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ljubiću.

Evo, imali smo na umu i ove sugestije gospodina Ljubića. Mislim da možemo ipak, ja ћu pokušati sada predložiti zaključke.

Dakle, prvi naš zaključak da bude
- da prihvaćamo Specijalne izvješće Ombusmena BiH.

Da drugi zaključak bude, odnosno sljedeća tri da budu ovi zaključci iz Zastupničkog doma, ne znam imate li ih vi kod sebe, mislim da su oni dobri, prilično dobri i obuhvatni

I da dodamo još jedan na kraju i kažemo

- da očekujemo ili tražimo od predstavnika Vijeća ministara i Ombusmena da se ova ovdje rečeno u ovim zaključcima realizira i riješi. I možemo reći da ne bi bili, ne znam ni ja, potrebe za nekim drugim rješenjima, evo Mario je ovdje spomenuo jedno od tih rješenja mogućih, dakle na Sudu na kraju krajeva, zna se kako to ide itd.

Evo ako ste za ovakve zaključke, mislim da bi oni otprilike bili nekakav sublimat onoga svega što smo mi danas ovdje evo ovih skoro sat vremena o ovome razgovarali.

HASAN ČENGIĆ
/daleko od mikrofona/

VELIMIR JUKIĆ

Jeste, jeste, naravno. Jasno, jasno. Jeste i njihov je isto. Sve je tu. Dobro.

Onda pozivam vas da se izjasnimo o ovakvim zaključcima

Ko je za?

...smo jednoglasno usvojili ove rečene zaključke i time smo završili sa 12. točkom dnevnog reda.

Prelazimo na 13. koja glasi

Ad.13. Informacija o izdanim dozvolama za izvoz uvoz naoružanja i vojne opreme

Dobili ste informaciju Vijeća ministara o izdanim dozvolama za uvoz i izvoz oružja i vojne opreme.

Zastupnički dom je na svojoj 54. sjednici razmatrao Informaciju i usvojio sljedeće zaključke, pod

1. Prihvata se informacija Vijeća ministara o izdanim dozvolama za uvoz izvoz naroužanja i vojne opreme.

2. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtjeva od Parlamenta Federacije BiH da ispunji svoju zakonsku obvezu i da u što kraćem roku izvrši prijenos nadležnosti nad namjenskom industrijom s Ministarstvom odbrane Federacije BiH na drugo mjerodavno civilno ministarstvo.

3. U slučaju ne ispunjavanja svoje zakonske obveze Parlament Federacije treba biti svjestan svoje odgovornosti.

Ovu su znači, radi informiranja zaključci Zastupničkog doma.
Otvaram raspravu. Gospodin Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala predsjedniče. Zajednička komisija za odbrambenu i bezbjednosnu politiku i nadzor je razmatrala pomenutu informaciju. Usvojila je sa istim ovim zaključcima kao što je usvojio Predstavnički dom. Znači mi smo dali preporuku jednom i drugom domu da usvoji ove zaključke. Evo vidim da je Predstavnički dom usvojio ova tri zaključka. Sugerišem i Domu naroda da prihvati zaključke parlamentarne komisije. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Ima li dalje za rapsravu? Nema.

Zaključujem raspravu i pozivam na izjašnjenje. Predlažem da usvojimo ove zaključke kao što je iznjeo gospodin Boško Šiljegović.

Možete glasovati. Zahvaljum.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili rečene zaključke.

Prelazimo na 14. točku dnevnog reda koja glasi

Ad.14. Razmatranje Izvješća o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2004. godini

Dobili ste Izvješće o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2004. godinu.

Zastupnički dom je na svojoj 53. sjednici usvojio izvješće.

Otvaram raspravu. Gospodin Čengić, ili ćemo prije predstavnika institucije.

Izvolite kada ste već tu gospodine Salkiću. Čengiću gosti imaju prednost.

SALKIĆ

Poštovano predsjedništvo, poštovani delegati, ja mislim da nema potrebe izvještaj prepričavati. Dobili ste ga. Možda kada smo krenuli ovim redom da dam jedan mali komentar na zaključke nadležne komisije Doma naroda, jer smo mi prije neki mjesec dana otprilike imali, odnosno bio je sastanak komisije na kojoj sam i ja bio prisutan i tada je komisija donjela određen broj zaključaka koji su vam dostavljeni.

A ja bih sada, pošto se nešto i u međuvremenu promjenilo radije komentarisao tih nekoliko promjena od tog vremena. Znači u zadnjih 30 dana.

Prvi zaključak se odnosio na rokove u našem izvještaju. Mi smo naveli i nekoliko planskih zadataka za ovu godinu i komisija, nadležna komisija Doma naroda je, neću reći da je dala rok, ali je izrazila, očekivano je da ćemo mi neka od ovih najbitnijih naših dokumenata koji su praktično pod zakonski akti da ćemo ih usvojiti do kraja maja mjeseca ove godine. Ja mogu reći da smo mi u prošloj sedmici, nakon onih dokumenata ranije usvojenih, da ne ponavljamo usvojili pravilnik koji definiše tarifnu metodologiju,

jedan od veoma bitnih dokumenata. Usvojili smo Pravilnik o licencama i on će biti objavljen ovih dana u Službenom glasniku BiH a već je danas objavljeno u sajtu i to nakon provedene rasprave koja je trajala negdje oko dva mjeseca sa svim zainteresovanim stranama, odnosno učesnicima na elektroenergetskom tržištu.

I treći dokument koji se ovdje spominje, to je metodologija za izračun tarifa, znači jedan potpuno novi dokument koji je možda i jedan od najbitnijih dokumenata koji se odnose na rad i ove komisije i dvije entitetske komisije smo nakon provedene rasprave ponovo utvrdili drugi načrt, uputili smo ga u javnu raspravu i očekujemo u roku od dvije sedmice da ćemo ga usvojiti. Time smo stekli osnovne pretpostavke da komisija može svoj dio posla u tom domenu raditi. kao što vam je poznato ova regulatorna komisija je nadležna za prenosni sistem Bosne i Hercegovine, za operator sistema Bosne i Hercegovine i za međunarodnu trgovinu. Na ovaj način smo stvorili, odnosno stvaramo pretpostavke i već krajem maja, u maju mjesecu ćemo imati osnovne pretpostavke da u tom dijelu možemo raditi i poslove koji su nam zakonom propisani.

Zaključak broj 2. neću komentarisati, to je nešto što nam je sugerisano za naredni period. Dalje i ove informacije koje ćemo davati. I ostala su možda dva pitanja gdje smo mi tada razgovarali o nekoj našoj nakani da se obratimo i Vijeću ministara i Parlamentu, znači i jednom i drugom domu u smislu upozorenja ili blaže rečeno jedne, jednog zahtjeva da se određeni procesi koji su vezani za sektor elektroenergetike i prije svega za domen rada ove komisije, da se na nekakav način ubrzaju.

Moram reći, u međuvremenu, negdje istog dana kada je ja mislim bio i sastanak tamo komisije, da su ona dva pitanja o kojima smo mi tada govorili praktično pokrenuta. Premijer je danas čini mi se rekao kada je u pitanju formiranje zajedničke prenosne kompanije i operatora sistema bio je problem imenovanja upravnih odbora, a to je bio osnovni preduslov da ove dvije institucije zažive prije nekih, ako se ne varam 7 ili 10 dana su imenovani članovi upravnog odbora. Mislim da je danas prva sjednica Upravnog odbora Nezavisnog operatora sistema, tako da mi očekujemo da će neki u roku od 2 do 3 mjeseca ćemo imati praktično uspostavljene, bar u formalno pravnom smislu ove dvije institucije kao osnovni preduslov za početak reformi, odnosno za nastavak reforme u ovom sektoru.

Sljedeća stvar koja je ostala u tom momentu je bila veoma bitna. Ona je isto danas spomenuta. To je pitanje akcionog plana u Federaciji BiH. Moram reći u Republici Srpskoj taj plan je usvojen već ranije i on je, čini mi se malo i više odmakao, ako govorimo o provedbi, odnosno Federaciju. Prema informacijama koje ja imam određeni zakonski okviri su na nekakav način dogovoreni, mislim da još uvijek nisu usvojeni na Vladi, ali koliko sam shvatio iz današnje diskusije i informacije koje sma dobio negdje prije 3-4 dana usaglašeni su stavovi kada je u pitanju izmjena u akcionom planu u Federaciji i uskoro bi i taj dio posla bio završen.

To su te osnovne pretpostavke za nastavak reforme u elektroenergetskom sektoru. Kada sam već tu, moram reći da mi u potpunosti radimo harmonizirano ili ...sa dvije entitetske komisije koje su nadležne za distributivni sistem i proizvodnju i

snabdjevanje kada su u pitanju ovi osnovni akti, oni su tu negdje i u tim komisijama i ja vjerujem negdje u maju ili junu mjesecu da će i te komisije taj dio posla završiti tako da ono što je zacrtano da će prve tarife, ili prve licence biti izdate, ili usvojene do kraja godine. Najvjerojatnije će biti i ostvareno. Što se tiče ove Državne regulatorne komisije taj posao je uznapredovao i on će absolutno urađen u zacrtanim rokovima.

Pitanje formiranja ove dvije institucije, znači kompanije za prenos i operator sistema, mislim da će uskoro biti riješeno, pa i u situaciji ako bude određenih problema, očito će onda i onaj neovisni član morati reagovati, ali koliko znam usvajanjem, odnosno imenovanjem članova Upravnog odbora i iz Federacije i iz Republike Srpske i to je pitanje razrješeno i ja mislim da će se uskoro krenuti intenzivno u dalji rad.

I krakto, ja sam već na Zastupničkom domu govorio, vjerovatno je poznato da je u pripremi, odnosno već je parafiran međunarodno obavezujući, međunarodni pravni akt, odnosno obavezujući akt koji tretira regionalno tržište Jugoistočne Evrope. To je nastavak realizacije posla dogovorenog, regulisanom atinskim memorandumima koji su potpisani 2002. i 2003. godine. Bilo je predviđeno da se to uradi do kraja juna mjeseca. Zadnja informacija da će vjerovatno biti usvojen u septembru, a već je parafiran od svih država učesnica. Znači jedan sporazum koji tretira regionalno tržište Jugoistočne Evrope kao jedno tržište koje bi vjerovatno u najskorije vrijeme, a negdje možda početkom 2008. se u potpunosti spojilo sa internim tržištem EU, tako da će vjerovatno, ovaj bi sektor trebao da bude jedan od prvih koji bi se absolutno integrisao u tržište EU.

Evo, toliko da ne ponavljam ono što je već napisano. Ukoliko ima određenih pitanja ja vam stojim na raspolaganju. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Salkiću. Gospodin Čengić se javlja. Gospodine Čengiću izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, evo pošto je gospodin Salkić već prezentirao faktički ono što je bilo stanje kada smo imali raspravu na komisiji o ovom izvještaju, ja sad mogu samo kazati da ovaj primjer, a vidjeli ste da prema njegovom izvještaju najmanje pola od zaključaka koje je komisija donjela da bi trebalo pola zadatka koje je nabrojala komisija da bi trebalo uraditi, su već urađeni. To je otprilike mjesec, malo više od kada smo imali sjednicu komisije. A druga pola je pokrenuta.

Naravno ovo pokazuje dvije stvari.

Prvo sva ova pitanja o kojima je gospodin Salkić govorio spadaju u pitanja sektora energije ili energetskog sektora predviđena i u pismu, odnosno spomenuta u pismu komesara Oli Rena i u pismu, odnosno spomenuto u pismu, odnosno spomenuto u pismu komesara Oli Rena i on insistira da se ubrzaju njegovi podaci. U času kada je pisao pismo su sa današnjim danom dobro zastarjeli, što je nama draga. Znači urađeno

jako puno u odnosu na ono što je on govorio. Ipak, ja želim podsjetiti da je naša komisija tražila od Vijeća ministara da preduzme aktivnosti oko realiziranja obaveza u vezi sa Zakonom za osnivanje kompanije za prijenos i osnivanja nezavisnog operatora, dakle ne samo uspsotavu upravnog odbora, nego i dalje i istovremeno jedna cjelovita strategija, odnosno izrada cjelovite strategije elektroenergetskog sistema u Federaciji.

Da zaključim, mi smo ovaj izvještaj primili k znanju sa sugestijama koje smo dali, sugerirajući i predlažući da za naredni, izvještaj za narednu godinu imamo malo više detalja, planova itd. ali držimo da je jedna pozitivna, dakle jedno raspoloženje komisije da radi svoj posao i da sarađuje sa Parlamentom bilo i ovaj put od koristi i smatramo da ovaj izvještaj je zadovoljavajući za prošli period i očekujemo da rezultati koji budu od sad i u narednom periodu budu još bolji. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi govoriti? Gospodin Đoko Pajić.

ĐOKO PAJIĆ

Ja će samo dvije rečenice. Evo prvi put da imamo na dnevnom redu jedan izvještaj jednog predstavnika predлагаča, odnosno onoga ko nam podnosi izvještaj. Mi smo često raspravljali treba da bude neko prisutan ovdje da nam da određena objašnjenja u vezi tih tačaka dnevnog reda. Vraćam se ponovo na ono što smo mi inicirali na niz prethodnih sastanaka. I ovo bi trebao da bude primjer nakon ovako sažetog, preciznog izlaganja gospodina Salkića sve je jasno i tako bi trebalo u buduće svi ostali da se odnose prema materijalima koje dobija ovaj dom.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Pajiću. Dalje.

Evo ja bih jedno pitanje. Iskoristio bih ovdje nazočnog gospodina Salkića. Dakle, kreiranje i donošenje pravila o tarifnom postupku, tarifnoj metodologiji i javnim raspravama.

Mene zanima, ako nije tajna, ako imate već to spremno za odgovor dakle koje su najvažnije promjene intencije u budućoj politici cijena u tarifnom sustavu koji vi pripremate?

Jer ima ona priča da će ići to značajno, ono što sada dole da će ići gore i obrnuto. Dakle, evo ako nije problem, mislim da je to interesantno i za javnost i za zastupnike.

SALKIĆ

Probaću kratko iako da znate da će sutra tarife koje budu regulatorne komisije bude radile će otprilike odražavati rad dvije komisije, u Federaciji državne komisije i federalne komisije i u Republici Srpskoj državne komisije i komisije Republike Srpske.

Ali se radi o potpuno istim principima, odnosno istim principima koji su uvedeni i u Evropi, odnosno u Svetu.

Osnovna razlika u odnosu na dosadašnje stanje, iako mi imamo ubjedivanja da je i do sada taj princip bio, prvi postulat je da će cijene biti određene na troškovnom principu. Znači da će u cijenu moći ući samo oni opravdani troškovi, a osnovni postulat je znači kroz....ili troškovni princip za određivanje cijena i omogućavanje učesnicima na tržištu koji se bave aktivnostima u oblasti energije da ostvare, kako se kaže fer povrat na uložena sredstva i da im se priznaju opravdani troškovi. To je prva stvar.

Druga stvar koja je veoma bitna i to je nešto što može eventualno sutra uticati na određene promjene u tarifnom sistemu, ali odmah da kažem prije nego što iskažem šta je to i EU u svojim direktivama i u ovim aktivnostima koji se vode kada je u pitanju redovno tržište se traže i kaže se da će se sve promjene dogadati u jednom prelaznom periodu koji će biti, koji će trajati vjerovatno neki od 5 do 10 godina unaprijed. A osnovne razlike će biti da će se pokušati izbjegići, u konačnom će se morati izbjegići, kako oni kažu unakrsno subvencioniranje. Što znači mi imamo jedan sistem tarifa koji je tzv. inverzni tip tarifa gdje zbog određene politike i načina vođenja tog sistema gdje su radi zaštite određenih kategorija potrošača su cijene električne energije umanjivane za tu kategoriju potrošača, a da bi se dostigao nekakav ukupan prihod koji bi bio potreban za rad tih preduzeća koji su se bavile električnom energijom su drugi potrošači nepravedno bili opterećeni cijenama koje nisu odgovarajuće. To će praktično značiti da će recimo, ali ovo da ne uzimamo kao konačno rješenje prvo, ali u jednoj daljoj budućnosti, kada kažem daljo, to je možda od 5 ili 10 godina da će se recimo promjeniti odnos tarifa kada su u pitanju domaćinstva i komercijalna potrošnja. Pod tim podrazumjevamo, prije svega mali biznis, jer sada onaj ko prati tarifni sistem zna da su znatno veće cijene potrošača, recimo na niskom naponu komercijalni, odnosno domaćinstva bez ikakvog razloga, a primaju energiju znači na istom naponu. Vjerovatno će tu doći do određenih pomjerenja.

U industriji ne bi trebalo biti velikih pomjerenja. Znači koje su promjene nad dosadašnjim stanjem. Potpuno troškovni princip, izbjegavanje subvencioniranja, nego određivanje tarifa na način da one odraze troškove na bilo kom naponskom nivou, ili niskom naponu ili srednjem naponu pa i ovim industrijskim potrošačima na visokom naponu. I sljedeća stvar je mogućnost da će već u narednoj godini određeni potrošači, prije svega su to industrijski potrošači, znači od jednog nivoa potrošnje dobiti mogućnost da biraju svog isporučioca na tržištu. Znači postepeno otvaranje tržišta u roku prema ovome tritiju koji će biti potpisani očekuje se 1.januara 2008. da i komercijalni potrošači istu tu mogućnost imaju, a rok koji je bio predodređen za domaćinstva pomjeren je vjerovatno sa 2010. na 2015. godinu. Znači negdje u 2015. godini bi tržište trebalo biti potpuno liberalizirano. Znači svaki potrošač bio on domaćinstvo ili industrija, ili komercijalni potrošač će moći birati svog isporučioca u skladu sa cijenama, a komisije će regulirati samo ono što je monopol, a to su, ja to zovem žice, znači distribucija i prenos.

Eto toliko, ako je to to.

I samo jednu stvar da kažem, ja se izvinjavam. Do sada je bio, bila praksa da nas trojica, ovo je komisija od tri člana, ja sam ove godine, odnosno do kraja 6. mjeseca ove godine, predsjedavajući prošle godine je bio gospodin Dokić. U narednom periodu će to biti gospodin Željko Topić. Mi obično sva trojica prisustvujemo sjednicama, ali ovaj put je su njih dvojica zauzeti drugim stvarima da sam ja samo u njihovo ime. Hvala vam.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Salkiću. Mislim da je ovo bilo interesantno čuti. Dakle, hvala na objašnjenju. Nema više prijavljenih.

Rasprava je zaključena.

Izjašnjavamo se o Izvješću o radu.

Možemo glasovati. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Izvješće o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju za 2004. godinu.

Prelazimo na 15. točku dnevnog reda

Ad.15. Prijedlog kandidata za Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije

Vijeće ministara dostavilo je prijedlog kandidata. Zastupnički dom je na 53. sjednice imenao članove Vijeća kako je predložilo Vijeće ministara.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih za raspravu.

Ja predlažem da se izjasnimo o Prijedlogu kandidata za članove Vijeća.

Možemo se izjasniti. Izvolite.

Ukupno za 5, protiv 2, uzdržana 3.

Po entitetima dakle iz Federacije 2 za. Dakle nema entitetske većine.

Usuglašavanje članova Kolegija.

Evo samo da se dogovorimo kako ćemo ovo razrješavati. Hoće li se Kolegij sastati odmah, ovo pitam hoće li odmah radi Boška? Znači Boško je član Kolegija kada nema gospodina Milojevića, jel to se zna. Molim. Hoćemo odgoditi? Pa evo čim neko rekne da ne može, nek bar sastanak, gotovo je. Nismo se usuglasili. Jeste.

Izjašnjavanje dakle Federacija BiH.

Izjašnjavamo se ko je protiv? Ukoliko bude 2/3 nazočnih protiv odluka nije prošla. Izabranih, pardon.

Dobro. Idemo.

Znači izjašnjavamo se ko je iz Federacije protiv? Znači crveno je protiv, računa se da je protiv.

Ko je protiv? Možete glasovati sad. Iz Federacije glasujemo.

Čekajte nismo glasovali svi. Ali iz Federacije ima 2,4,6,7 zastupnika. Neka, neka, samo malo.

Ja samo pozivam da se držimo i da svi glasuju. Glasovat se može za, uzdržan i protiv. Nemojmo apstinirati. Ako se ne glasuje nikako, onda za mene ovo sada nije prošlo. Dakle ovo je. Znači glasovala su samo koliko, 4 i 4, znači 100%. Jasno. Ali ne mogu se uzdržati, moraju, onda nisu u dvorani. Onda nema kvoruma.

Dakle ako nije glasovalo najmanje 6 ljudi onda nema kvoruma iz Federacije. Ja, ja, jasno. Točno tako. Ne, ne, rekao sam dobro. Dakle ako nije glasovalo 6 ljudi onda nema kvoruma iz Federacije, jer ne može se biti ovdje a ne glasovati. Mislim. Molim.

Ma moramo ponoviti jer mora glasovati 6 ljudi, jer nema glasovanja.

Gospodin Genjac hoće nešto reći. Čini mi se da ne slaže.

HALID GENJAC
/ne čuje se izlaganje/

VELIMIR JUKIĆ

Pazite, ovdje da se ne bi dogodilo da neko nije slučajno razumio nešto, onda treba vidjeti 6glasova, da je 6 ljudi glasovalo. Kako hoće, to je njihova stvar. Naravno svačija.

Recite. Brka.

OSMAN BRKA

Stvarno mi nije jasno da može, priznajem da Genjac zna bolje od mene Poslovnik. Stvarno zna bolje od mene. Ja to priznam.

Ali pazite nešto, zar može nešto proći a da niko ne glasa za to. To nema meni

VELIMIR JUKIĆ
U prvom krugu su dva glasovala za.

OSMAN BRKA

Pa u prvom krugu. Pazite, ako niko nije za, pazite, sad niko nije za i to može proći. Nemože to ljudi, nemojte praviti. Nisam tolika budala.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Znači ponavljamo glasovanje iz Federacije. Treba glasovati 6 ljudi. Znači glasovao, brojicemo mi kako jesmo, znači za, uzdržan i protiv.

Možete glasovati sad. Dobro.

Znači protiv 5 uzdržana 2 glasovali su svi. Glasovanje je regularno i odluka je prošla. O izboru

OSMAN BRKA

/ne čuje se izlaganje/

JADRANKO TOMIĆ

To je ustavna kategorija gospodine.

OSMAN BRKA

Ne valja Ustav.

VELIMIR JUKIĆ

Ovako da ništa ne bude da nije riješeno. Po našem važećem poslovniku odluka je prošla.

_____ (?)

Od prisutnih, jel od prisutnih ili

VELIMIR JUKIĆ

Od ukupno izabranih. Tajniče kako piše u Ustavu. Ostavi Poslovnik, Ustav daj. Piše to u Ustavu. Ko ima Ustav? Nemoj Poslovnik.

Samo malo, 3 minuta pauze.

/PAUZA/

JADRANKO TOMIĆ

Da vam kažem to je članak 4.2 d) Ustava BiH.

- Sve odluke u oba doma donose većinom glasova oni koji su nazočni glasuju. Delegati i članovi će ulagati najveće napore kako bi većina uključivala najmanje 1/3 glasova izaslanika ili članova sa teritorije svakog entiteta.

Ukoliko većina ne uključuje 1/3 glasova izaslanika ili članova sa teritorije svakog entiteta, predsjedavajući i njegovi zamjenici će radeći kao komisija nastojati da u roku od 3 dana od glasanja postignu suglasnost.

Ukoliko ta nastojanja ne uspiju odluka će se donjeti većinom onih koji su nazočni i koji glasuju pod uvjetom da glasovi protiv ne uključuju 2/3 ili više izaslanika ili članova izabranih iz svakog entiteta.

Znači ovaj slučaj bi trebao biti 7 glasova protiv da bi bila odbijena odluka.

OSMAN BRKA

...do sada 100 puta uvjerio. Sedam pravnika osam mišljenja. Nemoj mi ništa tumačiti Ustav. Ne može mi niko na Svijetu dokazati da može nešto proći a da 7 ljudi treba za to glasati da ne glasa niko i da to prode.

Dovedite mi 20 predsjednika ustavnih sudova 20 država ne mogu me u to ubjediti. U to me niko ne može ubjediti. Nemojte mi to tumačiti. Ja sam do sada imao prilike raditi, ovo mi je koja godina u Parlamentu, 2 puta sam bio u Federaciji i ovdje sam drugi put i imao sam susreta razno raznih sa pravnicima. Sedam ih osam mišljenja, nikada ne mogu sastaviti. I to tvoje meni nije relevantno. Izvini ja te poštujem, ali meni tumačenje da može nešto proći, a da niko za to ne glasa, to je van pameti, ili sam ja budala. Ili hajmo raspustiti ovaj dom, ne treba nam ako sedam ljudi kaže protiv, a to prolazi. Onda ovaj dom ne treba. Što će? Što će ovaj dom? Ne treba. Hajmo ga ukinuti. On je..., jer ne pita se ništa. Ako sedam ljudi neće to da bude, a to prolazi, onda smo mi ovdje stvarno dvorske lude. A ja neću da budem dvorska luda.

Nemojte mi to tumačiti tako.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Idemo na 16. točku dnevnog reda.

Ad.16. Popuna reda iz reda srpskog naroda umjesto Nade Radovića u komisijama Doma naroda

Molim predsjedatelja Kluba srpskog naroda gospodina Šiljegovića da iznese prijedlog po ovoj točci dnevnog reda.

Gospodine Šiljegoviću izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Dobro, hvala predsjedavajući. Klub srpskih delegata predlaže pod

1. U Ustavno-pravnu komisiju Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH gospodina Đoku Pajića, dipl.pravnika,
2. Komisiju za finansijske i administrativne poslove gospođu Ružu Stojanović, dipl.ing.građevine,

3. Komisiju za spoljnu i trgovinsku politiku takođe gospođu Ružu Stojanović, dipl.ing.građevine.

Ovim je popunjeno broj članova komisije iz reda srpskog naroda, a znate da smo imali problema da smo uvek bili na ivici kvoruma itd. Nadam se da će komisije sada biti u punom kapacitetu i još bolje raditi sa, pogotovo sa novim članovima ovih komisija. Hvala lijepa.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Šiljegoviću. Čuli smo prijedlog. Rasprave nema. Predlažem da se izjasnimo o ovom prijedlogu. Možete glasovati. Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno usvojili odluku o rasporedu delegata iz reda srpskog naroda u komisijama kako je pročitano.

Sada se vraćamo na 7. točku dnevnog reda.

Imamo li predstavnika Vijeća? Imamo.

Dakle očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine po žurnom postupku, sukladno članku 100. Poslovnika. U, pardon, pardon. Ispričavam se. To smo riješili.

Ispričavam se, ja sam otišao na drugu točku. Dakle 7. točka glasi

- Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu po žurnom postupku, sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda.

Suklado članku 100. točka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se zakon razmatra po ovom članku nakon rasprave.

Zastupnički dom je na 55. sjednici usvojio zakon po žurnom postupku. Amandmani se ne podnosi, članak 100. točka 3.

Otvaram raspravu i odmah pozivam predstavnika Vijeća ministara da nam obrazloži.

NERMIN PEŠTO

Ovdje se radi samo o jednoj kratkoj izmjeni, znači gdje se rok za izbor direktora Agencije za istrage i zaštitu sa 6 mjeseci prolongira na 8 mjeseci. Taj izbor nije bio završen, znači u predviđenom roku od 6 mjeseci i produžen je rok još za 2 mjeseca.

To je samo jedna kratka izmjena. Molim. Pa ja ne bih sada ulazio u razloge zašto nije. Visoki predstavnik je svojom odlukom donjio znači izmjene i dopune ovog zakona. Mi smo u obavezi da znači takav zakon usvojimo u istovjetnom tekstu. Ja ne bih ulazio u razloge. Mislim da to nije.

MUSTAFA PAMUK

Ovo je Dom, nije čaršija, morate kazati razlog.

NERMIN PEŠTO

Pazite, mi smo u obavezi da odluku Visokog predstavnika znači doneсemo u istovjetnom tekstu. To je stavljen u obrazloženje ovog zakona.

MUSTAFA PAMUK

Vi morate obrazložiti zašto je to tako.

NERMIN PEŠTO

Ja zaista ne bih sada, ne bih se izjašnjavao o tome. Taj rok je produžen znači u zakonu sa 6 na 8 mjeseci, ali stvarno ne bih ulazio u to, niti imam ovlaštenje da o tome govorim, ministar i zamjenik su odsutni. Ja sam.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Evo to su bila obrazloženja.

NERMIN PEŠTO

Ja se izvinjavam, mislim da je svima ovdje dobro poznato iz kojih razloga i svi već mislim da znate koji su to razlozi, ali ja zaista ne bih danas ulazio u to.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Zahvalujem. Gospodin Čengić se javljaо.

HASAN ČENGIĆ

Pa, evo vi ste svi svjedoci da

MUSTAFA PAMUK

Ovi iz Vijeća ministara ne znaju šta rade.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, vi ste svi svjedoci da sam ja danas nastojao svim silama, da tako kažem, skoro nekorektno prema vama da pokušam odvojiti priču o raspravi o zakonu od priče o ovome zašto nije ili jeste imenovan prvi čovjek ove institucije.

Međutim, moram priznati sada vrlo jasno, meni je žao da se gospodin nije predstavio, ni imenom, ni prezimenom, ni funkcijom itd., ali evo ja ču sada njemu reći da se on nalazi na Domu naroda. Ovo je jedna vrlo ozbiljna institucija predviđena Ustavom BiH i gospodine moj uvaženi, ako nemate namjeru govoriti ovdje ono što vas pitamo, onda nemožete sjediti na mjestu gdje sjedite. Ako vama nije jasno da je ovo mjesto gdje se odgovara na pitanja i ako vama nije jasno da ovaj dom neće čitati novine da bi saznavao šta vi u Vijeću ministara radite, onda ima vremena, mladi ste, naučiće.

Dakle ako nemate odgovor na to pitanje i još kažete da vi ne biste ulazili u to, a mi smatramo da je to naš posao da u to pitanje uđemo i da razumijemo to pitanje i da čujemo obrazloženje zašto je ta, zašto se 6 mjeseci nije uradio jedan posao, pa se onda naknadno traže još 2 mjeseca, najmanje što je Vijeće ministara trebalo uraditi je da na određen način atraktivno, razumljivo, ako hoćete čak i prihvatljivo objasnite i da nas uvjerite u to da su postojali razlozi zašto to nije urađeno u 6 mjeseci i da postoje dodatni razlozi da se mi saglasimo stime da produžimo rok još za dva mjeseca.

Ovakvim načinom da vi ne bi ulazili u to, znači Vijeće ministara ne bi ulazilo u to da to objasni nama, a biste to objašnjavali vjerovatno novinarima i nevjerujem da bi vam palo napamet da kažete novinarima da, jednom novinaru, da nebiste ulazili u to. Nevjerujem uopće da bi vam to palo napamet. Na taj način ne možemo raditi. Ja se bojim da smo sada u situaciji onoga što je gospodin Mustafa govorio danas, da jednostavno dok ne dobijemo adekvatno obrazloženje ne možemo dati saglasnost na ovaj zakon. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Gospodin Šiljegović želi govoriti.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Evo ja ču pokušati da, znamo mi, vidimo mi danas da nema predsjedavajućeg Savjeta ministara, nema ni resornog ministra, nema ni njegovog zamjenika i ja ču, najblaže rečeno, biću na strani ovog momka u smislu da ga zaštitim, mada je on mlad i jači od mene i ne trebam ga štiti. Ali došao je u jednu vrlo nezgodnu situaciju da mi sad istresamo, slažem se ja sa kolegom Čengićem, ali nemojte. Njega su poslali eto samo da to, da bude figurativno tu.

Ako nam je u interesu da ovu izmjenu koja je, znamo mi da je ovo stvar političkih dogovora. Znamo mi da tu ima potezanja kome će pripasti SIP-a, kome će Granična služba itd. i onda mi sada. Trebali ste to gospodine Čengiću kada je bio ovdje Adnan Terzić postaviti to pitanje. Prema tome, dobro. Pa kažem ja. Nisam ja siguran da bi mi ovako nastupali da je ovdje i Bariša Čolak i Adnan Terzić i Dragan Mektić.

Prema tome ako nam je u interesu da ovo završimo, došli smo u situaciju da su naše službe doveli predstavnika, evo prihvatili smo da, možda i ja upućujem kritiku da je trebalo da kaže ja sam Marković Marko itd., ali ako imamo volju da produžimo ta dva mjeseca, nemojte da otežemo. Ja sam pristalica da, evo imamo predstavnika na koje, on ne može da odgovori zbog čega je došlo do tog produženja, ali eto došlo je do

produženja. Traži se produžetak od 2 mjeseca. Evo ja bih zamolio i kolege ako postoji želja i volja da nepravimo jednu situaciju opet da mi eto nešto ovaj. Šta, opet čemo mi doći u situaciju da čemo sebi, mi čemo ovo raditi ponovo.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Čuli smo razmišljanja. Ima li još neko da želi govoriti?
Gospodin Genjac želi.

HALID GENJAC

Ja bih zamolio kapacitet ovog momka zaista da se predstavi čovjek, jer mislim samo da znamo o čemu se radi zaista, pa bih nakon toga.

VELIMIR JUKIĆ

Izvolite.

NERMIN PEŠTO

Ja se izvinjavam, stvarno sam zaboravio da se predstavim. Nermin Pešto, šef Odsjeka za propise i planiranje u Ministarstvu sigurnosti.

VELIMIR JUKIĆ

Hvala. Gospodin Genjac želi nastaviti.

HALID GENJAC

Dakle radi se o šefu odsjeka. Mi zaista, ja se ovdje moram solidarisati sa Boškom, sve ovo što je rečeno, apsolutno stoji, apsolutno stoji. Samo je nevolja u tome što krivci za stanje i adrese na koje sve to treba isporučiti su postupili, kako inače postupaju prema ovom domu, pa su umjesto da dođu poslali šefa odsjeka, koji apsolutno nije kriv, koji je samo objasnio sadržaj zakona. A znamo, dakle potpuno je kolega Čengić u pravu. Ja sam u prilici da sam iz štampe pročitao šta se dešava i ko je kriv. I danas nemamo ponovo da saznamo koji su to, šta je to, da kao delegati ovdje čujemo punu informaciju i da na osnovu toga razmotrimo šta je.

Da ne dužim, stanje je definitivno takvo da ga treba sankcionirati izmjenom zakona. Stanje je takvo da ga treba sankcionirati izmjenom zakona. Šta god da mi uradimo, kako god da postupimo kad, tad će se ovo kašnjenje sa rokovima morati sankcionirati izmjenom zakona. To je tako. Mi možemo to odgoditi, možemo odustati danas, možemo još reći na idućoj sjednici, ali kad tad čemo to stanje koje je već nastalo morati sankcionirati izmjenom zakona.

Najljepše bi se osjećao da na ovom primjeru iznova Vijeće ministara upozorimo da ne može se tako odnositi prema Domu naroda, zaista. Zaista. Naj, naj, mislim da ne može. I ovo je još jedan od primjera. Međutim, mi ako danas odgodimo ovo na idućoj

sjednici će nas čekati i mi ćemo trebati usvojiti. I ništa se bitno ne mijenja osim što će par dana nekog vakuma, možda nezakonitog biti koji se može premostiti u internim odlukama unutar službe, ministarstva itd.

Tako da ja sam pristalica da, iz praktičnih razloga ovo danas riješimo i da u okviru ovih 2 mjeseca, naravno i rasprava koja će biti na tu temu još jednom ukažemo da se ne može ovako, nadajući se da će se u ta 2 mjeseca i ovo pitanje riješiti.

VELIMIR JUKIĆ
Mustafa izvoli.

MUSTAFA PAMUK

Prvo ja sam na jednoj od prethodnih sastanaka govorio o potrebi da se kvalitetno i na vrijeme obavještava Dom, obavještava Skupština o zakonima o zakonskim projektima i poslanici ne moraju biti stručni da sve u potpunosti znaju. Ja vjerujem Genjac da si ti to upratio. Ja nisam, ja ne čitam to. I ja to ništa ne znam zašto je to tako. I na kraju eto novine su novine, živa riječ ljudi iz ministarstva je nešto drugo.

Ja držeći do digniteta ovog doma i dajući mu jednu važnost koju on i de facto i de jure zасlužuje, ja neću glasati za ovo i ako ćemo biti principijelni i ako ćemo se držati onoga što kažemo, ako ćemo držati svoju riječ, ako ćemo držati do ovog doma, onda najvjерovatnije se i sada ovo glasanje zna.

No, evo samo da znate ja ću i dalje ostati principijelan i neću glasati ni za jedan zakonski projekat koji je meni nejasan. To što je neko naredio nekom da bude nešto, mene kao poslanika ne obavezuje da bi to prihvatio. Ja želim da prihvatom ono što moja savjest i moji stavovi i moje političko ubjedjenje i moje ljudsko ubjedjenje može prihvati. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ
Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Dakle mi ovdje ponovo imamo već, ja mislim jednu od najpopularnijih sapunica, a to je pitanje kako privesti Vijeće ministara u ovaj dom. To je ja mislim duže od bilo koje serije koja se emitira kažu oko 40 raznih sati raznih serija se emitira na BH televizijama. Ali ovo je duže od svega toga.

Dakle mi sada ovdje imamo situaciju da smo formalno dobili informaciju da je rok probijen. Treba kupiti još malo vremena da se to zatvori legalno i na drugoj strani imamo činjenicu da nemamo uopće sredstava i mehanizma privesti nadležne predstavnike ministarstva, odnosno Vijeća ministara da snama razgovaraju. Ja se potpuno slažem stime i odbijaču dok sam živ da službene informacije saznajem iz novina. Ako ćemo zaista na taj način funkcionirati, ne terbamo funkcionirati. S druge strane ovo

očajavanje nad vlastitom sudbinom koje mi ovdje vrlo često sebi priređujemo nema smisla.

Predlažem u tom smislu, bez obzira što to nema veze sa ovom tačkom dnevnog reda, da Kolegij stavi na narednu tačku, narednu sjednicu našega doma raspravu o novom, o prijedlogu novog poslovnika Doma koji je precizan u odnosu na ova pitanja i obaveze i ponašanje Vijeća ministara.

MUSTAFA PAMUK

I sadašnji je precizan.

HASAN ČENGIĆ

Ako je precizan, to je sad jedna druga stvar. Dakle ja mislim da je konačno vrijeme da nađemo mehanizam, konačno je vrijeme da nađemo mehanizam da nadležni i predstavnici nadležnih tijela budu prisutni sjednicama. Pogotovo što su ove sjednice jednom mjesечно, vrlo često, vrlo rijetko dva puta u mjesecu i uvijek su najavljenе barem 15 dana ili više. Prema tome mislim da je moguće dobrim planiranjem da nadležni predstavnici budu prisutni.

Ja, bez obzira na to što mislimo da je ovo dovoljno, ja mislim da bi trebalo staviti na dnevni red i poslovnik, novi Prijedlog poslovnika i da konačno dođemo do tog novog poslovnika i da imamo situaciju da vrlo jasno znamo ko je šta uradio i ko šta nije uradio i kako ćemo se prema tome ponašati.

I istovremeno smatram da ova situacija nije dobra i ne bi valjalo da imamo situaciju da neko rukovodi jednom takvom institucijom, a da nemamo legalno rješenje ili da kažem legalno pokriće za to. Pretpostavljam da je ovo glavni motiv što niko iz Vijeća ministara nije došao. Jednostavno oni smatraju da je to dovoljan razlog za nas, da ćemo mi biti dovoljno odgovorni da radimo njihov posao, pa pošto nisu oni uradili posao, onda ga mi trebamo uraditi posao. Ja vidim da je to logika koja je ovdje prisutna. Mislim, možda sam malo ličan, ali ja isčitavam tako to, tu činjenicu da svaki put imamo problem sa predstvincima predlagača, a najčešće sa predstvincima predlagača ako je to Vijeće ministara u pitanju.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Pamuk želi.

MUSTAFA PAMUK

Ne trebam. Samo evo upozoravam na član 140. ovog našeg poslovnika. Vijeće ministara BiH u domu može predstavljati njegov predsjednik jel. Ukoliko nema njega mogu ministri i jel moraju obrazlagati stvari.

Hasane to je dobro riješeno i mislim da o tome, ja nisam spreman da razgovaram tako. Ja mogu to saslušati fino, pristojno, ali to je objašnjenje i to je stvar koju ja ne bih

prihvatio. Čisto mislim da bi trebalo ovaj dom, normalno može se malo i potruditi da se kaže da se vidi dokle će to Vijeće ministara tako i sasvim jasno da se vrlo ozbiljnije postavi zahtjev prema Vijeću ministara. Raditi ili ne raditi. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ
Gospodin Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Pa dobro pošto sam ja, ja sam u najboljoj namjeri i čini mi se i gospodin Genjac htjeli da još jednom pokažemo dobru volju ovog doma u pravcu o kojem je gospodin Čengić govorio. Ali, u svakom slučaju nisam ni ja pristalica da se ruši autoritet ovog doma.

Vidim da nema želje i volje da to danas riješimo bez predstavnika koji može da odgovori na mnoga pitanja i u tom pravcu, evo imao sam želju i volju, a evo i moje kolege delegati smatraju da se može podržati prijedlog jednog od predsjedavajućeg domova, znači idemo na zaštitu autoriteta i Doma i ljudi jel.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Ima li suprotnih prijedloga? Ako nema možemo li ovo prihvati? Ako neko insistira možemo glasovati i o drugom prijedlogu. Ne, nećemo.

Dakle smatramo da nemamo kompetentnog predstavnika Vijeća ministara jer nazočni gospodin Pešo, čini mi se da sam dobro zapamtio, nije osoba koja je kompetentna i spravom je rekao da ne želi, odnosno da ne može govoriti na postavljena pitanja. Očito da ne može. Ispravno je postupio. Ja mislim da je dobro postupio.

I budući da nisu uspjeli uvjeti da mi razmatramo ovaj zakon, predlažem da ovaj zakon odložimo i razmatramo ga na nekoj sljedećoj sjednici iako ja znam, a i vi znate da ministar i njegov zamjenik i premijer su ovog trenutka na Vlašiću. Jutros. To je istina. Jeste.

Dobro. Možemo li onda sukladno našim inače zaključku generalnom, a inače dobra volja je bila da to stavimo na zadnju točku. Nema uvjeta i ovu točku skidamo sa dnevnog reda. Dakle nismo je razmatrali.

I time je naša današnja sjednica, gospodin Spajić. Izvoli gospodine Spajiću.

ANTO SPAJIĆ

Poštovane dame i gospodo, za predstojeće blagdane, a to znači pravoslavni Uskrs, najznačajniji blagdan u pravoslavnoj crkvi, koliko ja znam ispred Hrvatskog kluba i u

svoje osobno ime želim i čestitam vam najiskrenije taj blagdan da ga u zdravlju i veselju provedete. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Evo ovih dana je i Pesah, pa evo i svim Jevrejima želim čestitati u ime Doma blagdan Pesaha.

Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

I mi se pridružujemo, ali ne bi detaljnije čemo govoriti na prijemu koji će gospodin Šiljegović prirediti.

VELIMIR JUKIĆ

Odlično.

Gospodo, još jedanput, znači sjednica je završena. Hvala svima. Evo završili smo točno u 17,30 sati.